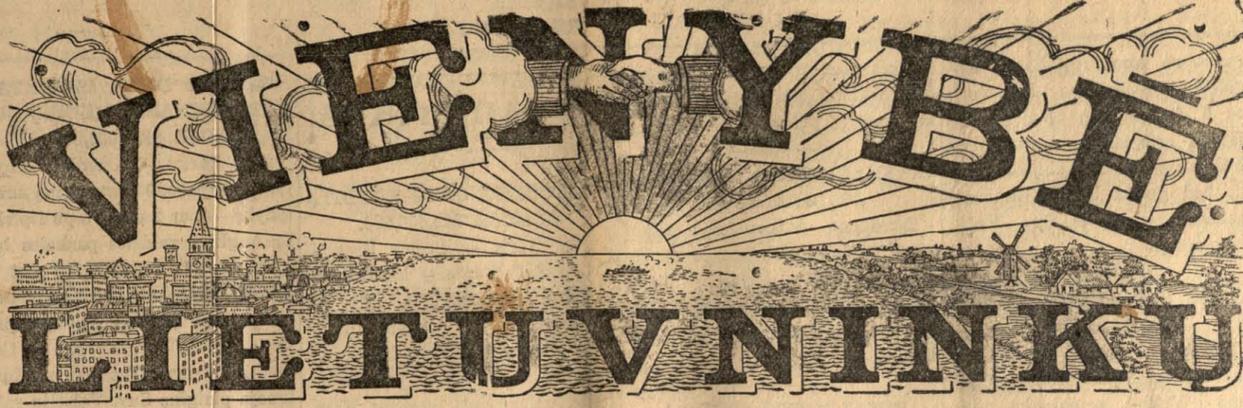

Suvienyose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

Appgarsinimų kainų klauskite laišku:

J.J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50

Advertising rates on application.

Address all communications to the publishers:

J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Italija paskelbe kare Vokietijai Rumunija == Austro-Vengrijai ir Vokietija == Rumunijai

Iš karės lauko

RYTINIS FRONTAS.

SMARKIOS VOKIEČIŲ AUSTRŲ ATAKOS VOLYNIOJE IR GALICIOJE.

Petrogradas. — Dvino pakraštyje bei tarp Dvinsko ir Pinsko keliose vietose atsikartojo susirėmimai, bet be žmonių žudytų. Šiaip apsirubežiuojama artilerijos veikimu.

Volynijoje austrai-vokiečiai, su drutinę savo pozicijas, pradėjo smarkiai atakuoti rusų eiles. Žiaurus susikirtimai atsibūva palei upę Stochod, Rodka-Červišė srityje, į šiaurę nuo Kovelio. Rusai smarkiai atrėmė, su maž. šautuvų pagalba, vokiečių ataką palei Tobol.

Galicijoje bei Karpatų pakraštyje atsibūva smarkūs mušiai; — viena ir antra pusė laikosi tvirtai, tačiau rusai išlengvo spaudžia priešus Zlota-Lipa bei Dniestro srityje ir aKrpātų apielinkėje. Palei Zlota-Lipa pateko rusams nelaisvėn ir turkai.

MUŠIAI PALEI STOCHOD IR KARPATUOSE.

Berlinas. — Upės Stochod srityje rusai, neatsižvelgdami ant didelių nuostolių, beveik be pertukio atakuoja vokiečių-austrų stovyklas, bet visos jų pastangos pernėk. — Vokiečiai-austrai ne tik tvirtai laikosi prieš rusus Volynijoje, bet tulose vietose stumia juos atgal.

Palei Sereth vėl rusai atnaujino smarkius užpuolimus, tačiau ir čia austrai-vokiečiai laikosi tvirtai. Tik viename punkte rusams pasisekė šiek-tiek prasiveržti pirmyn, — bet greit vėl jie tapo atstumti. Gan žiaurus susirėmimai atsibūva Zlota-Lipa srityje.

Karpatų kalnuose rusai deda visas pastangas, kad prasimušti per perėjimus Vengrijon. — Tapo atremtos rusų atakos prie Kapul ir Jablonica perėjimo. Pelei Morlaka vokiečiai paėmė 200 rusų nelaisvėn.

Tečiau iš abelno rusų veikimo galima pastebėti, kad jų spėkos žymiai nusilpo ir kad generalis užpuolimas beveik užbaigtas.

BALKANŲ FRONTAS.

SAJUNGIEČIŲ VEIKIMAS BALKANUOSE.

Londonas. — Dabar visos Europos akys nukreiptos ant Balkanų pussalio. — Visi laukia, kad sutraukta Salonikų srityje anglų-francuzų-serbų kariūmenė tuoj pradės stumti bulgarus ir vokiečius atgal ir atsiims Serbiją ir Juodkalniją.

Tečiau pirmuose susirėmimuose bulgarams ir vokiečiams pasisekė atstumti serbus bei sąjungiečius atgal ir užimti tulus miestus ir kaimus Graikijos pusėje. Taip bulgarai-vokiečiai užėmė Floriną ir apielinkę, atstumė sąjungiečius prie Doiran ežero ir užėmė Demirhissar ir apielinkę. Jie net pirsirtino prie Seres.

Tečiau, sulyg pranešimų nuo rugp. 24—25 dd. sąjungiečiai atsispyrė ir, matomai, tuoj pradės stumti priešus atgal. — Įsiveržimas bulgarų Graikijon ir prisirtinimas prie Seres (buvo pradėję net apšaudyti miestą) labai užgavo graikus. Graikai pradėjo kalbėti apie paskelbimą bulgarams karės. Pradėjo mobilizuotis liuosnoriai apgynimui Seres bei abelnai Graikijos. Venizelos ir jo šalininkai pradeda imti viršų. Graikijos valdžia liepia savo kariūmenei traukties atgal, bet tulose vietose daromas bulgarams griežtas pasipriešinimas.

Salonikūs, pagalbon sąjungiečiams, pribuvo tulas skaitlius rusų kareivių.

Tokis dalykų stovis Balkanuose sujūdino taipgi rumunus. Didžiama rumunų stovi už sąjungiečius ir geidžia stoti karėn jų pusėje. Valdžia, su karalium priešakyje, dar svyruoja. Rumunijos kariūmenė sumobilizuota; — ji siekia apie 500,000 kar.

Rumunijos pakraštyje sutraukta daug Rusijos kareivių, kurie yra pasirengę per Rumuniją patraukti ant bulgarų-austrų-vokiečių-turkų. — Šiose dienose turė Balkanuose įvykti dideli atsiktikimai.

BULGARAI STUMIA SERBUS BEI SAJUNGIEČIUS ATGAL MAKEDONIOJE.

Berlinas. — Sąjungiečių padėjimas Balkanuose — gan kritiškas, nežiurint, kad jie giriasi sutraukę Salonikų srityje didelę kariūmenę. Priešakyje sąjungiečių pastatė serbus. — Prasidėjus mušiams, bulgarai, prigelbstint vokiečiams ir austrams, keliose vietose sumušė serbus ir francuzus ir sparciai stumia juos atgal. Ypač smarkiai tapo sumušti francuzai palei Strumą. Daug kareivių paimta nelaisvėn.

Bulgarams pasisekė užimti Graikijos pusėje visą eilę miestų ir kaimų. Taip jie užėmė Floriną ir apielinkę, keletą kaimų palei Doiran ežerą ir didelį žemės plotą Demirhissar-Seres srityje. Užėmė Demirhissar, bulgarai greit prisirtino prie Seres. Sąjungiečiai visur traukiasi atgal. — Palei Strumą užmušta apie 400 francuzų; daug toje srityje užgriepta ir amunicijos.

Nuo rugp. 26 d. pranešama, kad bulgarai ir vokiečiai užėmė Seres, fortą Startilla, daug kaimų, pasiekė Egejišką jūrę, prisirtino prie Orfano ir artinasi prie Salonikų. Laukiamas Kovalos puolimas.

VAKARINIS FRONTAS.

ANGLAMS SEKASI THIEPVAL SRITYJE, O FRANCUZAMS — MAUREPAS.

Londonas. — Anglams ir francuzams vėl pradeda sekties Somme srityje. Anglai visai prisirtino prie Thiepval, atstumdami vokiečius apie 300 jardų atgal. Jie paėmė apie 400 jardų priešų tranšėjų ir tulų skaičių belaisvių. Taipgi pasekmingai veikia anglai Pozieres-Bazentin-Guillemont srityje.

Francuzai gi užėmė Maurepas ir atstumė priešus atgal apie 200 jardų. Biaches-Barleux srityje ir palei Estres atsibuvo smarkios atakos bei kontr-atakos, be žymių rezultatų.

Taipgi žymiai pasisekė francuzams prie Verduno, ypač palei Fleury; — čia jie paėmė apie 300 franc. nelaisvėn (prie Maurepas pateko apie 200 fr. nelaisvėn).

VOKIEČIAI ATREMIA PRIEŠŲ ATAKAS.

Berlinas. — Anglai ir francuzai nuolat atkartoja smarkias atakas arti Thiepval bei Pozieres ir Maurepas srityje. Prie Thiepval ir Maurepas anglams-francuzams pasisekė šiek-tiek nužengti pirmyn. Francuzai skelbia užėmė Maurepas. Palei Verduną, Thiau mont-Fleury srityje vokiečiai atmušė keletą francuzų atakų.

Naktį iš rugp. 24 d. į 25 d. 6 Zeppelinai bombardavo Anglijos pakraštį bei patį Londoną; numesta apie 100 bombų. Užmušta 8 žm.; sužeista 36 žm.; padaryta daug nuostolių.

ITALIJOS—AUSTRIJOS FRONTAS.

ITALAI VĖL ŽENGLIA PIRMYN.

Roma. — Italai vėl pradėjo aktyvišką veikimą Isonzo srityje. Dolomitų apielinkėje ir Fassa kalnuose jie atstumė priešus atgal ir užėmė naujas pozicijas.

Trente bei Tirolyje italai tvirtai atremia priešų atakas, o tulose vietose stumia net priešus atgal.

AUSTRAI LAIKOSI TVIRTAI.

Viena. — Paskutinėmis dienomis italai atnaujino smarkų artilerijos veikimą Isonzo srityje. Jie keletą kartų mėgino atakuoti austrų stovyklas, bet be pasekmės. Prie Voche tapo pašautas orlaivis. — Tirolyje austrai paėmė 80 italų nelaisvėn.

UŽKAUKAZIO BEI MESOPOTAMIJOS FRONTAS.

RUSAI KELIOSE VIETOSE SUMUŠĖ TURKUS IR STUMIA JUOS ATGAL.

Petrogradas. — Rusų kariūmenė veikianti piet, dalį turkų Armenijos, sumušė turkus ir atsiėmė miestą Muš, kurį buvo užėmė turkai rugp. 8 d. Abelnai rusams sekasi ežero Van srityje. Mušyje palei Rahta apie 2,300 turkų pateko nelaisvėn.

Galop pranešta, kad turkai apleido taipgi Bitlis.

Taipgi rusai sumušė turkus ir stumia juos atgal Juodosios jūrės pakraštyje. Turkai panešė didelius nuostolius. Rusams prigelbėjo laivynas.

TURKAI SKELBIA LAIMĖJIMUS.

Konstantinopolis. — Oficiališkai paskelbta, kad Kaukazo fronte turkai atmušė keletą smarkių rusų atakų. — rusų nuostoliai siekia 3,400 kar. bei oficerių. Taip palei Ugnot rusų nuostoliai siekia 3,000 kar. ir prie Mighi užmuštų suskaičiuota 400 kar.

PRANEŠIMAS.

Kurie tik „VIENYBĖS LIETUVŪNINKŪ“ skaitytojai gavote pranešimą, kad prenumerata už laikraštį yra pasibaigusi, malonėkite laike dviejų savaitių prisiųsti prenumeratą. Kurie angščiau minėtu laiku neužsimokės, tiems visiems bus laikraštis „VIENYBĖS LIETUVŪNINKŪ“ sulaikytas. Pasitikime, kad gerbiami „Vienybės Lietuvninkų“ skaitytojai į tai atkreips dėmesį. Pranešame užtai viešai, kad tuli mūsų skaitytojai kaip sulaikome laikraštį prisiunčia užmokestį ir rugojimus.

Su pagarba,
„VIENYBĖS LIETUVŪNINKŪ“
ADMINISTR.
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Iš Visur

SUJUDIMAS GRAIKIJOJE.

Londonas. — Bulgarų bei vokiečių veržimasi Graikijon sujūdino visus krašto gyventojus. Taip bulgarai Strumos pakraščiuose keletą mylių įžengė Graikijon, užėmė daug kaimų ir sudrutintą Demirhissar ir jau prisirtino prie Seres. Serbai ir francuzai priversti buvo pasitraukti. Tečiau graikai yra pasiryžę ginti Seres. Taipgi palei Doiran ežerą bulgarai įsiveržė Graikijon, bet čia tęsiasi mušiai ir galop priešai tapo atstumti atgal. Albanijos pakraštyje bulgarai užėmė graikų miestą Floriną ir keletą kaimų joje apielinkėje.

Graikijos valdžią labai tuoni užrupinta ir eina tarybos apie greitą armijos mobilizavimą. Ypač karštai dabar veikia buvusio premjero Venizelos šalininkai, kurie stovi už iškisimą karėn sąjungiečių pusėje. Jie organizuoja liuosnorių būrius apgynimui Seres. — Tečiau rugp. 26 d. pranešta, kad Seres jau bulgarų rankose.

„DEUTSCHLAND“ SUGRĮŽO NAMON.

Berlinas. — Rugp. 23 d. vokiečių prekybinis submarinas „Deutschland“, kuris pirmas perplaukė Atlantiko vandenyną, privedo įsėmė įtakos. Visi jūreiviai sveiki ir viskas pilnoje tvarkoje. Kelionėje submarinas išbuvo 21 d. (iš Bremeno į Baltimorę atplaukė už 16 d.). Dabar plaukė pro Islandiją ir Škotiją. Submarino sugrįžimas sukėlė didelį džiaugsmą visoje Vokietijoje.

PUSĖ SVARO MĖSOS Į SAVAITĖ.

Berlinas. — Nuo spalio 2 d. visoje valstijoje įvedama kortinė sistema kaslink išdavimo mėsos. Kiekvienai ypatai savaitėje bus išduodama po 250 gramų (kiek daugiau už ¼ svaro) mėsos per savaitę.

Laikraščiuose skelbiama apie nepaprastą užderėjimą vasarojaus visoje Vokietijoje. Pašaro irgi pilnai pakaktinai. — Kiek žemės bulvių užderėjimas (delei ilgų lytų). Cukraus irgi užtektinai.

BULGARAI NUSLAVĖ DU GRAIKŲ GARNIZONU.

Atenai. — Bulgarai užėmė serbų tranšėjas Strumos pakraščiuose ir pašalinio graikų garnizonus iš Phea Petra ir Starchista. Seres srities komandierius pulk. Christodulos pranešė, kad graikai stovėjo tvirtai, bet neįstengė atsilaikyti prieš galingą bulgarų spėką. — Tas bulgarų veržimasi Graikijon užgavo visus to krašto gyventojus.

Plačiai kalbama apie graikų prisidėjimą prie sąjungiečių, ypač kad ir Rumunija beveik yra pasiryžusi pradėti karę prieš Austriją, užpildama ant Vengrijos.

VOKIETIJA STATO 780 PĖDŲ ZEPELLINĄ.

Londonas. — Baronas Montagu, buvęs vice-pirmsėdis jūreiviškos bei militarės tarybos, pranešė, kad dabar Vokietijoje statomi mitžiniški super-Zeppelinai. — Kiekvieno didumas siekia apie 2,000,000 kubiškų pėdų, ilgumas

— 780 pėdų, platumas — 80 pėdų, greitumas (maksimum) — 80 mylių į valandą, paprastas greitumas — 35 mylios į valandą, veikimo-lėkimo radius — 3,000 mylių. Šešių ar septynių mašinių spēka siekia 15,000 arklinių spēkų.

Orlaivis gali paimti penkis tonus bombų; gali pasikelti augštin apie 17,000 pėdų. Jis apginkluotas maš. šautuvais. — Du panašiu orlaiviu jau užbaigtu, o 4 bus padaryti spalio mėn.

DR. K. LIEBKNECHTAS IŠ-NAUJO NUTEISTAS ANT 49 MĖN. KALĖJIMO.

Amsterdam. — Kiek laiko atgal socialistų vadas Dr. K. Liebknechtas už pnašingumą prieš karišką bei valstijines tiesas buvo nuteistas ant 30 mėn. kalėjimo. Tada jis padavė apeliaciją.

Rugp. 23 d. karišką teismą perkratė jo bylą ir pasmerkė kalėjimui ant 4 metų ir vieno mėn.; kartu jis tapo prašalintas nuo armijos, atimant pilietystės tiesas laike 6 metų.

SUGADINO VOKIEČIŲ KARIŠKĄ LAIVĄ.

Londonas. — Anglų povand. laivukas torpedavo Šiaurinėje jūroje vokiečių karišką laivą „Westfalen“ — laivas tapo dikčiai sugadintas, bet vokiečiai skelbia, kad laivas busias greit pataisytas.

FR. VILLA GYVAS.

Chihuahua. — Gen. J. Trevino paskelbė, kad Fr. Villa randasi arti Santa Rosalia. Gen. Gonzales pasiūtęs į tą sritį kariivius. Nurodoma, kad Villos spēkos labai silpnos.

„BREMEN“ ARTINASI PRIE AMERIKOS.

Londonas. — Iš Kopenhago

pranešama nuo rugp. 24 d., kad vokiečių submarinas „Bremen“ vos 6 dienos kaip apleidęs Vokietijos prieplauką. Kompanijos viršininkas Alfred Lohman pažymi, kad greitu laiku „Bremen“ pasieksias vieną iš Suv. Valst. prieplaukų.

DELEI SUGRIŽIMO „DEUTSCHLAND“.

Bremen. — Visa Vokietija trimufoja delei pasekmingo sugrižimo į Vokiet. prieplauką prek. submarino „Deutschland“. Inplaukimas submarino portan buvo labai iškilmingas. Delei tos priežasties didmiesčiai papuosti vėliavomis. Visų akis atkreiptos ant submarino kapitono P. Koenig ir jureivių. — P. Koenig — tapo Vokietijos gerojūm. Kaizeris kviečia jį pas save į gen. stotį karės lauke. Kapitonas ir jureiviai bus apdovanoti pagarbos ženklais. Apart to, kaizeris taipgi pasveikino Bremeno kompanijos kompaniją su jos perdėtininiu A. Lohman priešakyje.

Miesto pirkliai sudėjo kapitoniui ir jureiviams 100,000 markių dovanų.

Kartu pranešta, kad „Bremen“ randasi vandenyno viduryje.

VOKIEČIŲ ORLAIIVIAI BOMBARDAVO ANGLIJĄ.

Londonas. — Rugp. 23 ir 24 d. d. vokiečių orlaiviai bombardavo rytinį Anglijos pakraštį, tečiaus padaryti nuostoliai sulyginamai maži.

APOPLEKSIJA UŽKLUPU BAVARIJOS KARALIŲ.

Paryžius. — Iš Romos per Šveicariją pranešama, kad apopleksija dikčiai užgavo Bavarijos karalių Lindviką III, 71 metų amžiaus.

BETVARKĖ TURKESTANE.

Berlinas. — Iš Stockholmo pranešama, kad Turkestane apsireiskė didelis subruzdymas. Nesenai

Turkestane paskirtas gen.-gubernatoriui Kuropatkin stvėrėsi labai aštri priemonių.

NUSKANDINTAS NORVEGIJOS GARLAVIS.

Londonas. — Šiaurinėje jūroje tapo paskandintas mažas Norvegijos garlavis „Velax“. Vieną Danijos garlavį, plaukusį Anglijon, sužmė vokiečių torp. laivukas.

RUSAI IŽEIDĖ ŠVEDIJĄ.

Berlinas. — Rusų submarinas, po švedų vėliavos priedanga, sužmė Švedijos vandenysse vokiečių garlavį „Desterro“. Švedai likosi tuomi labai užgauti, nes tuomi laužomas jų neutrališkumas.

Paplito gandas, kad Kurlandijos pakraštyje tapo eksplozija sugadintas rusų torp. laivas.

ANGLIJA IR ŠVEDIJA ARTI KONFLIKTO.

Londonas. — Tarpe Anglijos ir Švedijos iškilo nesuspriktimas delei konfiskavimo bei sulaikymo knasinių siuntinių iš Amerikos bei Ameriką. Anglija užprotestavo prieš tą, kad Švedija sulaiko Anglijos siuntinius į Rusiją. Dalykų stovis tarpe tų dviejų kraštų gan intemptas.

ANGLAMS SEKASI RYT. AFRIKOJE.

Londonas. — Anglijos kariūnė vis daugiau užima žemės vokiečių ryt. Afrikoje. Šiose dienose tapo užimtas miestas Kilosa, arti upės Wami.

DANIJOS AUGSTASIS RUMAS PRIEŠ SALŲ PARDAVIMĄ.

Kopenhagen. — Augstasis rumas atidėjo klausimą apie pardavimą Suv. Valst. salų Vak. Indijoje iki pasiūbaigimo generališkių rinkimų. Abelnai augstasis rumas stovi prieš salų pardavimą.

Iš Amerikos

FRANCUZIJA GAVO KREDITĄ SUMOJE \$25,000,000.

New York. — Brown Bros. & Co. paskelbė sutartį kaslink suteikimo Francuzijai kredito sumoje \$25,000,000. Sutartis padaryta su 10 Francuzijos bankų, su Banque de France priešakyje, idant pašengvinti išvežimą Francuzijon prekių ant panašios sumos. — Kreditą užtikrina Francuzijos valdžia ir Banque de France.

SUARESTUOTAS GRAIKŲ LAIKRAŠČIO REDAKTORIUS.

New York. — Apkaltinus Graikijos gen. konsuliui Cl. Vassardakis San Franciscoje, tapo suarestuotas graikų dienraščio „Atlantis“ redaktorius Solon I. Vlasto. Konsulis nurodo, kad S. I. Vlasto kriminališkai jį įžeidė, stengdamasi jį diskredituoti prieš karalių ir kraštą. Prieš p. Vlasto iškelta 15 atskirų apkaltinimų; sulyg kiekvieno apkaltinimo įieško ma po \$50,000 arba išviso \$750,000.

Tas visas incidentas iškilo sąryšyje su Panama-Pacific paroda, kurioje konsulis C. Vassardakis tvarkė graikų skyrių.

SUGRIUVO BEBSTATOMAS NAMAS.

New York. — Bronx'e, ant Marion Ave., sugriuvo bestatomas 5 gyvenimų namas; — tapo užmušta 2 žm., o sužeista — 17 žm.

KARŠČIO PASEKMĖS.

Brooklyn, N. Y. — Pereitose savaitės pradžioje Didž. New Yorko bei apieilinkėje jautėsi didelis karštis. Rugp. 23 d. nuo karščio šiame mieste mirė 5 žm., o apalpo 19 žm.

PER DVI DIENI IŠPIRKTA KARĖS FINANS. BILJETŲ SUMOJE \$250,000,000.

New York. — Amerikos kapitalas vėl parodė pastebėtiną savo galybę — per 2 dieni tapo išpirkta Anglijos valdžios paskolos bilietai sumoje \$250,000,000 ant 5 nuoš. — Sindikato priešakyje, kuris pasirašė po šita Anglijos paskola, stovi J. P. Morgan & Co. bankinė firma. Tas aiškiai iliustruoja piniginę Suv. Valstijų spēką.

C. E. HUGHES KALBĖJO MORMONŲ MALDNAMYJE.

Salt Lake City, Utah. — Rugp. 24 d. C. E. Hughes kalbėjo prieš žmonių minią didelėje mormonų bažnyčioje. Spėjama, kad Utah valstija stovės už C. E. Hughes.

SUV. VALST. IR MEKSIKOS ATSTOVŲ KONFERENCIJA.

Washington. — Iš Meksikos sositinės pranešama, kad Suv. Val. pasiuntinys prie Carranzas valdžios, J. L. Rogers, pranešė rugp. 24 d. užsienio ministerijai, kad prirengiamoji konferencija Suv. Valst. ir Meksikos atstovų, delei išrišimo tarptautinių nesuspriktimų, atsibus „Biltmore“ viešbutyje, New Yorke, rugsėjo 4 d. Tikroji konferencija atsibus kokiam nors Naujosios Anglijos mieste.

Meksikos atstovus Suv. Valst. lydės p. J. L. Rogers.

SAJUNGIEČIAI PRARADO 72 KAR. LAIVŲ.

New York. — Iš Berlino pranešama, kad iki rugsėjo 1 d. Anglija ir Francuzija prarado 72 kariškų laivų su 469,050 tonų inkrovos. Vokiečių gi laivynas prarado 25 kar. laivus su 62,667 tonais inkrovos. Čion neineina Rusijos ir Italijos žuvusieji laivai.

JAPONŲ ADMIROLAS APIE VOKIEČIUS.

New York. — Kaip pranešama iš Paryžiaus, čion greitu laiku pribus Japonijos admiras Akijama, kuris kartu su adm. Togo savu laiku suplanavo jurinį mišį Tsusima susmaugoje, taip išsireiskė apie vokiečius: „Aš esu persitikrines, kad sąjungiečiai dvigubai visame periviršija centrales valstijas. Vokietija gi pasirodė daug tvirtesnė, negu mes apie ją svajojome. Ką Vokietija padarė per paskutinius 20 metų, tai ateityje visi minės kaipo stebuklą žmonijos istorijoje.“

ANGLIJOS DARBININKAI „INTERESUOJASI“ MORGANO UŽDARBIU.

New York. — Iš Londono pranešama, kad darbininkų atstovai Thorne užklausė atstovų rume, — „kiek milijonų uždriba Amerikos bankinė Morgano ir Ko. firma karės laiku“ Tečiaus izdo kancleris McKenna ant šito nedavė jokio atsakymo.

PREZ. WILSON PRIVALO APSAUGOTI KATALIKUS MEKSIKOJE.

New York. — Šiose dienose atsibus 61 metinis katalikų susilavavimas išreiskė nuomonę, kad prezid. Wilson privalo apsaugoti katalikus Meksikoje. Vokiečių R.-K. centralė sąjunga pasiuntė

mada galinga, ji apėmus žmogaus veik visą gyvenimą, veik visą žmogų. Išsiliosavimas iš mados, — aš mados darbo, minties, pabudžio ir geidulių yra žmonijos išsiliosavimu. Ragutis.

Washington tam tikrą protestą. Delegatai tvirtai stovėjo už vokiečių kalbą ir vokiečių giesmes tikybinėse mokyklose.

VOKIEČIAI RENGIASI PRIE PENKTOS KARIŠKOS PASKOLOS.

New York. — Iš Berlino pranešama, kad rugp. 24 d. tapo paskelbta, jog penkta karės paskola Vokietijoje bus pagarsinta pradžioje rugsėjo tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir pirmesnės keturias.

DARBO AUKOS.

Erie, Pa. — Nupuolęs „National Foundry Co“ dirbtuvėje kranas prisilgė 11 darbininkų. Keturi iš jų užmušti ant vietos, o kiti tapo mirtinai sužeisti.

UŽDARĖ BANKĄ.

Pittsburgh, Pa. — Paliepus bankų departamentui, tapo uždarytas „Trust Co. of Pittsburgh“ bankas, kur indėlių suma siekia apie pusę milijono.

TAI IR AMERIKOS KAREIVIAI!..

El Paso, Tex. — Tarpe čia stovinčios milicijos pastebiamas tankus milicionierių susižeidimas. Kareiviai šuviais sužeidžia save, idant tuomi pasiliosuoti nuo tolimiesnio pildymo kariškų pareigų. — Kariškuose ligonbučiuose mieste Martha randasi 16 panašiu budu susižeidusių kareivių. Taipgi nuolat atsikartoja pabėgimai.

T. ROOSEVELT REMS C. E. HUGHES.

Chicago, Ill. — Paskelbta, kad T. Roosevelt yra pasiryžęs greitu laiku pasivažinėti po centralines ir vakarines valstijas su agitacijinėmis pranešimais už kandidatą ant prezidento C. E. Hughes.

ADM. TIRPITZ REIKALAUJA AŠTRIOS SUBMARINŲ KARĖS.

Washington. Rugp. 24 d. Suv. Valst. ambasadorius Berline J. W. Gerard pranešė valst. sekretoriui Lansing, kad didis admiralas v. Tirpitz išleido „manifestą“, kuriame reikalaujama atnaujinti aštrią submarinų karę prieš prekybinius sąjungiečių laivus.

Tas pranešimas labai užrupino valdišką sferą Washingtone, ypač kad Vokietijoje didžiama stovi už smarkesnių submarinų veikimą. Mat, prisibijoma, kad vėl iškiltų nesuspriktimas tarp Vokietijos ir Suv. Valst.

DARBININKŲ REIKALAI

STREIKŲ LAIMĖJIMO PASEKMĖS.

Streikas — tai svarbiausias darbininkų įrankis kovoje su darbdaviais bei kapitalistais. Darbininkai pagamina visus turtus ir turtuolius. Jei darbininkai kokios nors dirbtuvės ar įstaigos nustoja dirbė, t. y. sustreikuoja, tai jos savininkas neturi jau inplaukos. Jam geistina, kad darbininkai stotų kuogreičiausia prie darbo. Tečiaus darbininkai reikalauja pakėlimo algos bei sumažinimo darbo valandų. Tas vienok negeistina darbdaviui, nes išpildžius tuos reikalavimus sumažėtų jojo pelnas.

Viena ir antra pusė laikosi tvirtai. Galop darbdavys pasiryžta pakelti darbininkams streikiariams mokestį ir sutrumpinti darbo valandas. Reiškia, darbininkai išlošia streiką. Jie trium-

FELJETONAS

Maišatienė

(Daugeliui tinkas feljetonėlis).

Kaimietis parėjo iš lauko aręs. Paprašė pas žmoną valgyti. Ta atnešė jam viralo bludėlį. Jis, atsisėdęs prie stalo, ėmė valgyti kopustus.

Tik vyrst duris... Pro jas vidun inėjo kaimynas. Priėjo prie stalo. Žiuri. Ilgai. Pagaliaus paklausė:

— Ką čia kaimynas veiki?

— Kopustus valgam...

— Kopustus?... — nustebo atėjūnas.

— Taip. Ir ko dar stebiesi.

Kaimynas pažūrėjo, pažūrėjo kaimiečiui į akis. Pasakė:

— Ir kam-gi man dabar, tamista, meluoti!..

— Kaip tai meluoju!..

— Nu-gi lyg aš nematau. Tamista valgai barščius, o man saikai kopustus valgas.

— Barščius! — nustebo visai netikėta pastaba kaimietis.

— Taip. Tamista valgai raudonuosius barščius.

— Barščius!? Žegnokis, del Dievo, žmogau, lyg jau aš nežinau ką valgas.

— Aš-gi sakau — tamista valgai barščius.

— Kopustus!..

— Barščius!..

— Kopustus!..

Ir ėmė kaimynai ginčyties.

Išsyk pamažu. Paskui vis labyn ir labyn. Ir galop net už kurtų susikibo.

Ir jau tik peštis, kaip staigu pro duris įžengė kaimiečio žmona, kuri valandėliai buvo laukan išėjusi.

Ji, nustebusi, paklausė:

— Ir kas čia dabar per ginčai? Ko šūkaujate ir jau net peštis taikotės!..

— Aš valgau kopustus, o štai jis, atėjęs, sako, buk aš barščius valgas. — aiškinasi kaimietis.

— Taip, jis barščius valgo, — tvirtina kaimynas.

— Aš geriau žinau, — aš valgau.

— O aš ir-gi nespangas — gerai galiu matyti.

Ir vėl kilo ginčai.

Vienas — vienai, kitas — kitaip.

Kožnas savo pusę laiko.

Žmona nusišypsojo ir, pažūrėjus į abu kaimiečius, pasakė:

— Ir neišmanūs-gi jūs, vyrai!..

Ginčijatės net nei patis nežinodami už ką. Aš išviriau ir stalan atnešiau nei kopustus, nei barščius, bet tik kruopas, o jūs, mat, kuone pešatės, norėdami kožnas

ant savo pastatyti..

Vyrai nuleido akis ir manė apie ką čia kitą ginčyties..

Pr. Bajoras.

MADOS GALYBĖ.

Visi, visi mes esame vergais mados. Mada — tai gyvenimo pradžia ir pabaiga.

Del mados mes naudojames mados priimtais žodžiais, del jos lankome priimtas pasilinksminimo vietas, nors jos nebutų linksmos. Del mados mes važiuojame į skirtas mados mandykles.

Del mados aukaujame savo skoni ir papročius.

Sulyg mados mes dėvime žiponus, šlėbes, skrybeles, čeverkykus. Mes nesuprantame, kaip gali buti drabužis be mados.

Sulyg mados šukuojames ir kerpamės plaukus, raitome usus, dang kartų nei nežinodami, kad tai darome del mados.

Ir kvailiausia, ir neaištetiškiausia mada ras savo pasekėjus.

Nepamatykite žmogų gatvėje be mados, nepamatykite moteries, merginos, kudikio, kuris butų be mados apredytas.

Mes gatvėje sveikinames sulyg mados, kilnojame skrybėles. Net bučkis ir tas turi savo madą.

O šokis be mados visai negalimas. Kada tai viešpatavo šokių salėse kadrilius, valcas, polka; dabar viešpatuoja galingasis tan-

go.

Ir daileje yra mada. Tepliorystei publika myli tai klasicizmą, tai dekadentizmą, tai rompatiz-

mą. Užėina ir futuristų gadyne. Teatruose mėgstame tai dramą,

tai komediją, dabar pasaulį užviešpatavo pigusis kinematografas.

Laikraštijoj ir tas pats. Buvo gadynės, kad jei laikraštis neprišilaiko materializmo, jis niekis. Paskui jį seka idealizmas, teosofija, ir vėl grįžta prie idealizmo.

Ir dievai ir tie laikosi mados. Senovės grožės dieves pakeičia litanijos šventųjų asketų, o paskui vėl grįžta žmonija prie pagerbimo Grožės Dievo.

Ir filosofijos tvėrėjų sukasi ratas, kuris periodiškai vėl grįžta ton pačion vieton iš kur pradėjo, tik turtingesnis aktais ir prityrimu.

Muzika irgi perėjo visas mados stadijas, pradėdant istorinėmis kanklėmis ir ragų ir bangianties galingomis kapelijomis. Muzika pakilusi lig augščiausio gražybės laipsnio vėl grįžta prie paprasčiausių liandies motyvų ir tik juose randa senovės gražybės kritulius, kurinos apvalę nuo sąslavų šimtmečiais apterštų parodo senovės skonio gilumą ir gražumą.

Ir kultura prisilaiko mados. Buvo ant žemės idėjinė kultura, užėjo krikščioniškoji, paskui ją pakeitė daiktų kultas, kuris ir dabar viešpatuoja ir kurio vieta ateityje užims žmogaus kultas.

Vienintėlis daiktas neprisilaiko mados — tai žmogaus mintis. Žmonijos mintis tai pakyla, tai nuslugsta, bet visuomet ji nematomai veikia, nesustoja ji prieš jokus pertvarus, jokus tvankus.

Ir ant tiek ji kuosa, ant kiek ji tobulia.

Kvaila mada — kvailybė. Bet

fuoja. Jų išnaudotojas-kapitalistas pergalėtas...

Bet ištikrųjų — tai faktiškai bei prigalingas streiko laimėjimas. Darbdavys žino kaip apsaugoti savo interesus. Tas ir nesunku. Jis pakelia užmokestį už išdirbinius arba kainą už pervežimą (jei tai gelžkelių darbininkų streikas). Ir kas gi iš to išeina? — Galų gale darbdavys bei kompanija ne tik nepralošia, bet išlošia.

Kas gi sumokta tą pakeltą kainą? — Tie patys darbininkai, nors ir įvairių išdirbysčių.

Bestreikuodami darbininkai bei jų šeimos daug privargsta ir panaša didelius nuostolius delei negaviamo mokesčio. — Juk streikavę New Yorke apie 50,000 „clockmakerių“ turėjo nuostolių virš \$5,000,000. O kur nuostolius nesuskaitomų streikų, kuriuose dalyvauja didžiausios darbininkų minios.

Nurodant šitą streikieriams, gauni paaiškinimą, kad, girdi, tegul kiekviena darbo šaka, kiek vienos rūšies darbininkai rūpinasi savais reikalais, tegul jie kovoja už geresnes darbo išlygas, o galų gale visiems pasidarys gerai.

Bet ar tas teisingas išrokaimas? — Juk tai savo rūšies streikų žaizdas, kuris labai blogai atsiliepią ant medžiaginio ir moralinio-kultūrinio darbininkų stovio.

Dabar eina tarybos apie gelžkelių darbininkų streiką — streikas apėina apie 400,000 darb. Kompanijos nenori sutikti įvesti 8 val. darbo dienos — jos tvirtina, kad tas atneštų joms nuostolio apie \$80—100,000,000 į metus. Bet kar tu kalbama, kad jei kompanijos išpildys darbininkų reikalavimus, tai pakels pervežimo bei bilietų kainas. Tas pats su barzdaskučių-kirpėjų streiku, kuris prasidėjo šiose dienose New Yorke (streikuoja apie 14,000 darb.), ir su įvairių išdirbysčių streikais.

Aiškus streiko laimėjimas tramvajų (karų) darbininkų reikalavimai (nors iš dalies) išpildyti, bet pervežimo kainos liko tos pačios. Reikiama, kompanijoms užduotas smugis.

Panašiai privalėtų būti visur ir visados. Darbininkai turėtų kontroliuoti darbdavius-kapitalistus, kad jie iš streiko priežasties negalėtų pakelti kainų. Tuomet būtų tikras streikų laimėjimas. O kas iš to, jei dabar pakeliama kiek mokesčiai, bet reikia daugiau išmokėti už pabrangusius daiktus, be kurių darbininkai negali apsieiti?.. Darbininkai privalo rūpintis apie nuoseklumą ir apie tikrą naudą del visos darbininkų klasės.

GELŽKELIŲ KOMPANIJOS MANO NUSILEISTI.

Washington. — Gelžkelių kompanijos tvirtai stovėjo prieš darbininkų reikalavimus. Svarbiausias punktas — tai 8-ių valandų darbo diena. Į derybas tarpe gelžk. kompanijų atstovų ir darbininkų atstovų (nuo keturių brolių, perstatančių apie 4000,000 darb.) įsikūso patsai prez. Wilson. Bet ir tas nenugąsdino kompanijų. Jos žino, kad Suv. Valst. — tai kapitalistų kraštas, kad krašto valdžia — jų rankose, todėl galima su taja valdžia „žaišti“...

Tečiau, sulgy paskutinių pranešimų, gelžk. kompanijų atstovai pradeda „minkštėti.“ Jų pranešimų tonas darosi švelnesniu, ir jau yra žinios, buk jie esą pasiryžę priimti prez. Wilsono pasiulytą planą.

Tarybos tarpe prez. Wilson ir

gelžk. perdėtinių tęsiasi tolyn. Paskelbta, kad gelžkelių magnatai kalba apie priėmimą prez. Wilsono plano, tik su tolimis perrašinimais.

Unijų vadai pasilieka Washingtone ir laukia tarybų pabaigos (mat, unijos paremia prez. Wilsono planą). — Yra tvirta viltis, kad gelžkelių klausimas bus išrištas ramiu budu.

Galop pranešta, kad gelžk. magnatai esą pasiryžę nenusileisti.

TRAMVAJŲ STREIKAS PRAŠALINTAS.

New York. — Tarpininkavimas majoro Mitchelio ir O. Strausio iškilusiam naujame konflikte tarpe „New York Railways Co.“ ir tramvajų unijos narių, privedė prie pagedaujamo rezultato. Kompanija sutiko priimti atgal darban 14 darbininkų, kurie buvo suareštuoti laike nesena užsibaigusio trumpo streiko. Tokiu budu svarbiausias unijos reikalavimas išpildytas. Kaslink kitų 23 darbininkų, kuriuos prašalino kompanija po streiko, tai klausimas, sulgy majoro noro, perduotas trečiųjų komisijai. Galop tarpo paskelbta, kad ir 3-čios Ave. kompanija priėmė atgal darban 20 atstatytų darbininkų. — Taigi konfliktas užbaigtas.

Sparčiai organizuojasi darbininkai Brooklyn Rapid Transit; — kompanija į tą žiuri atidžiai. Iš Philadelphiajos pranešama, kad vietos tramvajų kompanija „Rapid Transit“ pakėlė savo darbininkams algą ant 1 dol. į savaitę.

BARZDASKUČIŲ-KIRPĖJŲ STREIKAS.

New York. — Rugsėjo 22 d. susstrebavo apie 12,000 barzdaskučių bei kirpėjų. Spėjama, kad streikas persineš į turtinguosius miesto kvartalus. Rugs. 24 d. streikierių skaičius pakilo iki 16—20,000.

Svarbiausi streikierių reikalavimai: darbo diena nuo 8 val. rytmečio iki 8 val. vakaro, subatomis iki 9½ v. vakare, o nedėdien. iki 1 v. po pietų ir paugštinimas mokesčio ant 1 dol. į savaitę.

KIEK DARBININKŲ NAUDOJASI 8 VAL. DARBO DIENA.

New York. — Amer. darb. teisių draugija praneša, kad dabar iš 30,000,000 darbininkų Suv. Val. 8 valandų darbo diena naudojasi apie 1,500,000 darb. Prie darb. organizacijų priklauso apie 10 nuoš. darb. Amer. Darbo Fed. skaitoma 2,500,000 darb.

Iš Rusijos

SUSIRUPINO DELEI VOKIEČIŲ-AUSTRŲ KONTR-ATAKŲ.

Petrogradas. — Paskiausios žinios skelbia, kad vokiečių-austrų kontr-atakos Volynijoje ir Karpatų kalnuose vėl sulaukė rusų žengimą pirmyn, nors generalis štabas praneša, kad ant rusų fronto nėra jokių permainų. Tas dikčiai užrupino rusų visuomenę, kuri tikėjosi, kad rusų kariūmenė greit užims Kovelį, Vladimir-Volynsk, Lemberg ir pereis per Karpatų kalnus Vengrijon. Tečiau visi įsitikine, kad rusai sustabdyti laikinai ir kad jie greitai laiku vėl pradės sav aktyvišką veikimą prieš priešus.

VALST. DUMON INESAMAS ĮSTATŲ PROJEKTAS APIE ŽYDŲ TEISES.

Petrogradas. — Varde progr. bloko prof. P. Milukov pranešė, kad lapkričio sesijoje Valst. Dumon bus įneštas įstatų projektas apie suteikimą žydams lygių teisių. Projektas susidės iš trijų dalių: 1) atmainymas aprubežiuotos žydų apsigyvenimo srities; 2) atmainymas taip vad. „nuošimčių normos“ prie pastojimo žydų mokyklas; 3) atmainymas visų aprubežiamųjų kaslink išsirikimo profesijų ir darbo rūšies.

Prof. P. Milukov nurodė, kad jis važinėjamas po Europą „asmeniškai“ persitikrino, kad svarbus žymas žydų Rusijoje daro „nege-“ rą įspudį sąjungiečių kraštuose. Jis pasitiki, kad tą įstatą parems didžiauma V. Dumos narių.

NAUJOS DIRBTUVĖS.

Maskva. — Čia iškilmingai tarpo atidengtos brolių A. ir N. Filipovų bendrovės mašinų išdirbimo bei mehan. dirbtuvės. Čion prisidėjo keletas kitų dirbtuvių. Draugijos inkurėjų skaitosi grafas V. A. Dmitrijev-Mamonov, broliai Filipovy, savininkai senos arbatinės firmos ir draugas pirm-sėdžio Rusijos žemdirbystės palatos L. N. Kapacinskij.

TYRINĖS RYTUS.

Saratov. — Ištyrimui prekybinio-pramonės stovio Priamuro krašte iš čion išvažiavo 10 studentų, vadovaujant dviem profesoriams. Taipgi norima sužinoti apie prekybinę apievertą to krašto su Amerika, Japonija ir China.

SIBERIJOS SANATORIJOS IR JAPONAI.

Nikolajevsk. — Grupė Japonijos kapitalistų padavė Priamuro general-gubernatoriui perstatymą pagedavimą kaslink įsteigimo Z-baikalijoje sanatorijų bei gydymosi vietų. Japonai nori gauti koncesiją ant 50 metų; — jie pasižada tas sanatorijas sujungti siaurarel. gelžkeliams ar plentais su svarbiausiais keliais, parengdami viską del 40,000 sergančių laike vasaros.

AUGSTA MOKESTIS UŽ DARBĄ KAIMUOSE.

Riazan. — Prasidėjus lauko darbams, apsiereiskė didelis darbininkų pareikalavimas. Būriai darbininkų iš miestų pradėjo traukti į kaimus. Kainos už darbą pastebėtinau pakilo. Už nuėmimą dešimtinės rugių vieton pirmiau mokamų 4—5 rublių — dabar moka 20 rublių, o pjovėjui už dienos darbą vieton 1 r. moka 3—4 r.; moteris vieton 20 k. gauna 80 kap. į dieną.

GEN. N. V. RUZSKY ŠIAUR. FRONTE.

Petrograd. — Vieton paskirto į Turkestaną gen.-gubernatorium Koropatkinio šiaurinio fronte komandierium tarpo paskirtas gen. N. V. Ruzekij, kuris tulą laiką sirgo. Jis labai atsizymėjo karės pradžioje; jis užėmė Lembergą. Paskiau jis buvo atstatytas.

Iš Lietuvos

Iš „Dabarties“ galima sužinoti šiek-tiek apie kai-kurių Lietuvos miestelių dabartinę išvaizdą, stovį ir tt. Biržų esą apdege tik keli namai. Vartotojų Draugija išplėsta, prekės išnešiotos. Pasvalys taippat neperdangiausia apdeges.

Sudegęs Traicmano namas ir dar keli namai Kapų gatvėj. Krinčinas esą smagiai apdaužytas ir apdegtintas. Vabalninkas beveik visas išdegtintas, ugnis nelietusi tik Biržų ir Skapiškio gatvių ir miestelio vidurio, taippat keli namai pasilikę sveiki prie Pasvalio kelio.

Išdegtinti sodžiai. — Pasak „Dabarties“, sudegė arba apdegė šie sodžiai: Papilės par. — Rimošiai, Grižiai, eKlniškiei, Purviai, Gumbakiai, Bilūniškis, Kriokliai, Čiūniai, Rudikių dvaras, Pelkelė, Gamėnai, Šiliskiai, Žilpiai; Biržų par. — Druseikiai, Braškiai, Medeikiai, Kerbaliai, Pabrezė, Latveliai, Juodžionys, Spalviškiai, Kiškony, Vlatrunai; Vabalninko par. — Strazdžiai, Ničiumai, Čipėnai, Remeikiai, Uoginys ir pusė Žizonių sodž.; Pasvalio par. — labiausiai nukentėję sodžiai pamušiais (ties Mušos upe), kaip Sendriunai, beveik suvis išdegtinta Migonys, kiek mažiau — Šimony, Rajunai.

Mokyklų reikalai. Skaitytojai jau žino, kad Lietuvoj yra leisti seigti savų pradedamųjų ir vidurinių mokyklų, bet savo kaštu. Kiek numanau, tokių pradedamųjų esama gana daug, bene bus daugiau, negu kitą kartą kad būtų. Esama ir mokinių, tik bėda su mokytojais. Del šių stokos kai-kuriose vietose nebuvę galima net mokyklos atidaryti.

Tose vietose, kurios mažiau tenkuntėjos del karės ugnies, šiaip gyvenimas anksčiau susitvarkė, daugiau ten ir mokyklų pav., Meškūčių-Lygumų apielinkėj. Seniau tame ruoze buvo 4 mokyklos: Meškūčiuose, Sereikiuose, Lygumuose ir Naisiuose, gi dabar tame pačiame plote yra net 6 mokyklos: Meškūčiuose, Norkunuose, Sereikiuose, Bitaičiuose, Lygumuose ir Aleknaičiuose.

Pašportai. — Vokiečių valdžios įsakymu, visų užimtųjų kraštų gyventojai, senesni 10 metų, privalo turėti tam tikrą valdžios duotą pašportą. Pašporte yra savininko fotografija. Pašportą visados reik su savim turėti. Pаметus pašportą reik per 24 val. pranešti apie tai vyriausybei, o numirus pašporto savininkui — per 3 d. Kurį užtinka be pašporto arba kuris turės svetimą, netikrą pašportą, baudžiamas kalėjimu net iki 10 metų arba pinigais iki 30 tukst. mar. Kas pamestęs pašportą, per 2 val. nepraneša apie tai vyriausybei, baudžiamas kalėjimu iki 5 metų. Žinoma, visa tai įvesta tik karės metui.

Dar vienas kelias su Lietuva susizinti. Juozas Tomkunas iš Pavlovsko atsizuntė mams 2 laiškelius, kuriuos jis gavo iš danų raudonojo kryžiaus (Croix Rouge Danoise, Copenhagen, Agences des prisonniers de guerre). Pirmame laiškelyje (rašytas 18 V) atsakyta, kad iš Tomkuno kovos 28 dienos laiškas gautas, o antrame (rašytas 4 VII) atsakyta: „Aleksandras ir Ona Tomkunai tebegyvena Vildumuose, sveiki, pašalpos nereikalauja.“

Svedasai. — „Dabarties“ rašo: „Jau privažiuojant miestelį, matyties ištolo, jog čia buta didelės karės audros: stuko išgriuvę kaminai, matomi suardyti ar prakiurinti stogai. Įvažiuavęs, matai daugybę namelių be langų, užkaišytų šiaudais, užkaltų lentomis. O pirma miestelis beveik žydėjo: buvo gerų namų, dvi mokykli, gražūs Vartotojų Draugijos muros namai. Vartotojų drjos prekes patįs žmonės išnešiojo, namo stogas prakiurintas. Liaudies mokyklos namelis apdraskytas, be durų, be langų. Čia buvo intaisyta arklė. Per Tris

Karalius atvykęs čion klebonauti kun. Čapas pradeda apsižiūrėti, pradeda, kas galima lopyti. Bet langų neindėsi: stiklų nėra. Sumanyta atidaryti mokyklą senojų klebonijoj. Susinado ir mokytojas, baigęs Utenos miesto mokyklą. Darbas prasidėjo. Tuo tarpu manyti apie Vartotojų drjos panaujinimą nėra ko; pirmą reik namas pataisyti, o paskui jau rupinties, iš kur gauti prekių.

Svedasų parapijos visai sudeginti šie sodžiai: Vikonys, Pauliškiei, Čekai, Naujabydžiai arba Sleptiškiei, Čukai, Visetiškiei, Jotkonis (apdegė), Paukiškis (vien-sėdis), Beregliai, Gaidžiai, Mičionis, Grikiapeliai, Butėnai ir Bajorai. Sudeginti šie malunai: Svedasų dvaro — Zaviškių, Čekų ir Zaliosios.

Be minėtos miestelij mokyklos, kita dar yra Kunigiškių kaime. Čia vietos žmonės sudarė iš 5 asmenų mokyklos globėjų Komitetą. Pirmininku yra Jurgis Baltuška, kasininku — Jonas Kaušakis ir šiaip nariais — Jonas ir Tadas Merkiai ir Jonas Skleris. Mokytojuja Baniukas iš Vilonių. Mokyklą lanko apie 40 vaikų.“

Šauliai. Miesto valgyklos. „Dabarties“ rašo, kad mieste esą atidarytos dvi valgykli pavargėliams. Jose apie 800 žmonių gauna šilto viralo 2—3 kartus per savaitę. Burmistras duodas tam reikalui pinigų iš miesto sumų. „Valgyklas padidinti rupinasi ir tam tikras Komitetas, kuriame dirba miesto nuovadų atstovai — kun. Galdikas, Kivelis, Petrila (fabrikantas), Vaitkus („Birutės“ sav.), Zaborskis ir pašaliečiai — kun. Andriukaitis, adv. Bugailiškis, Kaulakytė, kun. Mėlišauskas ir Mikalaitytė. Valgyklų intaisyimas ir priežiura pavesta Bugailiškinui ir Zaborskiui. Jų šeiminkė — Kaulakytė.“ („Nauj. Liet.“)

Duonos papiginimas Vilniuje.

5. m. gegužės 10 d. nustatytos šios kainos: ruginių miltų (rusišk.) svarui 16 pfenigų, kvietinių — 18, ruginės duonos (rusišk.) svarui 14, kvietinės — 18 pfenigų. Miltai parduodami tik tai miesto krautuvėse.

Laukų darbai rudens metu.

Dar visur gyventojai su kareiviais lenkėmis tebedirba laukuose pavasario darbus; bet, atsiminius krašto orus, jau dabar reikia pamąstyti ir apie rudens laukų darbus.

Vyriausiasis rytų vadas tam reikalui išleido šituos štai nurodymus:

- 1. Kaip tiktai bus pabaigtas vasaruojaus sėjimas tuojaus reikia pradėti ruošti dirvos žiemkenčiams. Ypač reikia gerai uždirbti pudyman, idant sėjai dirva būtų susigulėjusi. Todėl Lietuvos žiemuose rugiams žemė reikia butinai priruošti bent liepos viduryje, o kviečiams — bent rugsėjo viduryje.
- 2. Visi mėslai iš tvartų reiki išvežti ir, kiek galint, tuojaus aparti, ir tai kuoploniausiai. Dirbtinės trąšos — 40 nuošimčių) kaliaudruskė, arba kaitinai su tamišiais — gerai sumaišius ant grendyno, reikia tuojaus išbarstyti. Kur nėra barstomųjų mašinų, reikia barstyti rankomis. Tai nemalonus darbas, ir žmonės jo nepratę dirbti. Todėl barstant reikia žiūrėti, kad išbarstyti po visą dirvą. Ir šitas darbas turi būti pabaigtas rugiams ligi liepos 15 dienos, kviečiams — ligi rugsėjo 15 d. Trąšos tuojaus paskui reikia apakėti arba įleisti vagnais.
- 3. Sėklai reikia imti netoli, čia pat augusiųjų javų. Daugelyje

vietų pjūtis ir rudens sėja esti vėnu metu. Todėl tokiose vietose sėklai reikia imti pernykščių javų.

Dabargi atskyrus, kiek reikės maistui gyventojams, likusioji žiemkenčių javų dalis turi likti sėklai. Kai-kuriose vietose neužteks javų sėklai, o ir nebus pakankamai laukų apsėta žiemkenčiais, todėl naujojo, derliaus negalima bus imti rudens sėjai. Del tolimų kelių bei susizinojimo nepatogumo ir visiems darbams suėjus vienu metu, šių metų derliaus sėklus nebus galima visur pristatyti, kur reikės. Tokiuose atvėjuose ir tuomet, jei ukio tvarkytojai išras, kad kuri senoji javų rūšis sėklai nebetinka, turės pristatyti sėklinių javų iš Vokietijos. Sėklus reikalauti reikia lig birželio 15 dienos. Bus pristatyta iš Vokietijos visų-pirma šių rūšių: Petkuso ir Liubnico rugių ir palaidvarpių kviečių.

Jonas Augštuolis.

Kėdainiai. Šičia vėl atvėrė ligoninė, dabar dar tik su 20 lovų. Ją veda Vokiečių gydytojas dr. Steuerner. Tuo-tarpu ten darbuojasi dvj ligintoji. Į gydytoją gatma kreipties antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 8 ligi 1 valandos. Prie ligoninės ir vaistinė, kur visi gauna vaistų. Čia, Kėdainiuose dabar įsteigė ir tautos teisma.

Kaunas lig gegužės 1 d. buvo priskirtas prie Suvalkų gub. Dabar jis išskiriamas vėl ir Kauno gub. valdymo centras kelkamas Kaunan. Teismo rumei irgi keliami iš Ukmergės Kaunan. („Liet. Balsas.“)

Papilė. Mums rašo: tai buvo vienas gražiausiųjų Pavenčio miestelij. Nuo karės ugnies išliko kokia trečdalis. Nudėjusi gelžkelio stotis ir jos rajonas, taippat patsai miestelij vidurys. Išlikę valščiaus ligoninės, bažnyčios namai. Pati bažnyčia buvo smarkiai aptrankyta, dabar jau sutaisyta. Iš aplinkinių kaimų sudegė Rimošiai, Garžiai, Kelniskiai, Purviai, Gumbakiai, Bilūniškis, Krakliai, Čiūniai, Rudikių dvaras, Pelkelė, Gamėnai, Šiliskiai, Žilpiai, Laukai iš rudens be veik visų apėti, tik žemė kaip reikiąnt neindirbta del arklų stokos iš karės žygių. Pačiame miestelyje iš 3,000 su viršum gyventojų, teliko tiktai keli šimtai, jų skaičiuje tik viena žydų šeimyna. Miestelij ir artimesnių kaimų vaikams įsteigta lietuviška mokykla senajame mokyklos bute. Prie mokyklos intaisyta neturtelių, pavargėlių ir pabėgėlių vaikams prieglauda. Čia pat gauna maisto ir suaugusieji pavargėliai. („Rygos Garsas.“)

MUSŲ PABĖGELIAI

Vitebskas. 12 birželio šv. Barboros bažnyčioje atlaikė pirmas šv. mišias lietuvis-kunigas Povilas Sidlauskis, žemaičių seminarijos auklėtinis. Nežiurint blogo oro, žmonių buvo pilna-pilnutėlė ne tik bažnyčia, bet ir šventorius. Daug tarp jų buvo matyt lietuvių pabėgėlių, kurie susirinko savo mylimojo užtartyto pasveikint. Tarpe pabėgėlių skaisčiai švyturavo lietuviškos-pabėgėlės tautiškais rubais apsidačiusios, o taipgi po jų priežiuros buvo ir mažulėliai moksleiviai lietuvių pradžinės mokyklos. Prieš mišias vienas iš kunigų-sveikių pasakė gražų lietuvišką pamokslą; laike gi šv. mišių buvo iškilmin-

ga procesija, kurioje dalyvavo ir lietuvaitės kanklėmis iš gelių išpintomis nešinos. Vėliau po pietų ėjo jos kuniga-principiantą sveikint ir viena iš mergaičių pasakė prakalbą, kurioje dėkavojo kunigui už visą jo gerumą, velydama nuo vardo visų kuogerleu sio pasisekimo jo gyvenime. Ir tikrai kunigas Šidlauskas užsitar naują tų velijimų. Budamas patasai pabėgėliu apsigyveno Vitebske pas savo dėdę, šventos Barbaros bažnyčios kleboną kunigą Rudį. Per ištisą rudenį ir žiemą darbavosi lietuvių pabėgėlių komitete. Daug trūsio jo padėta prie sutvarkymo ir aprūpinimo pabėgėlių, sutvarkymo prieglaudų, siuvyklos, mokyklos. Tikimės, kad kun. Šidlauskis vays ir toliaus pasekmingai pradėtąjį darbą.

B. G.

Bogorodske (Maskvos priemiestis), kaip jau buvo minėta, gyvena daugiasis negu 1,600 lietuvių pabėgėlių, tarp jų yra keliolika latvių katalikų. Pabėgėliai yra čia įsitaisę sau koplyčią, prie kurios gyvena kun. Marma. Lig šiol kas šventadienis kun. Marma atlaikydavo pamokslą. Žmonės giedodavo lietuviškas giesmes prieš ir po šv. mišių. Dabar atvažiavo čionai kun. Kublinskis, latvis Radviliškio parapijos ir pamaldų tvarka persimainė šitaip: Lietuviams paskirta laikas nuo ryto iki sumos (11 val.), latviams gi antra dienos pusė. Kun. Marma nuo ryto atlaiko skaitlytines šv. mišias, pasako trumpą lietuvišką pamokslėlį ir nuo 11 val. užleidžia vietą latviams, kurie susirenka ant sumos, po jos esti latviškas pamokslas ir latviški giedojimai. Latviai net yra sutvėrę savo chorę! Argi negalėtų lietuviai savo chorą sudaryti? Juk tiek yra gerai balsais vaikinių ir merginų ir net du vargonininku. Dabar gi sarmata tokiam lietuvių būriui apsilieisti latvių saujalei. Tikimės, kad lietuviai, kurie įstengė įsitaisyti Bogorodske katalikų koplyčią, neatsisakys ir nuo savo bažnytinio giedojimų ir pamokslų patobulinimo, jeigu tik gerb. kun. Marma paragintų musiškius giedorius.

Vienintėlis.

(„Rygos Garsas“)

Ryga. — Sekminės šmet čia to I gražu taip nebuvo švenčiamos, kaip anksčiau. Langa, durys liko nebeapkaištos „mejomis“ (beržų šakomis). Laikė Sekminių latviai ir lietuviai, budavo, surengia keletą vakarų, balių, gegužinių. Šmet nieko panašaus neteko girdėti. Visa „pramoga“ laike taip didžiai latvių gerbiama „Vasaras Svehtku“ — smarki kanonada ir parako dumų debesis. Lietus su vėjais dumų ir dulkų debesius išblaškė į visas puses, ir rygiečiai galėjo, atsidadę langus, pakvėpuoti grynu oru, pastiprinti nupuolusį upą. Anksčiau, budavo, žmonių upas tai pakildavo, tai vėl nupuldavo, lyg barometras. Dabar jis nebesvyruoja... Žmonės pradeda suprasti tiesą, tą karčią tiesą, kuri priverčia nusiminti. Opozicijos dvasia visur pradeda stiprėti. Neapsitenkinimą daugiausiai sukelia sunkios ekonominės sąlygos. Delei sunkių karės sąlygų, dora čia taip kritus, kaip niekuomet ligšiol nebuvo. Net kotku darosi, išėjus vakare į gatvę. Žymi dalis „graužiosios lyties“ nugrimzdo į paleistuvybės bedugnę. Musų jaunimas konkuruoja su „pilkaisiais.“ Latvaitės skaito sau garbę bičiuliuoties, paleistuviauti su karininkais. Sunku įsivaizdinti, kas bus vėliau, jei karė dar ilgai tęsis.

Aidas.

(„Nauj. Liet.“)

Jaļa. — Jau trečias mėnuo, žiai atrodo. Kambariai dideli, kaip gyvenu Jaļoje Lietuvių augšti, šviesūs. Ligonų šiuo kar sanatorijoje, ir kvėpuoju gaivina-tu yra 16 vaikščiojančių ir 2 gumu oru. Musų sanatorija puikio linčiu, iš viso 18. Je vijoje: ant kalno, matyt mie-Gydytojas (lenkas) du kartu stas, banguojanti jūra. Prie sa-savaitėje atsilanko ir apžiūri mus. natorijos turime gražų sodnelį su Paskirta vaistą ligoniams išduoda išaugusiais keparysais, laurais ir J. K. Čia buvo sutaisytas savyk. įvairiais medeliai. Kiekvienas bės vakarėlis šeiminkės Didžiupraeivis pasižiūri į mus vaikščio-lienės vardadienyje. Vaidino jančius po gražų sodnelį, tik ne-komediją „Paskubėjo,“ o Vaiķkužino, kas esame, nes prie sanato-vienė padainavo. **Kapsas.** rijos nėra iškabos. Taip iš lau-ko, taip iš vidaus sanatorija gra- („Liet. Balsas“)

KORESPONDENCIJOS

NEWARK, N. J.

Daug mano galvoje pinasi įvairių minčių apie Amerikos lietuvių, jų veikimą, jų ginčus, jų besitarimus. Bet tas visas mintis užslėgia viena svarbiausia mintis — skausmo ir liudėsio mintis, t. y. mintis apie prispaustą musų tėvynę-Lietuvą ir besikankinančius vienuolius Lietuvoje, Vokietijoje ir Rusijoje. Štai perskaičiau „Vien. Liet.“ Dr. J. Basanavičiaus, to garbingiausio musų tėvynainio, laišką. Perskaičius tą griaudų musų didvyrio atsišaukimą į Amerikos lietuvių, man net ašaros per veidą nuriedėjo... Juk jis viską buvo pavedęs del Lietuvos ir lietuvių labo; jis, nesigailėdamas savo spēkų, su didžia energija ir pasišventimu dirbo ilgas metų eiles tam šventam tikslui ir štai dabar jis mato, kad tai jo numylėtai Lietuvai ir lietuvių tautai gresia pražuties pavojus... Taigi kokis skausmas, kokie jausmai veria jojo širdį!! Kartu tas Lietuvos tėvas mato, kaip tarp savęs vaidijasi Amerikoje gyvenantieji lietuviai — tartum jie yra praradę žmoniškumo bei gailėsio jausmus. Todėl jis — gal paskutinį kartą savo gyvenime — atsišaukia į visus Amerikos lietuvius: sūeiti vienybėn ir suteikti Lietuvai bei lietuviams pagalbą.

Tas Dr. J. Basanavičiaus atsišaukimas turi sujudinti kiekvieno lietuvių jausmus. Kiekvienas turi pasakyti: „musų tėvas šaukia — pildykim jojo žodžius!“

Taigi sueikim visi vienybėn ir ištieskim Lietuvai bei lietuviams pagalbos ranką. — Mums reikia visiems kartu sušaukti visuotiną seimą... **A. Žingžda.**

PASSAIC, N. J.

Šis-tas iš viešojo susirinkimo. Rugsjūčio 19 d. turėjome visuotinąjį passaiciečių susirinkimą kaslink išanksto prisirengimo prie „Lietuvių Dienos“ aukų rinkimui. — Juk visi tvirtai tikimės, ir laukiamo, kad Suvienytų Valstijų prezidentas Wilson greitu laiku paskirs lietuviams dieną, kurioje kiekvienas geros valios lietuvis — senas ar jaunas, — be skirtumo pažvalgy ar tikėjimo, su pasišventimu, toje dienoje eis parinkti aukų delei sušelpimo savo brolių ir sesučių, badujančių Lietuvoje, ar kur kitur... J. Gilius pakėlė klausimą, kad susirinkimas apsvastyti: — per kurį fondą siųsti surinktas aukas, rinkėjų kompetentiškumą ir kaip būtų pasekmingiau rinkti ar po stubas, ar gatvėse, ir tie, kurie menkai angliškai sukalba, ar gali būti rinkėjais.

P. Norkus, „Vien. Liet.“ redaktorius, tik-ką pagrįžęs iš Wilkes Barrės, Pa., kur dalyvavo suvažiavime delei „Lietuvių Dienos“, gana plačiai apipiešė kaip visą aukų rinkimo tvarką, kuriuoje viskas privalės atsibuti, taip ir tą, kad surinkti pinigai eis

per Amerikos Raudonąjį Kryžių Lietuvos draugijoms nuo karės nukentėjusiems lietuviams šelpti ir tt.

Aš čia visos P. Norkaus kalbos nerašysiu, kadangi Wilkes Barrės suvažiavimo tarimus visuomenė matys laikraščiuose.

Beje, tapo pakeltas klausimas: ar aukų rinkėjams apmokėti už dieną, jeigu „Lietuvių Diena“ bus paskirta darbo dienoje, apart subatos.

Po plačiam apsvarstymui tapo nubarta: — darbuotis visiems išvien aukų rinkimo dienoje, aukų rinkėjams negali būti jokios užmokesies, nes čia privalo būti kiekvieno lietuvių pasišventimas! Aukas gi rinkti gatvėse ir po stubas, ypatingai pereiti biznierių... Pagalbon kviesti svetimtaučius — ypatingai amerikonų „Young Mens and Womens Christian Association“ ir tt.

Inkunijimui bei pravedimui gyveniman augščiau suminėti ir kitų nutarimų tapo išrinktas tam tikras komitetas iš 3 ypatų — P. Sakatauskas, St. Pauza ir U. Kolytaitė, kurie prie savęs pasikvies dar 2 arba 4 pagalbon. Svarbiausia komiteto užduotimi yra — išrinkti atsakančius aukų rinkėjus — žinoma, nežinurint noka ar nemoka angliškai susikalbėti, nes ant gatvių su publika, rodosi, nereikės vesti „diskusijų“.

Turią paminėti, kad į šį susirinkimą gan mažai atsilankė vietos lietuvių, kas jau parodo, kad daugeliui šisai pradėtasis darbas mažai teapeina... **P. Sakat.**

Kitas susirinkimas įvyks, kartu su SIA. 47 kuopos susirinkimu, rugsėjo 2 d. Geistina, kad jame atsilankytų visi passaiciečiai!

WILKES BARRE, PA.

Kasyklose nušovė Juozą Jakučionį, 38 metų amžiaus. Veliomis paliko pačią ir 4 vaikus. Nušovė mainierys per neapsižiūrėjimą; palaidotas liko ant lietuviškų kapinių.

Buvo didelė gazų eksplozija kasyklose — D. and W. — tris užmušė ant vietos, o kelis sunkiai sužeidė. Tas buvo Westmoor už upės nuo Wilkes Barre.

Nukentėjusį lietuvių tame skaičiuje nėra.

Antra eksplozija buvo Penna. Co. kasyklose (Inkerman, Pa.); užmušė 4 ir apie tiek sunkiai sužeidė. Ten yra ir lenkiškai lietuviškas pavardės: J. Litwok ir J. Glukowski (mainierys — turi pačią ir keturis vaikus). Tai tiek apie kasyklas. **Reporteris.**

CLEVELAND, OHIO.

Rugsjūčio 20 d. Echmoter parke Teatrališkas Choras pragydo prieš svetimtautišką publiką. Pradėjo su Lietuvos himnu ir gerai sudainavo keletą kitų dainelių. Tik vieną galima užmesti vedėjui — kam jis prikerėgė dalį netikusios orkestros prie horo —

tas sugadino visą grožę. Turbut delto, kad choras iš tono neišvažiuotų. Nereikėjo, rodos, bijotis, nes choras gerai susidainavęs ir to nebutų padaręs.

Musų lietuviškos dainos amerikonomams labai patiko. Girdėjau iš šalies kalbant — (amerikonams), sako, „mes nesitikėjom, kad tokia maža tautelė turėtų tokius choros ir tokias dailias bei malonias dainas.“ Ir ištikro, amerikonomams butų daugiau patikę, jei nebutų muzikantai plirpinę savo blėkinėmis dudomis, užsmelkdami švelnius choro balsus. Nors choro vedėjas lenkas, bet chorą gerai valdo, apart viršminėtos klaidos.

Teatrališkas choras yra vienas iš geriausių Clevelando chorų; — tik nelaimė, kad jis neturi gero repertuaro ir gieda netikusias giesmes iš raudonosios knygutės. Tik vieną sudainavo „Baublį“ — rodos, p. Aleksandravičiaus kompozicija. Taigi viršminėtos dainose nieko nėra lietuviško, apart lietuviškų žodžių. Tam chorui patartina pasirinkti dainas iš musų gerų kompozitorių — kaip pp. Petrausko, Šimkaus, Sasnauško ir kitų. Tuomkart patis pasigėrėtų ir amerikonus nustebintų grynai lietuviškomis dainomis.

Juk ir mes patįs lietuviai norim girdėti savas melodijas. Svetimas dainas mes girdžiam ant kiekvieno žingsnio; — kam mums svetimų dainų, kad mes turim savas, daug geresnes ir malonesnes. Užtai, čia turėtų visi chorai ant to atkreipti atidą, kaip Clevelando, taip ir visų kitų lietuvių kolonijų chorai. Negaišinkit vel-tui laiko ant netikusų svetimų dainų, turėdami savas daug geresnes. **Svečias iš New Yorko.**

SAVANNA LA MAR, VAK.

INDIJA.

Kaip Anglijoje elgiaisi su lietuvių ir kitais svetimžemiais.

Nors labai neparanku ir laiko stoka, tečiaus sumaniau šį-tą parašyti apie lietuvių, tik ne vakarų Indijoje, bet Anglijoje gyvenančius. Nenorėjau apie tai rašyti budamas Skotijoje, kadangi mažiausia vilties, kad cenzoriai praleistų, nes kiek patirta, tai daugybė cenzoriams nepatinkamų rankraščių sunaikinama, o kartais net ir rašytojai persekiojami. Taigi, panašios aplinkybės sulaukė ir mane nuo aprašymo visko apie lietuvius.

Šiuomi laiku, tarnaudamas ant neutrališko laivo ir jausdamas, kad cenzoriai neskaitys mano rašino, sumaniau šį-tą pabrėžti kad ir neparankiose aplinkybėse.

Lietuviai Anglijoje (Skotijoje ir kitose dalyse), kaipo Rusijos pavaldiniai, skaitomi draugiškais sąjungiečiais (friendly aliens), bet kiek jiems toji „draugiška“ Anglijos valdžia pritaais visokių pinklių, tai jau kad ją kur dievai... Manau, kad sykais neblogiau buti po vokiečių, nes tieji bės jokių ceremonijų. Koncentracijos punktuose laukia karės galio.

O gi tie vargšai lietuviai (žinoma, ir kiti „drangiški“ svetimtaučiai)... Pirmiausia jie užregistruojami valdžios žinybai sykiu su visais Anglijos gyventojais (išskyrus Irlandiją) — visi vyrai ir moteris nuo 15 metų senumo. Išdalino blankas su klausimais anglų kalba ir prisakė į 3 dienas išpildyti, — kitaip gresia bausmė 10 svarų sterlingų. Anglams tas nieko, bet svetimtaučiams, nemo-kantiems anglų kalbos nei rašybos, gana keblumo ir gaišto.

Po tos abelnos registracijos, skiriama vien-tik svetimtaučiams. Vėl išdalinta anglų kalba blan-

kos su įvairiais klausimais, kuriuos išpildžius reikėjo pristatyti į Generalę Poliejos Stotį sykiu su konsulio paliudijimu apie tautystę ir keliomis fotografijomis. Čia vėl gana keblumo, ypač su konsulio paliudijimais, nes daugumas neturi pasportų, tai yra slaptai apleidę Rusiją. Konsulis reikalauja pašalinių liudininkų — jam žinomų žmonių, bet tie pašaliniai nelidija be mokesnės, ypač atsižymėjo kun. A. Šveistris, imdamas už paliudijimą po 12 šilingų; tas registravimas jau daug daugiau žmonėms atnešė gaisaties ir keblumo.

To dar negana. Valandai prasliskus, vėl tapo išdavinėti Rusijos pavaldiniams taip vadinama „Identify Book“, kurioje vėl šimtai klausimų, fotografijos, pirštų antspaudos ir tt.

Vėliaus jauniems vyrams išsiuntinėta pakvietimai stoti į kariuomenę, — tik pertikrinus, kad ne Anglijos piliečiai — paliuosuojami. Žinoma, visokie raštai ir patikrinimai neatliekami paprastų policistų, bet reikia eiti į tam tikrus ofisus, pas įvairius valdininkus. — Kad juos kur galas...

Darbininkų suvaržymas.

Paskutiniame rašte, t. y. „Identify Book“, užrašo ir kokį darbą dirbi, taigi pradėjus kur nors dirbti, sunku ir pamesti, — turi dirbti priverstinai, nors ir sunkiausiam darbe ir už menką mokesį. Pametus darbą, darbdavys neišduodą taip vadinamo „Clearance certificate“, be kurio niekur negalima gauti darbo. O jei kuris jau dirba toje pačioje dirbtuvėje nuo karės pradžios, tai darbdavys per teismą susigrąžina darbininką, jei tas pameta. Žodžiu sakant, „prasti piragai“ darbininkams Anglijoje. Priegtam pragyvenimas Anglijoje pabrango 3 sykius, kaip buvo prieš karę, o mokeskis tik tuluose darbuose biskį padidėjo. **Streikuoti nevalia, darbą pamesti nevalia** — žodžiu sakant, turi dirbti vergo vietoje.

Aš patsai dirbau guminėj dirbtuvėj, vienok pajutęs sveikatai pavojų sumaniau pamesti, bet kur tau čia pameisi; — dargi valdžios užsakymai dirbami. Neatleidžia jokiū būdu. Vos-ne-vos, pristatčius daktaro paliudijimą, apleido. Nagi ir džiauginosi pasprukes ant laivų, o dar neutralinių, kur žmogus jautiesi kur-klas laisvesnis.

Kaip aš patekau ant neutralio laivo.

But paklauskite valandėlę. — Ant svetimžemių laivų savo žmonių Anglija visai neleidžia, nenori leisti nei svetimžemių. Štai kokia istorija su manimi. Gegužio 29 d. susiderėjau su vienu Norvegijos kapitonu ir pasirašiau po kontraktu, — mat, aš jau pirmiau buvau dirbęs ant įvairių šalių laivų ir turėjau pilnas jurininko popieras. Nuėjau į poliejos stotį Glasgow'e ir pasisakiau, kad apleidžiu Skotiją su Norvegijos laivu „S. S. Becon“. Poliejijoje man jokių keblumų nedarė, tik peržiūrėjo visas mano popieras ir prispaudė antspaudą, bet kad laivas „S. S. Becon“ stovėjo atstume kokių 8-ių mylių nuo Glasgow'o, priepilaukoje Bowling, tat man reikėjo ir ten policijai persistatyti. Bowlingo poliejia mano popierose rado trukumą, butent nerado nuo muitinės viršininko antspaudos, delei kurios turėjau grįžti į Glasgow'ą, o laivas tą pačią dieną išplaukia. Ką daryti? Paliķęs visus savo daiktus, pasiskubinau į muitinę, manydamas, kad ten mangs nesutrukdys, bet apsirikau. Muitinės viršininkas Glasgow'e pareikalavo

nuo manęs Rusijos konsulio leidimo keliauti ant neutralinių laivų. Teisinausi, kad nežinojau apie kokius nors leidimus, kuomet pasirašiau, o šiandien jau iškeliauju ir turiu tik vieną valandą laiko. Tečiaus muitinės viršininkas atkaklus škotas — nei klausyti manęs nenorėjo, ir aš turėjau skubėti pas konsulį. Nuėjęs pas konsulį ir paprašius panašaus leidimo, tas irgi atsisako, kadangi Glasgow'e ne konsulis, o tik vice-konsulis, tat jis neturįs tiesos duoti panašų leidimą. — Aš turįs kreipties pas generalį Rusijos konsulį, Newcastle, Anglijoje.

Pamačiau, kad nieko nepesiu su tais ponais besiriedamas, skubinausi ant laivo atsiimti savo daiktus ir pranešti apie kontrakto suirimą. O čion ir trukio tuom laiku nerandu. Paskutiniai kantrybės lašai baigia išsekti. Galop nukeliauju į Bowlingą, laivas išplaukęs ir mano maišą su visais skuduriais išsivežęs...

Štai tau Jurgi ir devintinės, — kaip lietuviai sako. Netekęs drabužių nei laivo, nors lysk kur į balą. Tečiaus nenustodamas vilties rašiau pas generalį konsulį prašydamas jojo reikalaujamo leidimo. Gavęs jį ir susiradęs pirmą burinį Norvegijos laivą iškeliauvau ant vandens taip piktas ant Anglijos valdžios, kad net išreiškiau pageidavimą, idant ją vokiečiai „suėstų“.

Tuom tarpu viskas; — apie kelionės išpuščius parašysiu vėliau. **Pinavijas.**

Paduokit brolišką ranką „VIENYBĖJE LIETUVINIŲ“

kas savaitė telpa nuo karės pabėgėlių pajieškėjimai savo giminių ir pažįstamų, kurie meldžia pagalbos — pinigiskos. Jūs galite juos sušelpiti pasiųsdami pinigų per „Vien. Liet.“ ofisą.

Platesnių žinių reikalaudami, prisiskite už du centu stampą, Adresuokite:

J. J. PAUKSTIS & CO.,
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

PINIGAI

Geriausiais, greičiausiais ir pigiausiais Persiūnčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda šifkortės.

„VIEN LIET.“ OFISE

120 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Petras Naujokas,

— CIGARAI —

Visados klausite P. Naujoko Cigaretų kokiamė nebuok štore arba saliuone, ir gausite gerą cigarą, o ne kopustų lapų. Mano dirbtuvė:

359 Broadway, corn. Keap Str.
Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲ KŪ

Išėina kas sėreda iš Brooklyn, New York.

Prenumerata Metams:

Suvienytose Valstijose	\$2.00
Europoje ir kitur	\$3.00
Kanadoje	\$2.50

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.

J. J. PAJKSTIS & CO. (Inc).

120-124 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone 2471 Greenpoint.

RENGKIMĖS PRIE LIETUVIŲ DIENOS.

Pereitame „V. L.“ numerįje trumpai aprašėme atstovų susivaižavimą nuo visų didesniųjų organizacijų bei įstaigų į Wilkes Barre, Pa. Šiame N telpa ir platus to susivaižavimo oficialis protokolai, iš kurio kiekvienam bus aiškiai matoma kas nutarta ir prie ko prieita.

Tas susivaižavimas — tai svarbiausias susivaižavimas laike pastarųjų dešimties metų. Jame prieita prie susivienijimo Lietuvos gelbėjimo reikale. Juk kiek daug buvo rašyta, kiek buvo ginčytasi, piktasi; kiek buvo derėtasi, kalbėta — vis buvo perniek. Ant galo betgi prieita prie to, ko geidžia prakilnesni lietuviai — prie vienybės.

Žinoma, žmonių pasaulėžvalgos delto nepasikeis, žmonių partvijai išitikinimai pasiliks kaip buvę, bet tas viskas, kol Lietuva ant prapulties kranto, kol Lietuva badauja, tol tie visi partvijai turi būti pamiršti, atidėti užpakalin. Dabar prieš mus visus lietuvius stovi vienas bendras darbas.

Kaip matote iš protokolo galutinai sutarė bendrai veikti katalikai su tautininkais; socialistai nebuvo ingalioti jungties, jie prižadėjo, kad laike trijų savaičių jie duos galutiną atsakymą, ir yra viltis, nors maža, kad ir jie prisidės, juk jie sakosi lietuviams esą, jie sakosi, kad ir jiems rupi Lietuvos gelbėjimas. Jei jie neprisidėtų, jie pasirodytų, kad tas viskas, ką jie taip garsiai skelbė, yra tik žmonių suvaidžiojimas.

Taigi sriovės po dviejų metų sunkaus darbo priėjo prie tos senai laukiamos vienybės. Tai didelis džiaugsmas kiekvienam Lietuvai gero velijančiam žmogui. Vienok labai būtų negeru daiktui, kad tik džiaugties, o nieko neveikti. Dabar kaip tik ir guli prieš visą lietuvišką visuomenę milžiniškas darbas.

Pirmiausiai visose lietuvių kolonijose, nežiūrint ar jos skaitlingos, ar ne, turi įvykti masiniai visų lietuvių susirinkimai, kuriuose vadovaujančią rolę turi imti visų tame mieste esančių draugysčių bei kuopų delegatai. Tuose susirinkimuose turi būti sutverti vietiniai komitetai. Visiškai nesvarbu, kas inėis į tuos komitetus, katalikai, tautiečiai ar socialistai, tas nepadarą jokios prasmės. Žinoma, geriau būtų, kad inėitų visų sriovių žmonės. Svarbu

tiktai tas, kad į tuos komitetus inėitų darbštus ir intekmingi žmonės. Taigi kiekvienoje kolonijoje turi būti sutvertas bendras visų lietuvių komitetas ir tai tuojau.

Vietos komitetams bus daug darbo. Pirmiausiai jie turi sužinoti, kiek kuri draugystė ar kuopa galės išstatyti aukų rinkikų. Reikia sužinoti, kiek bus rinkikų ir iš šalies. Delei to tikslu reikės kreiptis į vietinius skyrius Young Mens Christian Association ir Young Womens Christian Association. Reikės kreiptis ir į miesto valdžias bei pas intekmingus vietos katalikus gyventojus. Geistina būtų, kad tą dieną visi lietuviai rinkytų aukas, kiek jų yra Amerikoje.

Tiems vietos komitetams reikės susinėsti su Centraliu Barre išrinktas, tvarkes Barre išrinktas, tvarkyti visą reikalą ir vesti apyskaitas.

Bet šiuomi tų komitetų veikimas dar nepasibaigia. Kiekviename mieste, kur tik yra lietuvių, vietos komitetai turi tvertis „Lietuvos gelbėtojų“ draugijos, kurių nariai pasižada kas mėnuo paaukauti po tam tikrą pinigų sumą — sakykim po 50 centų. Mes juk negalim ilgiau remtis ant kolektavimų, kur tankiausiai aukaujama po 10 ar 25c. Jei norima Lietuvą išgelbėti, reikia sutverti pastovias organizacijas. Ot, tokie tų draugijų nariai ir vadinsis tikrais Lietuvos gelbėtojais. Jie veiks sistematiškai ir sistematiškai aukos plauks į mūsų tėvynę. Juk ligšiol mes lietuviai proporcionališkai imant daug mažiau suaukavome, negu bent viena nukentėjusi nuo karės tauta. Mes amerikiečiai proporcionališkai daug mažiau suaukavome negu Anglijos lietuviai, kurie dabar gyvena daug sunkesnėse gyvenimo sąlygose negu mes. Pagaliaus mes proporcionališkai negalime susilyginti nei su Argentinos lietuviais, kur nėra jokio lietuviško laikraščio, kur nėra inteligentų, kurie galėtų paraginti. Taigi amerikiečiams gėda už savo apsilėidimą. Dabar yra gera proga atsitaisyti.

„Lietuvių Dienos“ surengimas turi ir gilią politišką svarbą. Amerikiečiai beveik nieko nežino apie lietuvius, o Lietuvos Diena, kaip tik ir parodys, kad yra ir lietuviai. Apskritai Amerikos gyventojai kad ir žino ką nors apie lietuvius, bet mažiaus, kad lietuviai — tai tie patys lenkai, tik truputį skiriasi kalba. Išgavimas Lie-

tuvių Dienos jau pats savimi parodo, kad lietuviai tai ne lenkai, kad lietuviai visiškai skirtingi reikalai nuo lenkų reikalų. Surengimas Liet. Dienos — tai kaip ir mūsų politiško subrendimo kvotimas. Jei mes surengsime gerai, — tuom parodysime savo spēką, savo subrendimą. Nesurengsime — pasirodysime „mizerabeliais“, ir niekas su mumis nesiskaitys. Iš surengimo Lietuvos Dienos negalės pasinaudoti kokia nors politiška sriovė ar partija, bet pasinaudos tik tie lietuviai.

Tat kviečiame visus darban.

Peržvalga

// „Atžagareivių blokas.“

Taip „Naujiens“ pasveikina tą suėjimą bendran darban, kuris turėjo vietą Wilkes Barre. Tuom savo pasveikinimu „N.“ išduoda pačios sau „viroką“, nes jos suėjimą vienbėn dėl Lietuvos gelbėjimo vadina atžagareivišku. Jei vienybė yra atžagareivišku dalyku, tai peštinė, nesutikimai yra pirmieji darbu. Na, žinosim bent ką reiškia pirmieji kumas.

Tat, žinoma, laikydamosios „N.“ tokio savo pirmiejiškumo, klausio p. Kapsuko ir Stilsono, ko jie važiavo į tą seimą, kur stovėjo 17 tautininkų ir katalikų prieš vieną socialistą. Tai sena ir žinoma socialistų taktika: kur neįstengti pavadovauti, kur neįstengti viską paimti į savo rankas — bėgk iš ten. Taip lygiai pirmiau darė su SLA, taip bando dabar daryti su TMD.

„Naujiens“ užmeta Kapsukui ir Stilsonui dar ir kitą prasizengimą: kam jie protestavo prieš tai, kad nebuvo užkvėstos tulos socialistų organizacijos, kuomet reikėjo protestuoti prieš visą seimo organizavimo budą. „Naujiens“ stovi už tai, kad Lietuvos Dienos visas komitetas turėjo būti pavestas komitetui, susidedančiam iš visų trijų fondų. Organizacijų gi ingaliotiniai galėję naudotis seime tik patariamuoju balsu. Bet „N.“ turbūt nežino, kad Lietuvos Dieną rengia ne fondai, bet visa amerikiečių visuomenė ir todėl svarbu prie darbo pritraukti visas organizacijas, nežiūrint kokios jos nei būtų. Socialistai užmeta, kad katalikai tyčia tveria daug visokių organizacijų, kad paskui galėtų turėti seimuose daug savo atstovų. Bet „Nauj.“ turėjo pastebėti, kad į Centralį komitetą inėjo atstovai ne nuo organizacijų, bet nuo sriovių. Juk nebuvo atsižvelgtu, ar daug katalikai turi savo atstovų, bet buvo atsižvelgtu kaip skaitlinga jų sriovė.

Viską, ką „Naujiens“ galėtų užmesti, tai prieš proporeiją. Bet jei socialistai pripažįsta demokratizmą, tai jie tuom pačiu turi pripažinti, kad ta proporeija yra teisinga, juk dar negirdėta, kad bent nors kurioje, kad ir augščiau pakilusioje tautoje socialistai turėtų didžiumą. Jei visi 600,000 Amerikoje esančių lietuvių galėtų balsuoti, tai niekas nepatikės tam, kad būtų už socialistus atiduota 100,000 balsų, tai yra 6 dalis, o vienok socialistams suteikiama šešta dalis vietų komitete.

Cia prisimena Brooklyno seimas, į kurį tautininkai su atvira širdžia važiavo ir daug vilties de-

jo. Bet tame seime apie 150 socialistų prieš 130 tautininkų atstovų viską paėmė, nepalaido nei vienos tautininkų rezolucijos. O socialistai daugumoje buvo atsiųsti tautiškiųjų organizacijų, o juk dar buvo ir taip, kad jie atstovavo net grynai katalikiškas organizacijas. Vienok tuomet socialistiškoji spauda nerado reikalingu protestuoti prieš visą seimo organizavimo budą. Po tam seimui nėra jau tokių, kurie save duos apsigauti, bet iš kitos pusės nėra ir tokių (gal socialistus išskiriant), kurie norėtų ir kitus prigauti, nes tas priveda tik prie suirimo, prie skilimo. Jei Wilkes Barre seime būtų elgtasi, taip, kaip Brooklyno visuotinė seime, tai socialistams nebūtų tekę nei pusės vietos Centraliniame Komitete. Bet niekas socialistų neignoruoja ir atiduoda jiems tą, kas jiems priklauso, nežiūrint ar jų buvo 3 ar būtų 15. Juk vis vien jie didžiumą negali sudaryti, kad paimti viską, kaip kad paėmė Brooklyno seime.

Labiausiai „Nauj.“ nepatinka tas, kad tas Centralinis Komitetas ketina paimti į savo rankas visą Lietuvos Dienos rengimą, kad tas komitetas ketina nepileisti visų tų organizacijų. Priešingai: jos geistų, kad Lietuvos Dienos suorganizavimas būtų kelių komitetų, kelių organizacijų rankose, kurie neturi tarp savęs nieko bendro. Taigi „Naujiens“ stovi, kad pasiliktu anarchija.

Paaiškėja bent „Nauj.“ geiduliai.

Užbaigdamas savo editorialą „Nauj.“ sako:

„Savo fanatišku siauraprotišku greta šito seimo, etc.“

Kiek šiuose pastaruose žodžiuose indėta pagiežos, neapkenimo, keršto... Kam jis reikalingas. Nejaugi „atsisakantis nuo šio svieto“, tą patį svietą nori pakelti pagieža ir kolonėmis? Nejaugi reikia atsisakyti nuo „šio svieto“ tam, kad koliotis? — Jei taip, tai šimtą kart geriau neatsisakyti nuo šio svieto ir neturėti pagiežos.

// Ką „Kova“ sako apie sriovių susivienijimą.

„Kova“ — oficialis socialistų organas — visiškai priešingai, negu „Nauj.“ elgiasi. Jame nematyti tos pagiežos, to atkaklumo, kas matoma „Naujiens“. Jos aprašo Wilkes Barre susivaižavimą ir jo nutarimus. Su viena sutinka, su kitais ne. Galų gale jos pastažo minimum reikalavimą, kad penkta dalis suinktų aukų būtų pasiūsta „Agonomijos Draugijai.“ Iki šiol mes girdėjome iš socialistų pusės, kad jie svarbiausia ir didžiausia amerikiečių visuomenėje spēka, dabar gi reikalavimas penktos dalies yra lyg nusileidimas. Jei tą minimumą dabartinis Centralis komitetas neįspildys, tai jie veiks atskirai.

Mes mažai tikime, kad Centralis Komitetas su tuom sutiktų, nes socialistai dabar reikalavimai padaro klaidą: jiems reikėjo to reikalauti susivaižavime 17 rugpjūčio, ir gal tas būtų priimta. Dabargi niekas negali lauzyti susivaižavimo nutarimų. Tiesa, jie aiškina, kad tame klausime ir nėra griežto nutarimo, bet aiški juk visiems to nutarimo dvasia, prieš kurią eiti negalima. Paskui mes nieko negirdėjome apie tos draugijos nutarimą, o gal ji neveikia. Trečia gi, visiškai nesuprantama, kam socialistai bijo Lietuvos Draugijos, kurioje yra jų ištikimi žmonės. Todėl mes laikytumės prie to, kad socialistų dabartinis reikalavimas neturi rimto pamato.

// Gražus pavyzdys.

Paprastai manoma, kad Argentinoje nėra lietuvių inteligentų, ir tas rodos tiesa, bet argentiniečiai savo veikumu toli pralenkia amerikiečius, kurie moka tik didžiutes.

Štai mūsų senas korespondentas J. Pauga prisuntė nedidelę brošiuraitę ispanų kalboje — tai trumpa Lietuvos istorija „Historia antigua de los Lituanos.“ Ši istorija parašyta pagal Dr. J. Šliupo „Lietuvių Tauta.“ Tekste taip pat yra indėti ir keli paveikslai: Mindaugio, Vytauto ir Vilniaus Aštrojo bromo. Brošiuraitės autorius tas pats J. Pauga, kuris, rodos, savo lėšomis ją ir išleido.

J. Pauga savo veikumu ir pasišventimu pralenkia mūsų visus inteligentus. Jei mes amerikiečiai turėtume nors per pusę taip pasišventusius daktarus, kunigus ir advokatus, tai turėtume šimtus svetimos kalbose knygų, rašančių apie Lietuvą. Turėtume ir tuksantinius straipsnių anglų laikraščiuose. Bet gaila, kad mažai tokių J. Paugų turėtume.

// Apie Lietuvos nepriklausomybę.

„Naujiens“ redaktorius gavo iš Vilniaus nuo vieno savo draugo pluoštą indomių žinių, kurias dabar talpina „Nauj.“ Negalėdami perspausdinti tas visas žinias, perduosime tik svarbiausias pačių „N.“ žodžiais:

„Svarbiausias ir pamatinis dalykas, kurį iškelia į aikštę draugo vilniečio laiškas, yra tas, kad Lietuva dabar gyvena visai kitokiose sąlygose, negu kuomet nors pirma. Ji, kaip sako autorius, „virto šiandien dideliais kalėjimu, budriai dabojamu Prūsų žandarai.“ Ji suvaržyta ir suspausta; jos per ilgus metus iskovotoji spaudos laisvė panaikinta; ji suskaldyta — išdalinta į tuksantines mažų dalelių, tarp kurių perkirsta beveik visi susinėsimai; žmonės jaučia ant savo sprando kieta Prūsų valdininko kumštį, ir jie tolyn vis labiau persiama neapikantos ir keršto jausmu prieš savo kankintoją.

Apie materialų žmonių vargą Lietuvoje mūsų draugas rašė pirmutiniame savo laiške, kuris buvo išspausdintas „Naujiens“, ir paskui buvo perspausdintas keletejo kitų laikraščių. Bet be galo indomu yra matyti, kaip Lietuvos žmonės veikia ir juda tose nepaprastose sąlygose. „Dideliais kalėjimu“ — kaip laiško rašytojas apibūdina dabartinę Lietuvą — gyvena 1300 lietuviškų pradinų mokyklų ir visa eilė lietuviškų gimnazijų! Žmonės steigia draugijas, kooperacijas ir mėgina kitokiais būdais susiorganizuoti, nežiūrint visų daromų jiems iš vokiečių valdžios pusės pinklių. Gyvenimas mat yra stipresnis už žandarą, ir gyvenimo reikalai susiranda sau vėgą prasimušti į viršų.

Militarės Prūsų valdžios despotizmas dargi iššaukia pasekmių, visai priešingų jos tikslams. Liaudis ima šiaušties, joje ima kilti maišto upas ir joje ima rasti prielankios dirvos „maišto“ idėjos. Kaip priešrevoliucijiniu laiku, Lietuvoje prasideda nelegalis slaptas judėjimas, pradeda dygti nelegalė slapta spauda ir rodyties revoliucijiniai atsiskaukimai. Ir to judėjimo priesakyje stovi mūsų draugai, social-demokratai, kuriuos liaudis — ne vien darbininkai, o ir ukinkai — ima vėl žiūrėti, kaip į vienintėlius tikrų savo užtarėjus.

Bet Lietuvos liaudis kyla ne tam, kad padėjus Rusijos despotui savo jungu pakeisti Prusijos jungą; ji nenori jokio svetimos valdžios jungo turėti ant savo sprando. Joje bręsta nepriklausomos demokratinės Lietuvos reikalavimas. Ir tą reikalavimą jau skelbia politiškosios Lietuvos partijos ir sriovės. Kuomet kai kurie užsikarščiausieji draugai Amerikoje užreikė, kad nepriklausomybės obalsis esą atžagareiviškas dalykas, tai iš laiško mes patiria, jogei Lietuvoje dabar pirmutinė ji informulavo socialdemokratų Partiją.

Taigi Lietuvos social-demokratai pripažįsta, kad Amerikos socialistai padarė klaidą, eidami prieš idėją Neprigulmingos Lietuvos. Na, žinoma, visiems tenka padaryti klaidų, bet amerikiečiai socialistai bent dabar turėtų ją pasistengti pataisyti.

Vienok ne tame svarba. Svarbu tas, kad Lietuvoje Neprigulmybės reikalavimą remia visos sriovės ir partijos, kad tas brūdėjimas bręsta-anga. Tuom mes visi amerikiečiai turime ne tik džiaugtis, bet kartu su Europos lietuviams reikalauti Neprigulmingosios. Jei Lietuvoje sriovės ir partijos to reikalauja, tai kodėl mes to negalėtume būti kartu Amerikoje reikalauti. Rodos, visiems lietuviams, kokių pažvalgų jie nei būtų, svetimas jungas yra nemalonus. Juk svarbu pirmiausiai išgauti Neprigulmingą Lietuvą, o paskui jau naminius reikalus rasime. Žinoma, mes stovėtume, kad būtų tai demokratiška Neprigulminga Lietuva.

Vienok visas tas demokratiškumas ir nepriklausomybės pridklausys nuo mūsų pačių politiško susipratimo. Busime susipratę — viską ingysime, o jei ne, tai ir liksime be nieko. Apie tai vėliau parašysime daugiau.

// Katalikai pritaria vienybei.

Nežinome, ką sakys „Draugas“, bet rimtas katalikų organas „Darbininkas“ nors ir išskaito katalikų nusileidimus ir paklaides, bet gale prisizada remti sriovių susijungimą delei Lietuvos Dienos. Bet visgi „Darbininke“ nematyti to entuzijastiško pritarimo, kokio galima buvėlaukti. Jis nors pritaria, bet visgi tik tam, kad tas komitetas būtų tik tos vienos dienos surengimui, nors labai būtų gera, kad tas komitetas pasiliktu ir veiktu tol, kol bus reikalingos Lietuvai aukos.

// P. Pilėnas nusizudė.

Pereitame N vietinėse žiniuose rašėme, kad Philadelphiaje numirė P. Pilėnas. Dabar mums prisuntė iškarpas iš tenyksių anglų laikraščių, iš kurių pasirodo, kad jis ne sava mirėia mirė, bet nusizudė užsitroškindamas ga zais.

// Naujas laikraštis.

Cleveland, Ohio pradėjo eiti naujas laikraštis „Dirva“, kurį rėdo p. V. S. Jokubynas, pirmiau buvęs „Tėvynės“ redaktorius. Laikraštis kaip ir visi savaitiniai laikraščiai. Nors tai naujas laikraštis, bet jis lietuvių gyveniman nežada inėsti ką nors naujo.

// Lenkai apie Dr. Bartuškos ir Bielskio atskaitą.

Lenkų dienraštis „Kurjer Polski“ išeinantis Wilwauke, Wis., 20 d. šio mėnesio pataipino atskaitą iš kelionės D-ro Bartuškos ir Bielskio po Lietuvą ir pridėjo šitoki komentarą:

„Kad teisingai paaiškinti mūsų skaitytojams apie teisingumą lietuvių reikalavimą, kad suteiktų nepriugulmingą lietuvišką valstybę, privesime skaitlines rusiškos valdžios iš 1907 m. Tuose metuose Suvalkų, Gardino, Kauno, Vilniaus ir Kuršo gubernijose gyveno 1,102,460 lietuvių ir priešingų jiems 448,022 žemaičių.

Lenkų gi tose gubernijose prisikaito 1,200,000 ir 4,000,000 bierorusų, kurie beveik tie patys lenkai.

Daugiausia lietuvių yra Kauno gub., o jos sostapilyje Kaune daugiau kaip pusė gyventojų susideda iš žydų, o paskui po žydų daugiausiai randasi lenkų, o jau po lenkų eina lietuviai. Vilnius gi yra visiškai lenkiškas miestas; lietuvių ten yra taip mažas skaitlis, kad negalėjo tenai užlaikyti nei vienos parapijos.

Šios skaitlinės yra tai geriausių atsakymų į melagystes ir užmetimus lietuviškų patriotėlių.

Jų melagystės ir užmetimai mums nieko blogo nepadarė, ir jiems nepagalbės. Jie turi vienok pripažinti, kad tik dešei lenkų pagalbos lietuviams nepasiskandino germanų jūre, kaip tai su jais atsitiko Prūsijoje.

Tai taip rašo skaitomas neva geresniu lenkiškais dienraščiais. Nerėkia juk jau jokių argumentų, kad matyti aiškia melagyste.

// Šliburis apsivedė.

Pagarstijęs Amerikoje feljetonistas bei gražių vaizdelių rašytojas Šliburis, gyvenęs Baltimorėje, apsivedė su panele Elžbieta Kubilute. Linkime jaunavedžiams kuolėmingiausio ir ilgo gyvenimo.

// Yčas atvažiuoja Amerikon.

Dumos atstovas ir Centralinio Lietuvių Komiteto pirmininkas, Martynas Yčas, netrukus atvažiuoja Amerikon.

Apie tai prieš porą savaičių buvo paskydy gandas iš „Naujos Lietuvos“, bet dabar ateina tikresnių apie tai žinių.

Mums teko girdėti, kad Chicago rusų konsulinė atėjo oficialis pranešimas apie tai, kad p. Yčas atvažiuoja „apie vidurį rugsėjo“ (sulyg rusų kalendoriaus) ir kad tikslu jo atvažiuavimo yra „rinkimas aukų Amerikoje nuo karės nukentėjusiems lietuviams.“ Nuo p. Yčo jokių tiesioginių žinių, kol kas neatėjo.

Kol jų nėra, neapsimoka spėlioti, koks yra svarbiausias p. Yčo misijos tikslas. Kad jo atvykimas, ypač prieš „Lietuvių Dieną“ būtų geistinas, apie tai abejonės nėra. („Lietuva.“)

Lietuvių Dienos Sutvarkimui Amerikos Liet. Suvažiavimas

PIRMOJI SESIJA.

Posėdį atidarė 10 val. ryte, 17 d. rugpjūčio, Redington Hotel'yje, Wilkes Barre, Pa., p. J. Lopatto ir mandatų priėmimui paskyrė K. Krušinską ir V. K. Račkauską. Mandatus pridavė atstovai nuo sekančių organizacijų:

- 1. — LIET. DARBININKŲ SAJUNGA: 1) kun. J. Maliauskas, 2) Leon. Vasauskas, 3) kun. Janušas;
- 2. — LIET. VARGONININKŲ SAJUNGA — 4) J. Stulgaitis, 5) A. Šodeika, 6) K. Strumskis;
- 3. — LIET. R.-K. MOKSLEIVIŲ SUSIVIEN. — 7) P. Juras;
- 4. — LIETUVIŲ TAUTOS TARYBA — 8) J. S. Vasiliauskas, 9) V. Lukoševičius, 10) kun. J. Kuras;

5. — TĖV. MYLĖTOJŲ DR. JA — 11) Neviadauskas, 12) A. Galinskas, 13) P. Norkus;

6. — AM. LIET. KUNIGŲ SAJUNGA — 14) kun. Dr. V. Bartuška; 15) kun. B. Paukštis; 16) kun. J. Valaitis;

7. — TAUTOS FONDAS — 17) kun. J. Jakačaitis, 18) kun. Dr. P. Augustaitis, 19) J. G. Miliauskas;

8. — LIET. R.-K. SPAUDOS DR.-JA — 20) K. A. Pakštas, 21) kun. J. Inčiura;

9. — LIET. SOCIALISTŲ SAJUNGA — 22) V. Kapsukas, 23) J. V. Stilsonas, 24) A. Valinčius;

10. — SUSIV. LIET. AMERIKOJE — 25) F. Živatkauskas, 26) St. Gegužis, 27) J. Kazakevičius;

11. — SUSIV. LIET. R.-K. AMERIKOJE — 28) J. Jaroševičius, 29) K. Krušinskas ir 30) kun. S. Struckus;

12. — LIETUVIŲ GELBĖJIMO FONDAS — 31) Jonas Šalčius, 32) S. Bulota ir 33) P. Kamaras;

13. — LIETUVOS AUTONOMIJOS FONDAS — 34) Dr. J. Šliupas, 35) Keist. Šliupas ir 36) J. Ačius;

14. — LIET. TAUTINĖ SANDARA — 37) Rom. Karuža; 38) Ben. Kubilius ir 39) Dr. A. Jankauskienė;

15. — VIETINIS LIETUVIŲ KOMITETAS — 40) Adv. J. S. Lopatto;

16. — LIETUVIŲ SPAUDOS DR.-JA — 41) V. K. Račkauskas, 42) M. Šalčius ir 43) plė. Hyp. Šliupitė;

17. — LIET. R.-K. FEDERACIJA AM. — 44) kun. V. Dargis, 45) kun. J. Kasakaitis ir 46) kun. J. Šupšinskas;

18. — LIET. R.-K. MOTERŲ SAJUNGA AM. — 47) Plė. P. Rudaičienė;

19. — LIETUVOS VYČIAI AMERIKOJE — 48) Jul. B. Kaupas, 49) Tam. Šeimis ir 50) P. Čermauskas.

Peršaukus delegatus vardais, rinkta (atviru balsavimu) suvažiavimo vedėjai. Išrinkta: pirmininku J. S. Lopatto, vice-pirmininku — kun. Dr. Augustaitis. Sekretoriais — Jul. B. Kaupas ir V. K. Račkauskas. Be to išrinkta sekančios komisijos maršalka — V. Čermauskas; presos ir rezoliucijų komisija — kun. V. Bartuška ir Keist. Šliupas.

Pradėjus susirinkimą, skaitoma vietinio komiteto pasiulytasai projektas Lietuvių Dienos tvarkai nustatyti. Jį perskaičius, socialistų atstovai paduoda socialistų konferencijos rezoliuciją, kurioje išreiškiama nepasitenkinimas, kad nepakviesta suvažiavimui tokių organizacijų, kaip: L. S. Spaudos Sandara, Lietuvių Darbininkų Unijos, Lietuvių Moterų Progresyvis Susivienijimas, Am. Liet. Darbinin. Literatūros Draugija. Po trumpų diskusijų, kuriose dalyvavo V. Kapsukas, Stilsonas, Dr. Šliupas, kun. Bartuška ir kun. Augustaitis, — rezoliucija atidėta į susirinkimo pabaigą, kuomet paaiškės, ar socialistai dirbs tą darbą išvieno, ar ne.

Svarstoma punktais vietinio komiteto pasiulytasai projektas. (Užsiregistravo sekančios korespondentai: P. Norkus ir J. Niėnius — nuo „Vienybės Lietuvių ninkų“, F. A. Černiauskas ir T. A. Šeimis — nuo „Darbininko“; J. Ačius ir B. Kubilius — nuo „Ateities“; K. Pakštas — nuo „Draugo“ ir „Darbininko.“)

Projekto tekstas:

1. — „Sudaryti Centrali A. L. Komitetą, kurio užduotimi būtų suorganizuoti vien Liet. Dieną.“

Vienbalsiai nutarta, kad toksai komitetas būtų išrinktas.

„a. — Išsiuntus surinktus pinigų darbu pradžia. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prab pasibaigia.“ Priimta vienbalsiai.

„b. — Centr. A. L. Komiteto valdyba susidės iš 1 pirmininko, 2 pagalbininkų, 3 raštininkų, 2 kasos globėjų, 3 narių ir 1 kasininko.“ Priimta tuo supratimu, kad komitete būtų 12 narių.

„c. — Patariama, kad Centr. A. L. Komiteto sąstatai, atsižūrint į srioves, būtų šitokios: — Kom-to narių viena pusė iš katalikų, o iš tautininkų bei socialistų, jei dalyvaus, o jiems nenorint dalyvauti, iš vieno tautininkų kita pusė bus renkama.“ Po diskusijų — paimta svarstymui. V. Kapsukas duoda pataisymą, kad visų trijų sriovių atstovų būtų po 4. Po diskusijų — originalis paragrafas liko priimtas didžiuma balsų.

„d. — Patartina, kad C. Am. L. Komiteto narių didžiuma būtų išrinkta iš kokios nors vienos apygardos susirinkimų palengvinimui.“ Priimta.

„e. — Lietuvių Dieną surinktieji pinigai bus siunčiami Am. Raudonajam Kryžiui, o iš ten, A. L. Centr. Komiteto nurodymu, privalės būti išsiųsti lietuviams, nukentėjusiems nuo karės, per tasias draugijas, kurios užsiima jų gelbėjimu, kaip „Liet. Dr.-ja nukentėjusiems nuo karės šelpti“, kuri veikia Rusijoje ir Lietuvoje, ir „Lithuania“ Šveicarijoje. Ten turės būti nusiųsta daugiau, kur „Liet. Dr.-ja n. n. k. š.“ Centr. K-tas nurodys bėsamą didesnio reikalo.“ Čia J. S. Lopatto skaito laišką iš Raud. Kryžiaus, kuris apsiima patarnauti Lietuvių šelpimo reikalais, kiek bus galima ir reikalinga. V. Kapsukas įneša pavesiti aukų rinkimą fondams, pagal srioves ir tik vietų komitetui kontroliuoti aukas. Dr. kun. Bartuška aiškina ką sužinojęs Lietuvoje apie Lietuvos žmonių šelpimo reikalą ir remia originalį įnešimą, t. y. angščiaus eituotąjį dienotvarkės paragrafą I e. Kalba dar M. Šalčius, kun. Bartuška, kun. Dargis, kun. Janušas, Stilsonas. Kalba Kapsukas ir, baigdamas, pabrūkia, kad, jei 3-jų socialistų atstovų balsas nebus čia paimtas atidžion ir jų nuomonė bus sumušta didžiumos balsų, tai jie protestuos lietuvių ir anglų spaudoje, kad L. Dienos darbas nėra visos lietuvių tautos darbas. Dar kalba M. Šalčius, J. Kaupas, Dr. Šliupas (kalba prieš Kapsuko grasišimą keršyti lietuviams ir trukdyti visų lietuvių L. Dienos darbą). Priešus prie balsavimo, balsuojama už Kapsuko įneštą pataisymą, „kad kiekvienas fondas rinktų pinigų atskirai.“ Pataisymas atmestas. Originalis paragrafas priimta didžiuma balsų prieš du.

„f. — Pasirūpinti, kad kolekto dėžutės būtų tą dieną viešose įstaigose, krautuose. Taigi vietų komitetai tepasirūpina pirm laiką ten jas intaisyti.“ Priimta.

„g. — Mažąsias lietuvių kolonijas organizuos artimiausiųjų didesniųjų liet. kolonijų komitetai.“ Priimta.

„h. — Vietose, kur visai nėra lietuvių, prisiėis veikti sekančiu būdu: „a. — Paprašyti Chamber of Commerce, kad teiktųsi organizuoti vietos komitetus lietuvių naudai.“

„b. — Kreipties į Amerikos katalikų vyskupus, prašant jų, 1) kad visose bažnyčiose prieš tą dieną taptų kunigų paraginta žmonės aukoti „Lietuvių Dienoje“ ir 2) kad ten, kur nėra lietuvių parapijų, idant vietos kuninkai, susižinoję su vietos Chamber of Commerce, pasirūpintų suorganizuoti komitetus aukų rinkimui.“

„c. — Reikia kreipties ir į ne katalikų religijinius ir visuomeninius centrus.“

Viršiaus paduotieji punktai — priimta.

„7. — Išrinkti „Literatiškąją Komisiją“ (Press Committee), nutarta, kad ji būtų iš 5-kių narių, kurių užduotimi turėtų būti: „a. — Atsišaukti į kongresmus, senatorius, federal-angšč. teismo narius ir tt., kad gavus jų prielankumą mūsų reikalui ir kad per jų intėkam būtų palpinami mūsų atsišaukimai į Amer. visuomenę vietos spaudoje.“

„b. — Informuoti Amerikos vi-

kasos“ — priimta ir svarstoma klausimas, iš kur bus paimta pinigų darbo pradžia. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prabasyti esamųjų fondų, kad paskolintų pinigų Liet. Dienos suorganizavimui.

„h. — Asmeniškais Centr. A. L. Komiteto narių darbas nebus apmokamas, — po diskusijų priimta su priedašu „kelionės iš laidos bus apmokamos.“

„2. — Centr. A. L. Komitetui į pagalbą sudaryti vietos komitetus šitokiū būdu: „a) Lietuvių vietos organizacijos išsirenka po kelis atstovus, o jie iš savo tarpo išrenka komitetą, susidedantį iš šių asmenų: 1 pirmiū, 2 pagalbininkū, 2 raštininkū, 1 kasininkū, 2 kasos globėjų ir nors vieno presos nario. O didesnėse kolonijose renkama dar be to kelis, ar daugiau organizatorių.“ — Priimta.

„b. — Komitetas pakviečia kolektorius iš lietuvių ir svetimtaučių. NB. Kolektoriais gali būti vaikai ir mergaitės nuo kokių 12 metų.“ — Priimta.

„c. — Kolektuojama bus šitokiū būdu: vartojant „tags“, pereinant per gatves, namus, geležinkelii stotis, štorus, pasilėkimimo vietas, paprašant šiose pastarose, idant koki nuosimti nuo tos dienos pelno pasaukautų lietuviams ir tt.“ — Priimta.

„d. — Išvengimui netvarkos, paskirstyti kolektoriams gatves, kur jie privalo kolektuoti. — Priimta.“

„e. — Vietos komitetui privalėtu atsišaukti į vietos svėt. organizacijas, kaip „Womens Club“ ir tt.“ — Priimta.

„f. — Tenužmiršta komitetai gauti ten, kur reikia, leidimą kolektuoti po štorus nuo Chamber of Commerce.“ — Priimta.

„g. — Vietų kom-tai privalo garsinti L. D. reikalą vietos svėtintaučių presoje.“ — Priimta.

„3. — Centras intaisys visiems kolektoiriams įvenodas popierines dėžutes ir ženklus, ant kurių privalo būti raud. kryžius ir parašas „For Suffering Lithuania.“ — Priimta.

„4. — Pasirūpinti, kad kolekto dėžutės būtų tą dieną viešose įstaigose, krautuose. Taigi vietų komitetai tepasirūpina pirm laiką ten jas intaisyti.“ — Priimta.

„5. — Mažąsias lietuvių kolonijas organizuos artimiausiųjų didesniųjų liet. kolonijų komitetai.“ — Priimta.

„6. — Vietose, kur visai nėra lietuvių, prisiėis veikti sekančiu būdu: „a. — Paprašyti Chamber of Commerce, kad teiktųsi organizuoti vietos komitetus lietuvių naudai.“

„b. — Kreipties į Amerikos katalikų vyskupus, prašant jų, 1) kad visose bažnyčiose prieš tą dieną taptų kunigų paraginta žmonės aukoti „Lietuvių Dienoje“ ir 2) kad ten, kur nėra lietuvių parapijų, idant vietos kuninkai, susižinoję su vietos Chamber of Commerce, pasirūpintų suorganizuoti komitetus aukų rinkimui.“

„c. — Reikia kreipties ir į ne katalikų religijinius ir visuomeninius centrus.“

Viršiaus paduotieji punktai — priimta.

„7. — Išrinkti „Literatiškąją Komisiją“ (Press Committee), nutarta, kad ji būtų iš 5-kių narių, kurių užduotimi turėtų būti: „a. — Atsišaukti į kongresmus, senatorius, federal-angšč. teismo narius ir tt., kad gavus jų prielankumą mūsų reikalui ir kad per jų intėkam būtų palpinami mūsų atsišaukimai į Amer. visuomenę vietos spaudoje.“

„b. — Informuoti Amerikos vi-

kasos“ — priimta ir svarstoma klausimas, iš kur bus paimta pinigų darbo pradžia. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prabasyti esamųjų fondų, kad paskolintų pinigų Liet. Dienos suorganizavimui.

„h. — Asmeniškais Centr. A. L. Komiteto narių darbas nebus apmokamas, — po diskusijų priimta su priedašu „kelionės iš laidos bus apmokamos.“

„2. — Centr. A. L. Komitetui į pagalbą sudaryti vietos komitetus šitokiū būdu: „a) Lietuvių vietos organizacijos išsirenka po kelis atstovus, o jie iš savo tarpo išrenka komitetą, susidedantį iš šių asmenų: 1 pirmiū, 2 pagalbininkū, 2 raštininkū, 1 kasininkū, 2 kasos globėjų ir nors vieno presos nario. O didesnėse kolonijose renkama dar be to kelis, ar daugiau organizatorių.“ — Priimta.

„b. — Komitetas pakviečia kolektorius iš lietuvių ir svetimtaučių. NB. Kolektoriais gali būti vaikai ir mergaitės nuo kokių 12 metų.“ — Priimta.

„c. — Kolektuojama bus šitokiū būdu: vartojant „tags“, pereinant per gatves, namus, geležinkelii stotis, štorus, pasilėkimimo vietas, paprašant šiose pastarose, idant koki nuosimti nuo tos dienos pelno pasaukautų lietuviams ir tt.“ — Priimta.

„d. — Išvengimui netvarkos, paskirstyti kolektoriams gatves, kur jie privalo kolektuoti. — Priimta.“

„e. — Vietos komitetui privalėtu atsišaukti į vietos svėt. organizacijas, kaip „Womens Club“ ir tt.“ — Priimta.

„f. — Tenužmiršta komitetai gauti ten, kur reikia, leidimą kolektuoti po štorus nuo Chamber of Commerce.“ — Priimta.

„g. — Vietų kom-tai privalo garsinti L. D. reikalą vietos svėtintaučių presoje.“ — Priimta.

„3. — Centras intaisys visiems kolektoiriams įvenodas popierines dėžutes ir ženklus, ant kurių privalo būti raud. kryžius ir parašas „For Suffering Lithuania.“ — Priimta.

„4. — Pasirūpinti, kad kolekto dėžutės būtų tą dieną viešose įstaigose, krautuose. Taigi vietų komitetai tepasirūpina pirm laiką ten jas intaisyti.“ — Priimta.

„5. — Mažąsias lietuvių kolonijas organizuos artimiausiųjų didesniųjų liet. kolonijų komitetai.“ — Priimta.

„6. — Vietose, kur visai nėra lietuvių, prisiėis veikti sekančiu būdu: „a. — Paprašyti Chamber of Commerce, kad teiktųsi organizuoti vietos komitetus lietuvių naudai.“

„b. — Kreipties į Amerikos katalikų vyskupus, prašant jų, 1) kad visose bažnyčiose prieš tą dieną taptų kunigų paraginta žmonės aukoti „Lietuvių Dienoje“ ir 2) kad ten, kur nėra lietuvių parapijų, idant vietos kuninkai, susižinoję su vietos Chamber of Commerce, pasirūpintų suorganizuoti komitetus aukų rinkimui.“

„c. — Reikia kreipties ir į ne katalikų religijinius ir visuomeninius centrus.“

Viršiaus paduotieji punktai — priimta.

„7. — Išrinkti „Literatiškąją Komisiją“ (Press Committee), nutarta, kad ji būtų iš 5-kių narių, kurių užduotimi turėtų būti: „a. — Atsišaukti į kongresmus, senatorius, federal-angšč. teismo narius ir tt., kad gavus jų prielankumą mūsų reikalui ir kad per jų intėkam būtų palpinami mūsų atsišaukimai į Amer. visuomenę vietos spaudoje.“

„b. — Informuoti Amerikos vi-

kasos“ — priimta ir svarstoma klausimas, iš kur bus paimta pinigų darbo pradžia. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prabasyti esamųjų fondų, kad paskolintų pinigų Liet. Dienos suorganizavimui.

„h. — Asmeniškais Centr. A. L. Komiteto narių darbas nebus apmokamas, — po diskusijų priimta su priedašu „kelionės iš laidos bus apmokamos.“

„2. — Centr. A. L. Komitetui į pagalbą sudaryti vietos komitetus šitokiū būdu: „a) Lietuvių vietos organizacijos išsirenka po kelis atstovus, o jie iš savo tarpo išrenka komitetą, susidedantį iš šių asmenų: 1 pirmiū, 2 pagalbininkū, 2 raštininkū, 1 kasininkū, 2 kasos globėjų ir nors vieno presos nario. O didesnėse kolonijose renkama dar be to kelis, ar daugiau organizatorių.“ — Priimta.

„b. — Komitetas pakviečia kolektorius iš lietuvių ir svetimtaučių. NB. Kolektoriais gali būti vaikai ir mergaitės nuo kokių 12 metų.“ — Priimta.

„c. — Kolektuojama bus šitokiū būdu: vartojant „tags“, pereinant per gatves, namus, geležinkelii stotis, štorus, pasilėkimimo vietas, paprašant šiose pastarose, idant koki nuosimti nuo tos dienos pelno pasaukautų lietuviams ir tt.“ — Priimta.

„d. — Išvengimui netvarkos, paskirstyti kolektoriams gatves, kur jie privalo kolektuoti. — Priimta.“

„e. — Vietos komitetui privalėtu atsišaukti į vietos svėt. organizacijas, kaip „Womens Club“ ir tt.“ — Priimta.

„f. — Tenužmiršta komitetai gauti ten, kur reikia, leidimą kolektuoti po štorus nuo Chamber of Commerce.“ — Priimta.

„g. — Vietų kom-tai privalo garsinti L. D. reikalą vietos svėtintaučių presoje.“ — Priimta.

„3. — Centras intaisys visiems kolektoiriams įvenodas popierines dėžutes ir ženklus, ant kurių privalo būti raud. kryžius ir parašas „For Suffering Lithuania.“ — Priimta.

„4. — Pasirūpinti, kad kolekto dėžutės būtų tą dieną viešose įstaigose, krautuose. Taigi vietų komitetai tepasirūpina pirm laiką ten jas intaisyti.“ — Priimta.

„5. — Mažąsias lietuvių kolonijas organizuos artimiausiųjų didesniųjų liet. kolonijų komitetai.“ — Priimta.

„6. — Vietose, kur visai nėra lietuvių, prisiėis veikti sekančiu būdu: „a. — Paprašyti Chamber of Commerce, kad teiktųsi organizuoti vietos komitetus lietuvių naudai.“

„b. — Kreipties į Amerikos katalikų vyskupus, prašant jų, 1) kad visose bažnyčiose prieš tą dieną taptų kunigų paraginta žmonės aukoti „Lietuvių Dienoje“ ir 2) kad ten, kur nėra lietuvių parapijų, idant vietos kuninkai, susižinoję su vietos Chamber of Commerce, pasirūpintų suorganizuoti komitetus aukų rinkimui.“

„c. — Reikia kreipties ir į ne katalikų religijinius ir visuomeninius centrus.“

Viršiaus paduotieji punktai — priimta.

„7. — Išrinkti „Literatiškąją Komisiją“ (Press Committee), nutarta, kad ji būtų iš 5-kių narių, kurių užduotimi turėtų būti: „a. — Atsišaukti į kongresmus, senatorius, federal-angšč. teismo narius ir tt., kad gavus jų prielankumą mūsų reikalui ir kad per jų intėkam būtų palpinami mūsų atsišaukimai į Amer. visuomenę vietos spaudoje.“

„b. — Informuoti Amerikos vi-

kasos“ — priimta ir svarstoma klausimas, iš kur bus paimta pinigų darbo pradžia. Vienbalsiai, po diskusijų, nutarta: prabasyti esamųjų fondų, kad paskolintų pinigų Liet. Dienos suorganizavimui.

„h. — Asmeniškais Centr. A. L. Komiteto narių darbas nebus apmokamas, — po diskusijų priimta su priedašu „kelionės iš laidos bus apmokamos.“

„2. — Centr. A. L. Komitetui į pagalbą sudaryti vietos komitetus šitokiū būdu: „a) Lietuvių vietos organizacijos išsirenka po kelis atstovus, o jie iš savo tarpo išrenka komitetą, susidedantį iš šių asmenų: 1 pirmiū, 2 pagalbininkū, 2 raštininkū, 1 kasininkū, 2 kasos globėjų ir nors vieno presos nario. O didesnėse kolonijose renkama dar be to kelis, ar daugiau organizatorių.“ — Priimta.

„b. — Komitetas pakviečia kolektorius iš lietuvių ir svetimtaučių. NB. Kolektoriais gali būti vaikai ir mergaitės nuo kokių 12 metų.“ — Priimta.

„c. — Kolektuojama bus šitokiū būdu: vartojant „tags“, pereinant per gatves, namus, geležinkelii stotis, štorus, pasilėkimimo vietas, paprašant šiose pastarose, idant koki nuosimti nuo tos dienos pelno pasaukautų lietuviams ir tt.“ — Priimta.

„d. — Išvengimui netvarkos, paskirstyti kolektoriams gatves, kur jie privalo kolektuoti. — Priimta.“

„e. — Vietos komitetui privalėtu atsišaukti į vietos svėt. organizacijas, kaip „Womens Club“ ir tt.“ — Priimta.

„f. — Tenužmiršta komitetai gauti ten, kur reikia, leidimą kolektuoti po štorus nuo Chamber of Commerce.“ — Priimta.

„g. — Vietų kom-tai privalo garsinti L. D. reikalą vietos svėtintaučių presoje.“ — Priimta.

SOLVED, that a copy of the above resolution be forwarded to the Secretary or the States.

President — John J. Lopatto, Seert. — V. K. Račkauskas.

P-as V. Kapsukas praneša priežastis, del kurių LSS. delegacija laike visos II-sios sesijos prisilaukė nuo balsavimo ir paduoda tos delegacijos rezoliuciją — pranešimą šitokio turinio: „Konferencijos prezidiumui. Konferencija nutarė, kad visi surinktieji per Lietuvių Dieną pinigai eity į Amerikos Raudonąjį Kryžių ir būtų siunčiami iš ten tik vienos aiškios sriovės draugijoms („Lietuvių draugijai nukentėjusiems del karės šelpti“ ir „Lithunianjai“); taippat nutarė Centralinį Komitetą „Lietuvių Dienai“ su-tverti iš 6 klerikalų atstovų, 4 tautininkų ir tik 2 socialistų. Permatydam, kad toks ŠALIŠ-KAS organizavimas Liet. Dienos skaudžiai atsilieps į aukų plaukimą nukentėjusiems del karės LSS. delegacija protestuoja prieš tai ir pasiūlika LSS-gai teisę elgties, kaip tai ji ras reikalingu. Wilkes Barre, Pa., 17—VIII—1916. J. V. Stilson, V. Kapsukas, A. Valinčius.“

Perskaičius rezoliuciją, susirinkimas nutarė, kad, pirm priimiant rezoliuciją, reikalauti jos autorių, idant žodį „klerikalai“, kaip įžeidžiantį, pakeistų žodžiu „katalikai“ ir kad atsprausytų prieš katalikus, kuriuos įžeidė taisyti, tik atsisako perprašyti, nes nemano tai esant įžeidimu. Pagaliau, sutinka su tuom, kad pataisymas minėto žodžio reikš jau atsprausimą.

Kaupas. Tuo pačiu nutariama, kad Presos Kom. turi būti iš 6-ųjų narių, atšaukiant pirma buvusį nutarimą rinkti komitetą iš 5-ųjų ypatų. Rekomendacija užtvirtinta.

Komisija kreipimuisi į intermingus Amerikos žmones — palikti Centraliniam Komitetui tokią komisiją pasirinkti.

Komisija nukeliavimui į Washingtoną, delei Lietuvių Dienos — nutarta palikti tai Centraliniam Komitetui.

Socialistų delegatų protesto, priduro pirmoje sesijoje, klausime nutarta palikti jį ant stalo, nes nežinia, ar socialistai prisidės prie bendro darbo, ar ne.

Įnešta ir nutarta, kad, užbėgimui už akių nelegalizuotam anų rinkimui Lietuvių Dienos laike be Centralio Komiteto palidijimo bus pasirūpinta ingyti Suvalstijų valdžios protekcija.

Jei socialistai sutiks dalyvauti C. Komitete, tai jiems bus pavesta 1 ar 2 vietos Presos Komitete, padarant tuomi 7 ar 8 vietas Komitete.

Perskaityta antrosios sesijos protokolas ir priimtas su keliais pataisymais.

Susirinkimas uždaryta 7:15 v. vakare.

Pirm. — J. S. LOPATTO,
Sek. — J. B. KAUPAS,
Sek. — V. K. RAČKAUSKAS.

AMERIKOS LIETUVIŲ CENTRALIS KOMITETAS.

Tuojaus po uždarymą suvažiavimo toje pačioje vietoje įvyko Amerikos Lietuvių Centralio Komiteto posėdis, kuriame paskirstyta vietos sekančiai:

Pirm. — adv. J. S. Lopatto,
47 Bennett Bldg., Wilkes Barre, Pa.

I. Vice-pirm. — kun. Dr. V. Bartuška, Mt. Carmel, Pa.
II Vice-pirm. — Fr. Živatkauskas, 110 W. Market St., Scranton, Pa.

I Sekret. — kun. Dr. P. Augustaitis, Box 204, Girardville, Pa.
II Sekret. — M. Šalčius, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa.

III Sekret. — V. K. Račkauskas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Iždininkas — V. Lukoševičius, 322 Sunbury Ave., Minersville, Pa.

I Iždo globėjas — T. Paukštis, 13 Mill Str., Pittston, Pa.

II Iždo globėjas — Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Ave., Scranton, Pa.

I Komiteto narys — K. Krušinskas, 59 Ten Eyck Str., Brooklyn, N. Y.

II Kom. narys — B. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

III Komiteto narys — J. Mišauskas, c. o. Politania Bank, Pittsburgh, Pa.

Centralinio Komiteto pirmojo posėdžio nutarimai bus paskelbti sekančios savaitės laikraščiuose.

Centr. Kom. 1-jo posėdžio sek.,
V. K. Račkauskas.

Karė Lietuvoje

(Tąsa).

Tarp rusų, lenkų buvo labiausiai prasiplatinus kortų grajimas iš pinigų. Mes leidom liuosą lauką, nors jo mažai buvo, su naudodavome vaikščiojimui ar pasakų sakymui.

Darbas buvo nesunkus (kaip del manęs). Dirbdavome nuo 6 val. ryto ligi 6 val. vakare. Gaudavome pusvalandį ant pusryčių ir pusantros valandos ant pietų. Reiškia — dirbom tik 10 val. Užmokėti aš gaudavau 2 rubliu

į dieną, o vyrai nuo 2.25 lig 2.75. Žinoma, vyrai sunkiau dirbo; reikėdavo pilti į vagonus žemes, kas nėra lengva.

Valgymas irgi buvo neperdaug brangus: už pieno kvortą mokėjo 7 kap. (Subačiūje 5 kap.), juodos duonos svaras 5 kap., dešros svaras 45—60 kap., lašinių svaras 45 kap., rudyty 80 kap., cukrus — 23 (Subačiūje 22). Viso ko turėjom užtektinai, apart pieno, kurio budavo sunkoka gauti, nes kareiviai išpirkdavo.

Sekmadienį 12 liepos atvažiavo inžinierius Petrovskis ir išmokėjo algas. Aš už 8 dienų darbą gavau 16 rub. Čia vienas maškolius gavo telegramą nuo pačios iš Subačiaus, jog kuogreičiausiai važiuotų namon, nes vokiečiai eina ant Dvinsko ir jau netoli Subačiaus. O ir laikraščiuose išskaitėm, jog mušasi jau prie Mažeikių, Panevėžio ir Eirogalos, tai mes visi Subačiškiai buvom išsigandę, kad neužimtų vokiečiai Subačiaus ir mes nepasilikume atskirti nuo namiškių.

Tai gi mes susirinkę ir sutarėm važiuoti namon. Inžinierius labai nenorėjo mus išleisti, nes jam buvo kontraktas padirbtas su valdžia, jog 1 rugpjūčio gelžkelis bus pataisytas ir jau veiks. O čia dar tik taisė antriems bėgams žemę. Tai gi jam darbininkų labai truko. Ir kam dar sutarėti, prižiūrėtojas mums padarė klastą su pasportais. Kada mes nuėjom pas jį paprašyti pasportų, jis mums pasakė, jog pasportai Bielianuose pas žandarą. Mes tenai nuėjom (8 varstai). Beeinant buvo mus užpuolęs didis lietus su perkunija, kurį mes perlaukėm miestelyje Naujais Dvaras. Ta perkunija buvo baisiai smarki; keliose vietose žaibai sudegino namus ir augančius rugius Bielianuose dažnėjom, jog pusstotis Dubasa sudegė žaibo užgautas.

Bet ir pas žandarą pasportų nebuvo, nes jie ištikrųjų liko pas prižiūrėtoją. Manau, suk juos devyni tuos pasportus, važiuosiu taip. Prie manęs dasidėjo vėl du: vienas be pasporto visai, o mes turėjom pasportus tik ne su savim. Sėdom traukinį ir išvažiavom Gardinan. Už bilietus nereikėjo mums mokėti, tai kodėl nevažiuoti. Tai buvo 2 val. nakties 13 liepos. Pravažiavom vėl apkasus, kame dar daugiau vielų buvo pritaisyta ir mačiau daugiau juose kareivių, kurie kuro no ugnį. Mat, rusai gal jau rengėsi atsitraukti.

Išaušus įvažiavom į Gardiną. Vėl matėsi daugybės raiterijos arklis girdant Nemune.

Privažiavus stoti, žiurim, jog po du žandaru stovi prie vagono durų ir visus civilius varo į vieną kambarį. Na, manom, bus blogai, mus kaip be pasportų varys etapu į savo valsčius. Mat, buvo priskaymas, jog į Kauną, Vilnių, Gardiną ir kitus miestus ar tvirtoves neįleisti nei vieno žmogaus be kariškos valdžios leidimo. O mes tokių leidimų nei nesapnavom. Bet nieko nepadarysi. Inėjom į didelį šviesų kambarį, iš kur nei pelė neišlys. Bet ne tik mus vienus suvarė. Važiavo daug darbininkų namon nuo Bobro, Marevo ir kitų upių, kurie dirbo ten tiltus, o dabar tenai mušams einant, atsitraukė ir važiavo namon gerai pasipelnę. Žandaras klausinėjo pasportų, kuriems dėjo pečėtis ir paleido. Mane paklausė, kame mano pasportas, o aš sakau, jog dar aš per jaunus ir be tėvo paveldėjimo man pasporto neišdavė. Tai žandaras sako, nei nereikia, tik,

esą nepakliuk kur policijai, nes

tada bus blogai. Taip nieko ir nebuvo. Bet galėjo ir kitaip išeiti. Jeigu šitaip būtų man atsitikę po vokiečių valdžia, tai nežinan, kur bučiau atsiduręs. Paleido visus, nei vieno nesuturėjo. Tada nusipirkęs tikieta lig Kalkunų už 5.07 rub. sėdau 9:50 ryte ir išvažiavau namų link. Važiavom greituoju traukiniu, net supasi vagonas nuo greitumo. Lig Vilniaus važiavom gerai. Bet žmonių pilni vagonai. Atsisėsti ner kur ant sėdynių. Bet visgi aš lig Vilniaus turėjau vietą sėdėti, nors ant trepelių, vedančių vagonan.

Ten gana gerai buvo, viskas gerai matyt, tik konduktorius liepė neišlekti. Sako, paskui nebe pavys traukinį.

Nuo Vilniaus, kame stovėjom pusvalandį, prilipo dar daugiau žmonių, daugiausiai pabėgėlių šurtu, tai net stovėt nebuvo kur. Bet visgi ir čia aš gavau vietelę prie lango, iš kur man matėsi viskas ir šviežio oro buvo. O vagonuose buvo kimšte prikimšta žmonių, vaikų ir kareivių.

Nuo Vilniaus važiavom lėtai. Pilnas kelias buvo traukinių, kurie vežė valdžios istaigas ir pabėgėlius iš Vilniaus ir toliaus. Tai gi prie kiekvienos didesnės stoties reikėdavo mums stovėti ir praleisti ar tai traukinį su sužeistais arba su evakuojamu turtu. Tie traukiniai eidavo dar greičiau už mūsų. O kurie eidavo antromis vėžėmis, beveik kas 5 minutes. Tai vis vežė kareivius ir amuniciją.

Vilniuje stovėjo šalinėse vėžėse daugybė vagonų prekinių, žinoma, su pabėgėliais. Jie atsidarę duris žūrėjo į mus. Mes jiems mosavom kepurėms, jie mums atsakė. Vagone buvo po šeimyną su savo turtu. Matėsi stalai, šėpos, kitur, vietoje stalų — skrynios, kuparai. Kiti virdučius išlipę kaitė, kiti valgė. Man net dabar šiurpulus krečia, atsiminus tuos nelaimingus žmones, atskirtus nuo namų, kenčiančius šaltį ir alkį.

Apie Vilnių daug gražių vietų. Javai ir vasarojus buvo netike. nes lietaus truko ir jie nyko.

Šiaip taip atvažiavom 11 val. nakties į Kalkunus.

Vyt. Širvydas.
(Toliaus bus).

P-S A. Bulota neturi jokio pamato

Atvažiavęs Amerikon suradau tą, ko visiškai nesitikėjau rasti: tai yra suradau tą, kad p. Bulota, žinodamas dalykų stovį Lietuvoje, visiškai kitaip jį čion Amerikoje piešia. Nenorėjau ir nenoriu eiti prieš p. Bulotą, bet kadangi jo darbas demoralizuoja mus visuomenę, todėl nedaturėdamas bandysiu tarti porą žodžių apie tai, ką gerai žinau ir ką patyriau budamas Lietuvoje.

Pirmiausiai p. Bulota skelbia tą, ko pats nežino. Jis skelbia, kad niekas nešėlpa ištremtuosius iš Mažosios Lietuvos; tuom tarpu gi tuojaus po p. Bulotos išvažiavimui į Ameriką Rusijos valdžia pripažino, kad reikia šelpti ištremtuosius iš Mažosios Lietuvos ir tuo tikslu „Žiburėliui“ Didkunigaikštės Tatjanos Komitetas asignavo sumas pinigų. Tokiu budu Rusijoje esančius lietuvius nėra reikalo šelpti, kuomet lietuviai po vokiečių stačiai badauja.

Antra: Lietuviai veikia išvien, todėl visiškai nereikalinga siųsti aukas ant ypatų vardų, esančių už komitetų ribų, ir kurie nenori

(Tąsa ant 8-to pusl.)

Bejieškant Teisybės

(Iš inteligento pergyvenimo)

(Tąsa).

to visko vienam žmogui žinoti, tai negalima būti persitikrinus kame nors absoliutiškai. Visokis žmonių mokslas, kokis jis nei būtų, yra abejotinas. Delto, kad kame nors but persitikrinus, reikia *viską* žinoti. O jei to negalima, tai nieko negaliu aš nei priparodyti, nei užginčyti, aš negaliu mąstyti, negaliu gyventi...

Aš prie šios absoliutiškai skeptiškos pasaulėžvalgos priėjau ne tiktai savo protu, ne tiktai savo minčia, bet ir širdžia. Didžiausia bedugnė atsivėrė prieš mano akis. Ir išėjimo jokio nėra. Koks gi gali būti išėjimas tam žmogui, kuris iškalno sako, kad kiekvienas žmogaus tartas žodis yra melas, neteisybė, delto, kad del kiekvieno žmogaus žodžio gali būti pasakytas kitas priešingas žodis, o tą priešingą žodį negalima nei įspėti, nei žinoti. Paimkime pavyzdžius iš istorijos. Jei filosofas Kantas būtų žinojęs tą, ką pasakys filosofiškoji kritika apie jo kategorišką imperatyvą, tai jis be abejonės būtų kitaip sutaisęs savo filosofiskąją sistemą, o sutaisęs būtų delto, kad anaip jis nebutų įsitikinęs jos teisingume. Aš sau sakiau, kad negaliu priimti jokios teisybės, kaip teisybės, delto, kad aš niekad negaliu žinoti, kad visi žmonės taip pat panašiai apie tai manys. Tai gi priešakyje tiktai tamsa... Bet kaip aš sanprotauju, taip turi sanprotauti kiekvienas žmogus, jei jis tiktai nori būti tikras iki galui... Tai reiškia, kad žmogaus gyvenimas yra koks tai prakeikimas arba tas, ko aš vėl gi nežinau. Aš dar kartą atidžiai perkratau mano mąstymo budą.

Visas mano kaipo inteligento žmogaus gyvenimas susideda iš visos darbų ir pasiėgimų eilės, kuom aš noriu įvesdinti į realų gyvenimą mano pasaulėžvalgos išdirbtus principus. Tiktai šiame turi reikšmę mano gyvenimas. Tai gi jei jau del manęs negali būti jokios teisybės, tai negali būti nei jokio mano dvasinio gyvenimo. Dalykas dar blogiau yra — aš negaliu net nei nepripažinti, nes visokis nepripažinimas yra tvirtinimu, yra kaip ir teisybė, o teisybės juk nėra. *Tai gi dvasiniai aš negaliu nei gyventi, nei negyventi.* Tai gi išem pilname supratime negalimas padėjimas beveik pilna beprotybė, tikras subankrutijimas žmogaus minties.

Mano dvasia mėtėsi, sąžinė kankinosi. ir dieną ir naktį aš mąsčiau apie saužudytę. Aš norėjau teisingai, dorai ir sulyg principų gyventi, bet aš niekaip negalėjau žinoti kaip dorai gyventi, kaip principaliai gyventi. Aš negalėjau net numirti, delto, kad nusprendimas mirti jau yra sprendimu. o spręsti aš negaliu, nes aš tam turiu turėti kokį nors vieną objektyvų principą, kurio teisingumą aš galėčiau be jokios abejonės tikėti. Ar gi aš galiu save nuraminti tą mintimi, kad žmonija, kad žmonės ateityje kada nors suras tą teisybę? Tegul gi suras teisybę pabaigoje istorinės žmonių tvėrybos, kurios maža dalele ir aš esu, bet kaip gi aš galiu tvirti nežinodamas nei kaip tvirti, nei vardan ko tvirti?

Aš *tyčia* negaliu būti liaudininku-demokratu, negaliu būti *tyčia* socialistu-marksistu, negaliu būti *tyčia* ir krikščioniu. Aš atsakau už kiekvieną mano darbą ir už tą teisybę, kurią žmonija suras. Kaip gi aš galiu būti marksistu, jei teisybė pasirodys liaudininkuose-demokratuose, arba kaip *tyčia* galiu būti liaudininku-demokratu, jei teisybė bus pas marksistus?

Toliau aš mąsčiau, kad vienok kiti gyvena, dirba, iaučia, mąsto... Taip, kiti gyvena nežinodami to, nematydami to, ką aš pamačiau. Bet jeigu jie, tie visi kiti žmonės suprastų, kad nežinant n argumentų jie negali mąstyti, nei dirbti, nei turėti siekius. Jei jie tą visą suprastų, tai tuomet apsistotų visas kultūrinis žmonių gyvenimas, nebutų istorijos, nebutų gyvenimo nebutų žmogaus dvasios.

Bet gi pati save pažįstanti žmonija turi savo kultūrinį gyvenimą, yra asmeniškai tvėryba, tai reiškia, kad yra ir teisybė, viena objektyvė, absoliutiška teisybė. Teisybė yra, nes kitaip visas pasaulis — tai bega-

(Toliaus bus).

C. FOLEJUS ir A. DE LORDAS.

BEPROTNAMYJE

Lošimas dviejose veiksmėse.

Sulietuvino N.

(Tąsa).

Tarnas. — Aš tas bonkas pastatau taip, kad visi jas matytų (paima bonkas ir stato kiton vieton), bet niekad jų neatkėmšu. Bet jeigu kas manęs paprašytų šampano, tai užpakalyje aš visuomet turiu tam tikrą panašų skistimą. (Už scenos girdėtis muzika). Muzika! Tai jau koncertas prasidėjo.

Marė. — Visai ne, — tai fonografas. Savininkas vieną nupirko.

Tarnas. — Sakykite, ar jie yra ant koncerto?

Marė. — Kas tie jie?

Tarnas. — Nugį tie pakv... tai yra ligoniai.

Marė. — Doktoras jų tenai neleidžia... Įleidžia tiktai tuos, kurie kuom nors patarnauja. Kitiems gi ligoniams paveliija tiktai vėliau eiti gulti. Jiems ir gi duoda atskirą kambarį, kuriame jie sau vieni šoka, dainuoja, linksmiasi...

Tarnas. — Reiškia jie susirengia sau išsigėrimą.

Marė. — Taip. Jie pasipuošia, ligonės į puikius drabužius apsitauso ir kartais taip juokingai, kad nesijuokus negalima susilaikyti.

Tarnas. — Tai aš jų čionai nematysiu.

Marė. — Aš manau, kad nekurie jų čionai kaip nors dasigaus, kad pažiūrėti, kas čionai dedasi.

SCENA II.

Tie patis ir Doktoras.

Doktoras (inėjęs). — O kad tave kur... Jau pusė dešimtos, o dar jos vis nėra. Bet ji juk man tikrai prižadėjo.

Tarnas (žiurėdamas į daktarą, sau). — Oho, kaip jis rankomis mosikuoja. Tai turbūt vienas bepročių...

Marė (pamažėl tarnui). — Tsss! Tai ligonbučio direktorius.

Tarnas. — Tai negalimas daiktas!

Doktoras. — Mare, tuojaus man pranešk, kaip tik atvažiuos panelė Žačiūtė. Ji bus pirmą kart čionai... su ja apsieikite labai mandagiai. (Žiuri į priruoštą stalą). Gerai... labai gerai! Mare, ar girdi, sergėk, kad nei vienas ligonis prie stalo neprieitų. (Ima vieną piragaitį ir valgo). Tas jiems kenksminga... Tai tiktai del artistų ir svečių (išeina).

Tarnas. — Aš manau, kad pas jūsų direktorių jau neprasigyvensi. Kas čia ateina!

Marė. — Tai, turbūt, beprotnamio gyventojai. (Ineina Berneris, Bertienė ir Rišūtė).

SCENA III.

Tarnas, Marė, Berneris, Bertienė ir Rišūtė.

Marė (eina priešais juos). — Sveiki-druti ponai. O kaip jūs puikiai pasipuošę.

Bertienė (apsitaisiusi keistais rubais, veidą išsimiltavusi, jos veidas panašus į stovylos veidą). — Aš vis ta pati, aš vis gipsinė.

Berneris (apsirėdęs žiponu tuo pačiu, labai augštas stačias kalnierių, baltas kaklaraikštis, plaukai nešukuoti; jis vis ką tai po nose burba, kaip ir eiles deklamuoja).

Marė. — O, ponas Berneri, ir tamista sulyg mados. Na, eik šian pasisveikinkite.

Berneris (susiraukia, iškilmingai). — Aš norėjau perskaiyti jiems savo eiles, bet jie nenori.

Bertienė. — Ar galima tenai ineiti, Marija?

Marė. — Ne, uždrausta!

Bertienė. — Aš norėjau pažiūrėti, ar atvažiavo Francuzijos prezidentas?

Marė. — Dar ne.

Tarnas. — Tai čion ir prezidento laukiamas?

(Toliaus Bus).

(Tasa nuo 7-to pusl.)

prisiidėti prie darbo. Kas norėjo dirbti, tas senai prisidėjo, kas nenorėjo dirbti, tiems nieko nepagelbės ir pinigų siuntimas, jei bent jie galės pasidaruoti. O siūsti dėl lenkų komiteto (obivatelski komitet — dvarininkų) tai ir be jokių išrodymų visiems suprantama, kad nėra reikalo, juk visiems žinoma, kaip tas komitetas blogai elgiasi su lietuviais. Kad taip yra privesiu pavyzdį. Kuomet pernai birželio ir liepos mėnesiose lietuviai subėgo į Panevėžį, tai tas komitetas, turėdamas tenai šelpimo įstaigas, šelpė tikrai lenkiškai kalbančius, lietuviškai kalbantieji mirė iš bada. Dar ir taip buvo, kaip man dvarininkas iš Bagrėno dvaro sakė, kad jis gaudavo pašalpą, kurios jam visai nereikėjo ir kurią jis parduodavo (mat, buvo šelpiamas grūdais). Tai vėliau jau p. Bulota ir nekaltė apie tą komitetą.

Apie Vilniaus lenkus pridursiu tiek, kad jie lietuvius nesileisdavo net nei į pastogę. Šelpimo darbe lenkai buvo blogiausi žmonės dėl lietuvų.

P-s Bulota peikia tuos, kurie mokyklas steigia Rusijoje. Bet klausimas, kam jis atsivežė savo žmogų Amerikon, kad rinkti aukas „Žiburėliui“, tai yra mokykloms ir moksleiviams. Kada kiti steigia mokyklas, — p. Bulota ugnimi spjauo, bet po jo šonu, kartu su juom patim, jo paties žmona tam pačiam dalykui aukas renka. Kaip čia suprasti? Nugi taip — kad ką p. Bulota sako, tai ir tiesa ir gera, kitų gi viskas negera, bloga ir pragaistinga. Žinoms bent p. Bulotos „etiką.“

Bulota užsipuola ant tų, kurie dirba prie Centralinio Komiteto ir ima algas. Norisi paklausti, ar tie, ką dirba Komitete Prūsų turi tiek teisybės, kiek socialis — lietuvius šelpimui dirba veltui? Tas visos kalbos, tie reikavimai, tų „užsipuolimai ant p. R. Karužos, kam jis popiežiui pantapilį būčiuojas, nors Karuža visiškai Romoje ir nebuvo.

P-s Bulota už kiekvieną Lietuv. Dr. išleista dolarij kalnus varto, miekina Yčą, kam tas brangiai imas už keliones, bet pats nei kiek negeriau elgiasi. P-s Bulota iš Petrogrado į New Yorką važiuo pirmą klėsą kaip laivą, taip ir gelžkeliu. Na, sakysim jau tokiam žmogui nepritiktų trečia klėsą važiuoti, bet kodėl negalėjo važiuoti antra, kur visi ponai važiuoja. Bet p. Bulota visgi važiuo su milijonieriais ir augštesis valdininkais ar tam panašiai. Taigi kaipjo darbo žmogui (trudovikui) tas ir nepritiktų. Taigi Bulota tuos pačius darbus smerkia, kuriuos pats dirba.

Bulota sako, kad Centr. Kom. nuo karės pradžios moka savo samdomiems darbininkams nemažiau kaip po 100 rublių mėnesiui. Netiesa! Aš dirbau prie to komiteto nuo pradžios karės iki 20 rugsėjo 1915 metų ir tai gavau algos tik už tris mėnesius ir tai tik po 60 rublių. O tokių kaip aš buvo šimtai. Tai kam taip meluoja p. Bulota?

Bulota sako, kad apskritai imant pabėgėliai gauna tik po 3 rublius mėnesiui. Kuomet gi aš buvau Maskvoje, tai žinau tikrai, kad paprastiesiems žmonėms mokėdavo kasdien po 20 kap., o inteligentams po 30 kp. ir tai dar šalip to duodavo butą ir drabužį. Tas buvo ir kitur. Kam toks Bulotos pasakojimas, kuomet pats ma, čiau, kaip šimtus taip šelpė Maskvoje ir Petrograde.

P-s Bulota visur prakalbosa skelbia, kad buk p. Yčas Dumoje

kalbėjęs, kad lietuviai nenori jokios laisvės Lietuvai. Taip kalbėjo 7-to SLA. apskrieio išvažiavime, pats tai girdėjan ir tuomet prašiau p. Bulotos, kad purodytų kokioje sesijoje ir kokiam klausime taip Yčas kalbėjo; prašiau nurodyti, kur tas buvo išspausdinta. Bet daugiau, kaip mėnuo jau praslinko ir p. Bulota man nieko neparodė, todėl aš Bulotą turim teisę pavadinti šmeižiku.

Kokie p. Bulotos siekiai? Štai! Karei prasidėjus ir man nurykus Vilniui ir pasikalbėjus su tenykešiais veikėjais, tarp kurių asmeniškai p. Bulotos draugas p. Keinins maždaug štai ką man pasakė: — „Aš ant toliau kartu nedirbsiu, nes p. Bulota turi gerus planus visą šelpimą paimti į savo rankas.“

Taigi, sulyg Dumos atstovo p. Keinio, Bulota viską norėjo užgriebti, kad net su juom nesutiko nei jo draugai. Bet kaip jau žinom p. Bulotos tie užgriebimo planai nepavyko, tai jis ir keršija tiems, kurie pasipriešino tiems užgriebimams.

Tai taip, p. Bulote! Nemanyk, kad aš esu Yčo draugas. Ne! Aš su juom nesutinku, aš net jo tulose dalykuose priešas, bet delei to negaliu nutylėti, kuomet aiškiai melai platinami, kuomet sensacijoms nėra galo. Aš ilgai laukiau, manydamas, kad Bulota laikinai suklydo, bet dabar aišku, kad p. Bulota viską daro, kad keršyti, kad griauti. Prastas jo amatas.

A. M. Martus.

A.L.T.S. REIKALAI

Pirmininkas. — R. Karuža, 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa. **Jo draugas.** — J. V. Liutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. **Sustin. Sekr.** — Dr. E. G. Klimas, Philadelphia Hospital, Phila., Pa. **Fin. Sekr.** — J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. **Izdininkas.** — M. W. Bush, 109 So. 5th Str., Brooklyn, N. Y. **KOMITETO NARIAI:** — Dr. A. Bacevičius, 161 Franklin St., Elizabeth, N. J. **Inž. M. J. Vinikaitis,** 207 W. 109th St., New York, N. Y. **PROGRAMOS KOMISIJA:** — Dr. J. Šliupas, 1419 No. Main Av., Scranton, Pa. **J. Chmieliauskas,** 3249 So. Morgan St., Chicago, Ill. **J. O. Širvydas,**

A. L. T. SANDAROS SEIMAS.

Tautininkų sriovėi, kuone aštuoni mėnesiai atgal, susiriusus į organizuotą kuną — Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą — ir tuo būdu pradėjus savo naują, labai sudėtingą, gyvenimą, — iškilio daugelis naujų klausimų ir reikalų, kurių Philadelphiajos organizatyvis suvažiavimas 1 sausio 1916 m. negalėjo atspėti. Atsirado, todėl dabarties prieš mūsų sriovės visuomenę daugelis dalykų, kuriuos reikia aptarti ir sutvarkyti; yra klausimų, kuriuos reikia išrišti; yra principų, kuriuos reikia nustatyti. Tie visi reikalai palyti ne tik mūsų organizaciją, ALTS., bet apskritai ir mūsų organizacija tebėra jaunuotė, ir kad jai stokuoja tvirtų ir pastovių įstatų, delei ko josios reikavimai apsirėškia daug svarbėjimais ir trukumų.

Delei tų visų priežasčių — kad nustatytus tautininkų sriovės mūsų, lietuvių gyvenime, poziciją ir kad sutvarkinus ALTS. plėtojimąsi bei augimą, — šiūmi yra kviečiamas į Brooklyną, N. Y. 19, 20 ir 21 dd. spalio m. Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros Seimas.

Seime bus svarstoma reikalai, palytintįs Sandaros organizaciją k. a. galutinas konstitucijos bei

įstatų priėmimas, Sandaros politikos nustatymas, Sandaros veikimo būdo apsprendimas, pagaliaus, — Sandaros veikimo dirvos apribojimas. Sulyg to, atskirose sesijose, seime bus apsvarstyti ir kiti tautininkų sriovės reikalai, k. a.: Gelbėjimo bei Autonomijos Fondų reikalai, tautininkų spaudos klausimai ir tt. Pasitarus su mūsų Fondų bei Spaudos Drosjos valdybomis, atradome, jog tų organizacijų reikalingumas bus užleisti vieną dieną, — ar, jei reiks, ir daugiau, — iš skiriamo seimui laiko. Apie laiko paskirstymą, tarpe paminėtų mūsų organizacijų ir apie kitus seimo smulkmenas sutartinai praneš kiek vėliaus paminėtų organizacijų valdybos.

ALTS. sesijose galės imti dalyvumą tiksliai Sandaros kuopų delegatai, kurie, pagal Philadelphiajos suvažiavimo nustatymą, yra renkami po du nuo kuopų iki 100 narių ir nuo sekančių 100 narių po vieną. Svečiai, galės turėti patariamąjį balsą.

Subruskite, todėl, broliai tautininkai, ruoškitės prie Seimo. Kur nėra dar ALTS. Sandaros kuopų, pasistengkite jas suorganizuoti; kur jos neskaitytingos, pasidaruokite jų narių skaitliaus pakėlimui, — kad tokiu būdu per savo atstovus kuoskaitytingiausiai galėtumėte imti seime dalyvumą. Neužmirškite, tečiau, kad tiksliai Sandaros Centre užregistruotų kuopų mandatai bus pripažinti už tikruosius. Organizuojant, todėl, naujas kuopas, stengkitės kuogreičiausiai užregistruoti Centre, kad tuo būdu išvengus kėblumų bei nesusipratimų.

Su pagarba,
ALTS. Valdyba,
Romanas Karuža, Pirm.

REIKALAUJA KNYGUČIŲ, SANDAROJE PRAPLATINTI, ANAČIEN GAVOME SEKANTĮ LAIŠKELĮ:

„Gerb. Tamista (rašyta p. Širvydui):
Mes pastebėjome „Vien. Liet.“ 31 N, ALTS. skyriuje, jogei yra išleista knygutė delei kuopų, su tikslu ją platinti tarpe lietuvių. Taigi mes, Sandaros 17 kuopa savo susirinkime nutarėme parsitraukti, — jei galima būtų gauti, šiūmi laiškų kreipiančės prie Jusų, ar negalima būtų gauti tų knygučių delei A. L. T. S. 17 kp., už ką mes butime labai dėkingi.

Su pagarba, kuopos ingaliotas,
M. Šilinskas,
509 Leonard Street,
Grand Rapids, Mich.“

Draugai viršų minėtos kuopos matomai kalba apie knygutę: „Apie Patriotizmą“, kuri tapo išleista kaštais Brooklyno, N. Y., Lietuvių Tautiečių Klubo. Paminėdami mes apie tą knygutę mūsų organe turbut nevisai aiškiai išsireiškėme, kas įvedė tulus mūsų draugus į mažą nesusipratimą. Mes tuomet norėjome pranešti, kad knygutė yra minėto klubo išleista ir priderėtų mūsų Sandaros kuopoms parsitraukti bei platinti. Bet mes nenorėjome pasakyti, kad jos bus uždykta kuopoms išsiuntinėjamos. Nors Lietuvių Tautiečių Klubas prie Sandaros priklauso, vienok, kadangi savo kaštais tą knygutę išleido, todėl mums rodos, kad jis mano už ją kaip nors kaštus atsirinkti, nes toliaus ketina ir daugiau įvairių gražių, politiško turinio knygučių leisti.

Todėl minėtų knygučių reikalaujant, reikia rašyti ne į Sandaros organo redaktorių, bet tiesiai Lietuvių Tautiečių Klubo pirmininkui (Viceas Daukšis, 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.) ir

pasiteirauti su juomi, ant kokių išlygų minėtas klubas šitas knygutės asndariečiams išsiuntinės.

Priduriame, kad mes ir šitą laiškėlį perdavėme minėtam klubui.

J. O. Širvydas

NAUJI AUTONOMIJOS RĖMĖJAI.

Pereitą savaitę, kaip jau matė mūsų vientaučiai iš pakvituotų aukų, prisidėjo dar keletas rėmėjų Lietuvos autonomijos, — vieni po \$10, kiti po mažiau, bet vis didindami mūsų Tėvynės reikalams politiškaįjį fondą, arba tautos atbudavojimui kapitalą. Rėmėjų tarpan galima priskaityti tautiečius iš New Haven, Conn., kurie prisiumtė net 19.00, aukautų per ALTS. 10-tos kuopos parengtą vakariene, priėmimui Dr. J. Šliupo, kuomet jisai tenai lankėsi su prakalbmis, 28 d. gegužio. Mūsų tautiečiai lai ima iš New Haveno lietuvių pavyzdį, kad jokios viešos pramogos be aukų Tėvynės reikalams reikia neapleisti.

Kiti stambesni rėmėjai yra pavieniai aukavę po \$10.00. Jų tarpe yra sekantįs. Štai jų vieno laiškėlis:

„Gerbiamas Tamista: —
Prisiunčiu metinę mokestį į Autonomijos Fondą — \$10.00, kuriuos meldžiu kvituoti ir perduoti izdininkui, Tamui Pankščiui. —
Su pagarba,
Juozas Ambraziejus,
Brooklyn, N. Y.“

Ikišiolai bus stambiausią kolektyvišką mokestį prisiumtė, tai vien tautiečiai iš Pittston, Pa. (Prisiuntė J. Kazakevičius). Jų tarpe matome tuojaus pirmutinį mūsų wisumenės veikėją Tamą Paukštį (mūsų fondų izdininką) su \$10.00. Toliaus eina patsai prisiumtėjas ir senas mūsų veikėjas Jurgis Kazakevičius su \$10.00. Po jam eina iš ten pat lietuvis tautietis Mikas Kurbinaitis su \$10.00. Pagaliaus Simas Paukštis (iš Edwardsville, Pa.) su \$10.00. Ant galo Kastas Samuolis su \$5.00 ir p-ni Paukštienė, nesejai pasimirusio Selvestro Paukščio žmona, su \$3.00.

Garbė tiems, kurie atmena savo tautos reikalus!

Nuo p. J. J. Ardzevičiaus iš Seranton, Pa., Dr. Šliupas prisiumtė \$5.00.

Kaip jau buvo rašyta, „New Yorko Times“ patalpino gana gražų straipsnelį apie Lietuvos ir lietuvių nelaimingą padėjimą. Straipsnelis tilpo to laikraščio numerij nuo 13 d. rugpjūčio, kaipio intervj su kun. V. Bartuška ir Dr. J. Bielskiu. Tuojaus neužilgo tame pačiame laikraštėje pasirodė protestas žinomo lenkų pianisto, I. Paderevskio, kuris protestuoja prieš minėto straipsnio linkmę, kur pabrėžiama lietuvių skirtingumas nuo lenkų, ir kad lenkai net šiame nelaimingame padėjime lietuviams lenkia. Tasai teisingas pastebėjimas ir užgavo lenkų patriotą p. Paderevskį.

DELEI „LIETUVIŲ DIENOS.“

Bridgeport, Conn. — ALTS. 15 kuopa išrinko komisiją iš: R. Adžgausko, V. Stočkans ir J. Kazlausko, kad ji pasistengtų sujungti visuos Bridgeporto lietuvius del bendro rinkimo aukų „Lietuvių Dienoj.“ Laimingos kloties.

R. A.

ALTS. IZDO APYSKAITA.

Už liepos mėnesį.
Worcester, Mass., 16 kp. 2.65
So. Boston, Mass., 7 kp. 1.40
So. Boston, Mass., 7 kp. 1.30
Newark, N. J., 19 kp. .80
New Haven, Conn., 10 kp. 11.00

Viso per liepos m. 17.15
Buvo Birželio atskaitoj (VL 28) 184.51
Viso implaukė izdan \$191.66
J. O. Širvydas,
ALTS. fin. sekr.

IŠĖJO „TECHNIKOS STEBUK-LAI.“

Tiklą iš po spaudos išėjo „Technikos Stebuklai“ knyga, kuri dabar siuntinėjama kuopoms. Siunčiama knyga tik tiems TMD. nariams, kurie užsimokėjo už šiuos metus. Taigi kuopų viršininkai dalindami tą knygą, turi žiurėti, kad neinduoti neužsimokėjusiems. Kaip jie užsimokės, jiems bus vėliau knygos prististos.

P. Norkus,
TMD. Sekretorius.

T. M. D. REIKALAI

T. M. D. VIRŠININKŲ ADRESAI:
Prezidentas — Dr. A. J. Zimontas, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
Vice-Prezid. — Dr. K. Drangelis, Chicago, Ill.
Sekretorius. — P. Norkus, 33 Burgess Place, Passaic, N. J.
Izdininkas. — J. V. Lutkauskas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Kningininkas — M. J. Damijonaitis, 901 W. 33rd Str., Chicago, Ill.
LITERATISKAIS KOMITETAS:
B. K. Balutis, 3252 So. Halsted Str., Chicago, Ill.
J. O. Širvydas, 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
V. K. Račkauskas, 307 W. 30th Str., New York, N. Y.

„AR NEGALIMA BUTŲ PAsAMDYTI MUMS KORESPONDENTŲ?“

Kokis laikas atgal vienas iš mūsų veikėjų, — tai yra iš TMD. veikėjų, — rašė į mūsų organo redakciją paklausimą: kodėl, esą, taip mažai žinių pranešama į organą iš mūsų Draugijos kuopų gyvenimo? Redaktorius atsakė irgi per laišką, kad organe yra indedamos visos korespondencijos į TMD. skyrių, kokios tik pareina (jei bent kartais netelpa tos, kurias pačios „Vien. Liet.“ redakcija per neapsižiūrėjimą perima į savo abelnųjų korespondencijų skyrių, — kas yra mūsų Draugijai net ant naudos, nes viena kad palieka mūsų Draugijos skyriui didesnė vieta, antra — mūsų Draugijos žinios patekė tarpe abelnųjų korespondencijų gal bus perskaitytos daugelio į TMD. neprigulintų: bus puiki reklama, — o kaski reklamos naudingumo šiandien nemato?). Redaktorius vėlgi tam mūsų veikėjui bandė nusiskųsti, kad mūsų Draugijos kuopos labai mažai rašo, — nors kitos kuopos turi net specialiskus ir iš didžio nušauktus „korespondentus“ išrinkę. Nerašo ir tiek.

Draugai galės pamįslyti, kad tasai veikėjas redaktoriaus pasi-gailėjo ir priėmė paaiškinimą taip kaip jis yra? Nieko tokio! Neuzilgo tasai pats gerbiamas veikėjas vėl rašo redakcijon drungnų laiškėlį, kuris maždaug šitaipus skambėjo: „Jeigu, kaip Jūs sakote, mūsų Draugijos kuopos negali priversti savo narių nei specialiskai išrinktų korespondentų, kad nuolatos rašintų į organą žinutes apie kuopų veikimą, tai aš pasiulau savo sumanymą, kuris man rodos būtų visai praktiškas. Aš sumanau kiekvienai kuopai reikia pasamdyti korespondentus už pinigus (apie mokestį arba honorarą jos pačios gali su korespondentais susitarti: vienos gaus pigiau, kitos brangiau, — tas prigulės nuo miestų didumo ir nuo to, kaip tuose miestuose bus daug tokių samdytinųjų korespondentų ir kaip

didelės varžytinės tarpe jų bus). Jeigu iš lietuvių nebutų galima tokių korespondentų mūsų Draugijos kuopoms gauti, tai aš sumanau (visai be juoko!) pasamdyti žydus, — žinoma, jie turėtų mokėti lietuvišką kalbą, nors tiek kiek „Saulė“ moka, arba jeigu dar nemoka, kad patįs kuopų draugai juos greitai tam tikslui pramokintų; žydai labai gabūs ant kalbų, jie greitai ir lietuviškai išmoks, ir iš kiekvieno susirinkimo galės už kokį pusdolarij (ar daugiau) nurašyti organo redakeijai nuo kokio pusaršinio visai neblogą korespondenciją. Iš to bus nemaža dar ir netiesioginė nauda. Visu-pirmu mes nenuvargisime mūsų brangių tautiečių ant rašinėjimo korespondencijų; toliaus parodysim, kad mes mokame pajungti žydus savo vergijon, — kaip jie to ir užsipelno, — o patįs auklėsime lietuvius į ponišką giminę; ant galo, ką gali žinoti, gal žydečiai korespondentai, bedirbdami pas mus kuopose nors už pinigus, galės taip primesti prie lietuvių giminės, taip pamylėti mūsų tautą, kad vienas kitas galės užsidegti Lietuvos meile ir pasiliiks lietuvišiais! Jei-gu seniaus lietuviui be žydo negalėdavo atlikti nei krikštynų, nei vestuvių, nei pakasynų; jeigu žydai net „Bromelius“ ir „Kantickas“ lietuviams taip sumaniai atspausdindavo, o vėliaus net šventųjų paveikslus žydas Poznanskis taip puikiai nutepdavo, rožančius ir skaplerius padarydavo, kryžaukus ir medalikėlius nuliedavo ir jais lietuvius apteidavo, — tai kodėl mes dabar negalėtum šito praktikon įvesti, — tai kodėl ir TMD. kuopos negalėtų pasijieškoti žydelių korespondentų, kurie parašintų pranešimus iš kuopų veikimo, o kartais net kokius praktiškus straipsnelius, užvaduodami mūsų inteligentiją?? (Mes nesuprantam, kam čia buvo reikalingi net trys klausimo kriukučiai. Turbut rašytojas norėjo, kad ši paklausimą girdėtų ne tik visos mūsų kuopos, bet ir Centro Valdyba, kuri berods nieko bendro prie korespondencijų neturi. Red.) Todėl, Gerbiamasis Redaktoriau, p. Širvyde, meldžiu šitą sumanymą paduoti visos mūsų Draugijos apsvarstymui, ir galite net Centro Valdybai nurašę perduoti, kad rasi kokio referendumo keliam galėtų išrišti klausimą apie samdomuosius korespondentus. — Varduo mano meldžiu neminėti, nes visai nenoriu tuščios garbės, nors šitame atvejuje turėčiau tiesą reikalauti sau kredito už sumanymą visai praktiška ir žadantį mūsų Draugijai didelės, didelės pasekmės.“

Tai taip mums rašė tasai veikėjas. Nežiurint į to sumanymą originališkumą, mes, tai yra mūsų organo redakeija, pasilikome kito kio nuomonės kaslink sandymo dū už korespondentus (mes žydy nežeminame, tik nenorime žeminti ir mūsų tautiečių). Todėl šito paūkas sumanymo nenuradome ir nepasiumtėme Centro Valdybai. Vienok, vėliaus biskį apsimįslinę, sumanėme to mūsų vien tautiečių laišką čionai suminėti beveik ištaisai. Ir štai delko

Pastaraisiais metais mūsų Draugijoje, geriau sakant mūsų kuopose, judėjimas labai nusilpo. Korespondencijų iš kuopų gyvenimo reikia pirkti kaip del liekarstvos kokio kamforo. Turime šimtus kuopų, iš kurių jei kiekviena parašytų ant metų nors po vieną tik korespondenciją, tai turėtume kiekviename organo numeryje po 4—5 korespondencijas (neskaitant tų, kurios iš mūsų skyriaus kartais nuslysta į „Vien. Liet.“

perskaitė trumpą referatą: „Koks bus žmogus ateityje.“ Žmonių buvo susirinkę neperdaugiau.

Iš automobilių geras pelnas. Per pastaruosius 6 mėnesius automobilių savininkai užmokėjo New Yorko miestui vieni tik takšų 1,100,203 dolarius. Viso New Yorke 116,482 automobiliai.

Gražios vestuvės. Vestuvėse 20 rugpjūčio Jono Eivos su Veronika Raubičiute, Tvaskunui ir J. Butkavičiui sumanūs likosi suaukštinti nukentėjusiems nuo karės: J. Saliamonas ir J. Baniunas aukavo po \$1.00. K. Zeimis ir Teklė Meškaitė po 50c.; P. Delidumas, A. Pocielis, M. Valionis, Stanikėnas, W. Gelezauskas, Tvaskus ir J. Butkus po 25c. Jaunavedžiai gi daugiausia aukavo — po 2 dol. Buvo ir nesmagumų: tulas J. D. norėjęs, kad nebūtų aukavta prašinėjo parodyti kokias ten knygas.

Gavo leidimą vesti: Jonas Katinas, 53 Monteith Str., su Anastazija Alekseimis iš ten-pat.

Ambrasas Gudelevičius, 14 Ten Eyck Str., su Ona Liegiute, 143 Berry Str.

Antanas Ilgunas, 28 Scholes St. su Ona Matukaičiute, 14 Ten Eyck Str.

Petras Ruzauskas, 134 — 29th Str., su Ona Ziakiute, 176 — 27 Street.

Motiejus Mikolainis su Ona Marauskiute.

NAUJI RASTAI „Nauja Gadynė“ — No. 3.

KRASOS DĖZUTĖ. Ten Buves Tarakanas, Jurgis Biliunas, K. S. Karpavičius, M., Nemuno Banga. Sunaudosime sekantį N. Ačiu. J. Jankauskas. Labai ačiu už straipsnelį. Sunaudosime. Z. Amunavičius. Jusų eilutes peržiūrėsime. Jonas Skinderis. Indėsime sekantį numerį. Darbininkas. Ačiu už greitą pranešimą, iškarpas ir žinutes. M. B. T.—da. Ačiu. Laukiame feljetonėlių.

Aukos L. Gir A F.

LIETUVOS GELBEJIMO SKYRIUS. Lakštai 82: Amsterdam, N. Y., TMD. 144 kp. per P. J. Lalą \$14.70 Cleveland, Ohio. vardu TMD. 20 kp., per A. Simkūną. Aukavo šie: I. Usevičius, M. Rakauskiūtė, B. Rimkus, D. Mičiulis, J. Plerpa — po 50c. K. Grigalius, K. Valaika, J. Brazauskas, A. Galinis, A. Proskovičius, K. Grudis, V. Baltrūšaitis, S. Vadeckas, J. Ziaunis, P. Kaminskas, J. Navarskas, M. Karlonas, J. Siauris, J. Garmus, J. Zelenionis, K. Mažeika, A. Žitkevičius, N. Augustinas, S. Paluilionis, A. Simkūnas, J. Beniušis, M. Vosylius — po 25 cent. Smulkų — 10c. Viso gauto \$8.25 K. Aksomaitis, Cleveland, Ohio. 5.00 Viso per savaitę 27.95 Buvo Lakštai '81 11,010.86 Viso inplaukė Fondan 11,038.81

LIETUVOS AUTONOMIJOS SKYRIUS. Lakštai 73: Cleveland, Ohio., TMD. 20 kp. vardu, per A. Simkūną. Aukavo šie: — J. J. Žilinskas, L. P. Baltrukonis, Pr. Rimkus — po \$1.00. Viso 3.00 ALTS. 14 kp. Rockford, Ill., per „Tėvynės“ redakciją 10.00 Z. Jankauskas, Lawrence, Mass., \$10 K. Aksomaitis, Cleveland, Ohio. (pirma dalį) \$5.00 Viso per savaitę 28.00 Buvo Lakštai 72 1,822.22 Viso inplaukė Fondan 1,850.22 Viso per abu Fondu 12,889.03

J. O. Širvydas, L. G. ir A. F. fin. Sekr.

SVEIKAS PILVAS. Visiems gerai žinoma, kad kaip kada pilvas nenori priimti valgia kokių valgių, kad ir kasžin kokio gero. Tokia stoka apetito yra tai pirmas ženklas ligos. Toks stovis sveikatos reikalauja būtina greitos pagalbos, ir pirmiausia ką reik daryti, tai reikia imti Triner's American Elixir of Bitter Wine, kuris greitai sušėps malimą ir suteiks gerą apetitą ir sustiprins kūną. Daugiausia ligų prasideda nuo užkimo, arba užkimimas parodo, kad liga jau prasidėjo. Tas vaistas išėystys vidurius ir užlaikys juos čystai. Aptiekose prekė \$1.00. Jos. Triner išdirbėjas-chemikas, 1333-1-338 So. Ashland Ave., Chicago. Jeigu skaudančius muskulius ar kaulus ištrinsi gerai su Triner's Linimentu, surasi su džiaugsmu, kaip jįsai greitai prašalina skaudėjimą. Kėrsta maudynė po intrynimui su tuo vaistu užlaikys muskulius drutais. Aptiekose po 25 ir 50c. per pačtą 35 ir 60c.

PAJIESKAU MOTERIES IR DVIEJŲ VAIKŲ. Pradžioje karės atvažiavo į New Yorko dalį mano moteris su dviem vaikais Jadvigia Švirniene apie 38 amžiaus vyriausias suns Jonukas 16 m. antrasis Juozukas 14 metų. Moteris pavardė po tėvais yra Jankudavičiūtė, Pačina Suvalkų gubernijos, Marijampolės Ujezd, Antanovo gmino Trakiškių (senoje) kaimo, parapijos Čėsnavos. Kaip moteris atvažiavo aš buvau Detroit, Mich. dagirdęs apie atvažiavimą aš važiavau į Pittsburghą Pa. pasitikti moterį, ir mane suareštavo ant gelželio netikėtai. Tokiu budu neteko sutikti moterį ir vaikučius. Jeigu kas apie ją žinotų arba ji pati malonėkite atsiaukti ant žemiau padoto antrašo, už ką busiu daug dėkingas. Juozas Švirienas, 151 Berry Str., Brooklyn, N. Y.

PAJIESKAU SESERŲ. Pajieskau savo dviejų seserų Agnėškos ir Magdalenos Latveličių, pačina iš Lietuvos Suvalkų gub. Kalvarijos pavieto, Rudaminos gmino iš kaimo Palūnų. Keturi metai atgalios atvažiavo į Ameriką ir apsigyveno tuom laikū New York City, N. Y. Vėliaus nežinau kur gyvena turu labai svarbų reikalų, malonės jos pačios arba kas apie jas žino pranešti sekančiu antrašu, už ką busiu labai dėkingas; Mr. Vincentas Latvelis No. 83 Carfin Road, Creigneuk, Port Wishaw, Scotland, England.

PAJIESKAU SESERS. Pajieskau Onos Lukoševičiūtės, po vyrų Peleckienės, gyvenno Brooklyno. Pereitą ketvergą (17 d. August) pabėgo nuo vyro su tulu lenku Ludviku Vintkevičiu (burdingierium). Pasimdama su savim ir dukterj Oną 9 mėnesių senumo. Peleckienė yra apie 28 m. amžiaus, vyras su kurio pabėgo apie 30 metų, didelio ugio. Aš brolis jieskau sesers, malonėkite atsiaukti ji pati arba kas apie ją žino, malonėkite pranešti sekančiu adresu: JUOZAPAS LUKOSIUNAS 111 Sharol Av., Harrison, N. J.

Ar nori buti Gražus?

Jeigu taip, tai nusipirkite Mosties, kurią išdirba Mentholatum Co. ir visi daktarai ir aptiekoriai pripažįsta geriausia. Ištepant moste veidą prieš einant gult per kelis vakarus padaro veidą tyru ir skaisčiu. Mostis išima visokius spuogus ir dėmes (plėtms) saulės nudegimas ir lašus. Kaina dėžutis 50c. ir \$1.00. (37) J. RIMKUS. Holbrook, Mass. BOX 36.

PIGIAI PARSIDUODA gaminis inžinas septynių arklų jėgos. Šitas inžinas yra visai mažai naudotas, taip kaip ir anujas. Greit atsiaukusiam šitas inžinas bus parduotas visai pigiai: atsiaukite ant sekančio antrašo: Vin. Struogis. Brooklyn, N. Y. 155 Hope Str.

REIKALAVIMAI. Reikalaujame vyrų medžio išdirbėjų. Prie išdirbimo muzikališkų instrumentų. Darbas nuo stukių. Taippat reikalaujame darbininkų ant mašinų. Mokestis gera. Dirbtuvė šviri ir šviesi. Atsišaukite pas, GRETSCH INSTRUMENTAL CO. 60 Broadway, Brooklyn, N. Y. (39)

ANT PARDAVIMO. Parsiduoda puikus kendžių štoras, vieta išdirbta per kelis metus, prekė labai prieinama. Vieta tarpe lietuvių ir lenkų; biznis gerai eina. Parsiduoda saliuonas, puikioj vietoj, kur apgyventa labai lietuvių ir lenkų, biznis eina gerai. Pardavimo priežastis liga ir senatvė. Parsiduoda puikus namas Williamsburge 6 familijų po 4 kambarius ant flooro su bekauzėm. Lotas 25x100 rendos \$700. Parsiduoda Už \$6,000. Kas nori nusipirkti pigiai ir gerai namą, lotą, farmą, krantuvę ar dirbtuvę, meldžiu ateti pas mane, o užtikrinsime, jog gausite. Su pagarba, B. ZINIS. 133 Grand Str., Brooklyn, N. Y. Tel. 3355 Greenpoint. (35)

ANT PARDAVIMO PUIKUS SALIUNAS. Kas nori ingyt puikų saliuoną, biznis jau nuo senai išdirbtas, prie daikto salės. Kuris privedys pirkeją gaus nuosimtį. Kreipkitės į „Vienybės Lietuvninkų“ administraciją: 120 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (34)

DYKAI!!! Naudingas del visų Atrasit didele dovana. Rašykite tuoj, A. K. C. MAIGIS CO. 125 E. MAIN STREET, AMSTERDAM, N. Y. (36)

GROSERIS IR DRABUZIŲ STORAS ANT PARDAVIMO. Vieta labai išdirbta ir biznis eina gerai, krantuvė randasi arti lietuviškos bažnyčios. Krantuvė yra atsikanti del bile kokio biznio. Norintis įsigyti puikų biznį ir geros vietos, atsiaukite sekančiu antrašu: M. Kralikauskas. 91 Warwick Str., Newark, N. J. (38)

KIRPIMO MOKYKLA!!! Mokinkitės kirpimo vyrišku drabužių. Duodu kirpimo, braižymo ir proporcijų lekcijas ypatingai ir per laiškus pagal „Dvidešimto šimtmečio sistemą.“ Pristatau petrinas ir visus miestus Suvienytų Valstijų ir Kanados. Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo antrašu: L. G. KAZIUNAS. 96 Maujer Str., Brooklyn, N. Y.

ATIDAI! Draugystėms, Klubams ir Kuopoms. Mes išdirbame viską kas tik reikalinga del draugijų. Visokius ženklus, guzikučius, kukardas (badges), žarpus, Vėliavas ir antspaudas. Guzikučių (buttons) prekė nuo \$25.00 už šimtą ir augščiau. Tankiai musų vientaučiai kreipiasi pas žydėlius, kurie nepažindami lietuvių Tautos istorijos, atlieka augščiau minėtus darbus netinkamai. Mes pranešame savo tautiečiams, kad darbą atliekame atsakančiai. Del platesnių žinių kreipkitės pas: STRUPAS & CO. 123 FERRY STREET, NEWARK, N. J.

DANTISTAS. Kiekvienas užganėdintas geru pataisymu! Gvarantuotas ant 20 metu! Uždėjimas kepuraitės 22 k. \$5.00 Užplombavimas 50c. ir augščiau. Išvalymas... 50c. Užplombavimas auksu... \$1.00. Skandanti dantį duok ištraukt ryte, o vakare duok apžūrėt. SANITARY DENTAL PARLOR 307 BEDFORD AVE. TARPE 1-mos ir 2-ros gatvių. Brooklyn, N. Y. Susikalba lietuviškai, lenkiškai ir angliškai.

Phone 4325 Stagg, 2878 Stagg Lietuviška aptieka MARCY PHARMACY S. COHN, Mgr. 76 Marcy Ave. Cor. 1st Str. Brooklyn, N. Y. Mes laikome tikrą TREJENKĄ

Paaiškinimas del visų žinios.

Mes parduodame ir perkame visokios rūšies biznis po visas dalis Amerikos. Jeigu nori pirkti bent kokį biznį arba jį parduoti tai visuomet kreipkitės ypatingai arba laišku. Norėdamas parduoti biznį parašykite koks biznis yra, kaip senai išdirbtas, ir už kokią prekę norėtumet jį parduoti. Norėdamas pirkti paminėkite kokiam mieste norite, kokį biznį, ir kiek maždaug galėtumete inešti pinigų. Taippat mes išpildome visokias apeliacijas ir paduodame visokias provas geriausiems advokatams, kaip legališkas, taip kriminališkas. Taippat einame už perkalbėtojus visokiuose reikaluose. Visus augščiau paminėtus dalykus mes atliekame teisingai ir sąžiniškai. Reikale visuomet kreipkitės pas:

M. Ballas ir J. Bush 119 Grand St. Brooklyn, N. Y. (Nov. 29, 1916).

Visada busi pilnai užganėdintas, jei pirksi FORNIŠIUS pas Maliauską ir Vidziuną. Musų prekės daug žemesnės, negu kur kitur. Duodam ant lengvų išmokėsių po \$1.00 ant savaitės

M&V FURNITURE CO. 687 3RD AVE. COR. 3RD ST. 659 5TH AVE. COR. 5TH ST. BROOKLYN, N. Y.

Kada persišaldai įtrink kaklą, krutinę ir apačias kojų D-ro Richter'o PAIN-EXPELLER Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA" 25c. ir 50c. butelukas visoso aptiekose arba atčiai nuo F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Tel. 4428 Greenpoint Dr. J. WALUKAS VALANDOS: nuo 8 iki 10 1/2 ryto „ 1 „ 3 po pietų „ 6 „ 8 vakare Nedėliomis pagal sutarimą 69 SO. 3RD ST., BROOKLYN, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia) 270 BERRY STREET Brooklyn, N. Y. Tel. 595 Greenpoint Specialistas širdies ir plaučių ligų. OFFICE HOURS: 8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M

DAKTARAS A. BACEVYČE GYVENA ELIZABETH VORT'Ų, N. J. 161 Franklin St., ir kampas Second St. Ligonius priima: ryte nuo 8-9 po pietų nuo 1-2:30 ir vakare nuo 6-8 Telephone 1537 R. Elizabeth.

DR. LOUIS H. HANSEN, (Suc.) Dr. LOUISE C. BALL Chirurgas Dantistas. 251 Grand St. Brooklyn, N. Y. Kampas Roeblin Str. Taiso ir ištraukia dantis be skausmo. Nesvelkus pripildo auksu, platina ir cementu. Įveda naujus; uždeda kepuraites iš auksos arba porceleno. OFISO VALANDOS: Nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. VISOKIS DARBAS GVARANTUOTAS. Seniai įsteigtas biznis 25 met.

VLADO LESČINSKO Aptiekoj Drugstoriųje galima gauti „Vienybės Lietuvninkų“ pavienius numeriais, arba užsiprenumeruoti ir duoti apgarsinimus. Eureka Red Cross Pharmacy 315 Walnut Str., Newark, N. J.

Telefonas: 6426 Market Daktaras JONAS J. KAŠKIAUCIUS VALANDOS: 8-11 ryte, 1-3 po pietų, 7-9 vak. Sereodomis 8-11 ryte 341 Walnut str., prie parko. NEWARK, N. J.

Tel. Williamsburg 5334 Daktaras JOEL M. ZAMEIKIN CHIRURGAS DANTISTAS OFISO VALANDOS Nuo 9 ryte iki 8 vakare 202 Marcy Ave. prie Broadway BROOKLYN, N. Y.

Jonas S. Lopatto Attorney and Counselor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsilvanijos Universitetą), užsilma varymu provy visnosie teismuose. Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENNA. Office Phone Peoples 87 Bell 47 Residence Peoples 1100

LIETUVIŠKOS MUZIKOS KONSERVATORIJA. 395 Broadway, So. Boston, Mass. Laiko atotsogves. Muzikos mokslas vėl prasideds 10 d. rugsėjo ir eis kaip ejes visą mokslo sezoną.

Kiekvienai MOTEREI žinotina Specialistas Moteriškų Ligų. JOSEPH LIPMAN, M. D. 314 E. 50th St., New York. OFISO VALANDOS: iki 10 val. ryte; nuo 1 iki 2 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare. Nedėliomis pagal sutartį. Egzaminavimas DYKAI. Mes ištiriamo ir pasakome visas ligas ir pagelbstime. Iš kitur atvažiavusiems ligoniams parupinam vietą, kol gydosi. Reikalui esant, kreipkitės, mes apžiūrėsime ir duosime prietelišką rodą. Patarnavimas visai pigus. Neuzmirkite mano antrašo. DR. J. LIPMAN. 314 E. 50th St. NEW YORK. Arti 2nd Avenue. Kalbame lietuviškai.

Nerviški Žmonės džiaugsis dažinėjus, kad jų sveikata gali buti žymiai pagerinta ir, kad jų nervų sistema bus pastebėtinai sustiprinta t. y., jeigu tokie žmonės vartos Severa's Nervoton Severa's Nervoton (Severos Nervotona) nuo pat prasidėjimo jų nervų suirutės. Toji gyduolė yra visiskai atsakanti ir, vartojant nuo įvairių nervų ligų, ji trumpame laike parodys savo stiprinimo įtekme. Ji suteiks pagelaujantį palengvinimą nuo proto slėgimo insomnijos bei nemigio nervų išsėmimo histerijos ir nerviškumo. Rašykite ir reikalaukite musų cirkuliorij: "Severos Nervotonas" —kada ir kaip jį vartoti. Siunčiamas dovana. Severos Preparatai parsiduoda visur aptiekose. Reikalauk vardo Severos, o tuomi apsaugosi nuo prigravystės. Negalint gauti Severos Preparatų savo apielinkėje, užsisakyk tiesiai, adresuojant: W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

NAUDINGA KNYGA
LITHUANIA IN RETROSPECT AND PROSPECT.
 parašyta Dr. Jono Šliupo.
 Pirmutinė knyga anglų kalboje apie Lietuvą ir lietuvius. Iteikite ją svetimtaučiams. Knyga didelio formato ir gražiai atspausa, prekė tik 50c. Pinigus siųskite stampomis, adresuojant šiaip: „Vien. Liet.“ Administr. 120 Grand st., B'klyn, N. Y.

J. STOKIS
 177 Nassau Str.,
 kampsas Bridge Str., Brooklyn, N. Y.

PAMĖGINKIT SKAITYT
 Savaitinį Laikraštį
“LIETUVA”

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. „LIETUVA“ yra politikos, literatūros ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00
 Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalautis, adresuodami:

“LIETUVA”
 3252 SO. HALSTED STREET
 CHICAGO, ILL.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.
 Būgys 9 metus Skyriaus Vėsiškio, Inapekturium Suvienujų Valstijų Imigracijos, ir vienas tiesa kaip Attorney, Advocate, Prosecutor, Solicitor ir Counselor-in-Law. Vėdi visokias bylas (provas) visuose teismuose ir d partamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kaip išvėsti laisvės, įdėdami krasos ženkliu, atstovai. Vedimui svarbių bylų ir reikalavimų, ypatingai į visas Valstijas ir miestus suvienuojamais. Adresas: **KAZIS KRAUČUNAS, Attorney-at-Law**, 403 Lyon Building, Seattle, Wash.

REUMATIZMAS! REUMATIZMAS!

Kodėl kentėti taip didelį skaudėjimą REUMATIZMĄ? Visi juokiasi iš Reumatizmo, kurie tikrai varojo apibūtinus F. A. URBONASO MILTELIOUS (proškus powder) ir LINIMENTA, tie šiandien yra sveiki. Taigi ir Jūs galite lengvai pasveikti ir sykiai juoktis su sveikaisiais iš reumatizmo skaudėjimų.

REUMATIZMO MILTELIOUS ir LINIMENTA galite gauti per pačią tikrai už \$1.25.

Visi kreipkitės adresuodami:

F. A. URBONAS, aptiekorius.
 151 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
 (KAMPAS BERRY STREET) Telephone Greenpoint 1411

VIENATINĖ SVETAINE

734-736—3rd Ave., So. Brooklyn, N. Y. Galima užsisakyti Baliams, Mitingams ir Veselioms, (resturėms) Užlaikau puikūs kambarius: atkeliausite iš kitų miestų ali gauti puikių nakvynę. Taipgi suteikiu draugiškus patarimus.

PUIKIAUSIA IR SMAGIAUSIA LIETUVIAMS UŽEIGA:
 Skanus Alus, gardi Arietka, Elinas, visoki Vynai ir kvepenai CIGARAI.

Wm. SHEDLOW'S
 734-736 3rd Ave. SOUTH BROOKLYN, N. Y. Telephone 1295 South.

NOTARIJUS (REJENTAS)

JUOZ. O. SIRVYDAS
 120 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kokie tik legališki popieriai ir dokumentai reikia užvirinti ir padaryti—čia yra padaroma: Devionostis, pirkimo bilos, lūdimimai, sertifikatai, vekseliai, etc. etc.

Telephone 3076 Stagg.
HERMAN APELER SALIUNAS
 Alus, Vynas, Likėrai ir geri Cigarai
 398 Grand Street
 kampsas Rodney st. Brooklyn, N. Y.

GERA PROGAI!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
 Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo. 15c
 Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo. 10c
 Aritmetika mokiniams rokundų, su paveikslais (apdaryta). 35c

Viso \$1.60
 Kas atsiųs iškirpus šitą aparatinimą iš „Vienybės Lietuvnikų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
 Box 62 New York City

Thomas Vermalas

186 Grand Str. Brooklyn, N. Y. Didžiausia krautuvė visokių vyriškų ir moteriškų aprėdalu: marškinių, kalnierių, nektaių ir žodžių sakant visko galima gauti, kas tik yra reikalinga pasirėdymui. Nepamirškite savo tautiečio

LIETUVIŠKA RESTAURACIJA

Svariai užlaikoma, grei as ir prielankus patarnavimas. Atvažiuavę svečiai iš kitų miestų ir vietiniai atsilankykite, o gausite puikius valgius kokių tik kas pareikalausite. Priektam užlaikau puikius kambarius nakvynėms, kaip vietiniams taip ir atkelvusiems iš kitų miestų. Kreipkitės po šiuo adresu.
A. DIRZULAITIS
 102 Grand Str. BROOKLYN, N. Y.

ANT PAZADĖTUVIŲ IR VESELIŲ

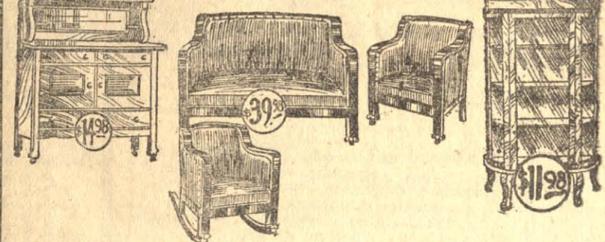
Darikit Jūsų užsakymus ant VYNŲ, WHISKIŲ, BRANDŽIŲ ir kitokių gerimų per
H & H. REINER
 DISTILLERS & IMPORTERS
 175 to 197 Stagg Street
 Art. Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2372 Greenpoint.

Macys & Marcin Furniture Co.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Visi myli gražiai papuoštus namus. Ateikite pas mus nusipirkti gražius ir pigius rakandus-fornišius.

PIGU! PIGU!
 Mes pardudame fornišius mokant ant savitais po \$1.00 arba \$1.50, arba ant mėnesio \$5.00.

Nepamirškite mūsų krautuvės, ateikite persitikrinti.

MACYS & MARCIN Furniture Co.
 198-200 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
 Tarpe Bedford ir Driggs Ave. Šale Comedy Teatro.

Visas Darbas Gvarantuojamas. Ištraukiame dantis be skaudėjimo su gazu ir su vaistu, kuris nepreleidžia jokio skaudėjimo. Patarnaujame kožnam atakančiai ir su kalbame visoms kalboms. Užganėdinimas užtikrintas.

Dr. SALETAN & POSNER

SURGEON DENTIST
 313 BEDFORD AVE.
 KAMPAS SO. 2nd STREET, BROOKLYN, N. Y.
 10 metų toj pačioj vietoj.

!!!NEATSISAKYK NUSIPIRKT ŠIĄ KNINGĄ!!!
ŽEMIŲ DULKĖS

Parašyta garsios apysakų rašėjos M. Rardzevičiūtės. Kningoje Žemių Dulkės telpa daug puikių užimančių apysakaičių, geriau sakant gyvų vaizdelių iš Lietuvos gyvenimo.

Intalpa: Du atsitikimu-abu nelukėtu. Antras: Po tėvų pastogės. Šitoji apysakaitė tai lietuvių gyvenimo veidrodys, kuri nušviečia Lietuvos gyventojų šiaudinę bakažėlę, kaip lietuvis nors vargą nešdamas, bet budamas sveikas-linksamas vaikštinėdamas Dubisos, Nemuno ir Šešupės pakrantėms po sunkaus darbo uždainuoja: tik klausykite:

Valio, mano dalgeli,
 Valio, Valio ir tt.
 toliau dar smarkiau ir linksmaiau uždainuoja:
 Mergyte mano,
 Tekėk už maneš,
 Tai tu nežysi,
 Vargė nebusi. ir tt.

Trečioji: Naktibilda. Šiame vaizdelyje aiškiai nupiešiama kaip Lietuvos vaikinai praleidžia daugelį naktų — slankiodami pas Mylimasias.

Ketvirtoji: Vakaruškos svetainėje. Gyvas vaizdelis Lietuvos suaugusių ir jaunų žmonių, kada susirenka į burelį ir linksminasi pilni gyvumo ir malonumo, mergelės viliodamos uždainuoja:

Eik šian mergužele,
 Eik šian lelijėle, ir tt.
 Penktoji: Slapta pasiuntinystė. Puikus anekdotas piršlio nuėjus pas merginą su vaikinu. Tarp pašneku į merginą uždainuoja:
 Vai gieda paukštelė,
 Čia tavo mergelė,
 Švari, verpėjėlė,
 Daili, audėjėlė ir tt.

Visoje kningutėje perđem aprašomas Lietuvos žmonių gyvenimas. Kiekvienam apsakymelyje indėta po keletą dainelių. Žemių Dulkės butina pareiga perskaityti, prakalbininkui, rašėjui, korespondentui — žodžiu sakant kiekvienam. Žemių Dulkės tai geriausia lietuvių kalboje apysaka. Neatidėliok, bet nusipirk šiandien. Prekė šios daug reišikiančios kningos labai žema — vos 50 centų.

Pinigus siųskite stampomis.
 Reikalaudami adresuokite:

„VIENYBĖS LIETUVNIKŲ“ ADMINISTRACIJA.
 120 GRAND STREET, BROOKLYN, NEW YORK.

TESIASI PRIĖMIMAS PRENUMERATOS ANT RUSIŠKO DIDELIO DIENRAŠČIO

“RUSSKAYA ZEMLYA”

kuris išeina kas dien ir kuriame telpa straipsniai, žinios, karikatūros ir paveikslai dienos klansime.
 K A I N A:
 Suvien. Valstijose, metams \$3.50;
 pusei metų 1.80;
 trims mėnesiams 1.00.
 New Yorke ir užsienin metams 6.50;
 pusmečiui 3.50.

Užsirašdami adresuokite:
“RUSSKAYA ZEMLYA”
 231 E. 17th St. New York, N. Y.

Vietinė DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Muzikališku Instrumentų Visokio skyriaus

Pranešu visiems, jog aš užlaikau tikrai lietuvišką krautuvę, kurioj galite gauti Laikrodžių, laikrodėlių, Ziedų, Spilky, Koltikų, Kompasu, Kryžių, Bronzalių ir įvairių kitokių daiktų. Taipgi rekordų visokiose kalbose su puikiausiomis dainomis ir šokiais. Įvairiausio išdarbio Armonikų, Smuikų, (Skripky), Klarnetų, Triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi užlaikau Maldakningių ir visokių gražių Popierių laisksam rašyti su įvairiais aprašymais. Visokių magišky Monų daiktų ir kningų su pagalba čia rių galima padaryti įvairias štuikas.

Taipgi taisome visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, ziedus, bronzalius ir muzikališkus instrumentus; armonikus, smuikus, klarnetus, triubus, pianus, vargonus. Darbą atliekam gerai ir pigiai. Užsakymus išsiunčiam greitai į visas dalis Amerikos ir Kanados. Visi daiktai pirkti mano krautuvėj yra gvarantuoti. Vieną kartą pirkęs pas mus, pasiliksi ant visados mūsų kostumeriu. Taipgi pirkdami dang tavoro ant syk gauname pigiau ir galime parduot pigiau. Parduodame agentams. Užlaikome įvairaus tavoro „in stock“. Padarome visokius instrumentus ant užsakymo.

Reikalaudami kokio nors tavoro adersuokite:

J. Girdes
 103 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Telephone 4659 Greenpoint

Telephone 1931

Nik. P. Zelwis

Lietuviškas graborius.
 Balsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.
 Ofisas ir gyvenimas:
 1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
 Lietuviai, kreipkitės reikale.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje yra lietuvių katalikų savaitinis laikraštis “DRAUGAS”

“DRAUGAS” paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literatūros, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.
 Rusų cenzura “DRAUGĄ” Lietuva įleidižia
 “DRAUGAS” atsielna met. \$2, pusel m. \$1; Užsieniuose metams \$3, pusel metų \$1.50
DRAUGAS PUB. CO.
 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
 Telephone Drover 6114

JONAS MATHUS (MATUZEVIČIUS)

Didžiausias ir Puikusias visame South Boston Lietuviškas
“SALIUNAS”
 Sveikliausi ir geriausi visokios rūšies gėrimai ir kvepenai Cigarai. Puikių užkandžių, prielankus patarnavimas.
JONAS MATHUS
 (Lietuvis Savininkas)
 342-344 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.
 (Arti Lietuviško Labdarybės Draugijos namo.)

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŠKAS PARDAVĖJAS VYNO IR LIKERIŲ AMERIKOJE.

SIDNEY F. MILLER
 WHOLESALE LIQUOR DEALER
 IMPORTER
 116-118 UNION AVENUE
 NEAR GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

REIKALINGI AGENTAI ANT GERŲ ISLYGŲ.

DAUNOROS
TREJOS DEVYNERIOS
 arba
TREJANKA

Susideda iš 27 įvairių gydančių žolų ir šaknų.
 Sutaisyta su degtine arba virintu vandeniu yra geriausias vaistas arba karčių vynu del skilvio.

Gydo visokias skilvio ligas, nemalimą, gumbą, dispepsiją, išputimą, riemenį, dieglius šonuose, krutinėje ir nugaroje, patrukimą, sunkumą ant krutinės ir visokias kitas skilvio ligas. Geriausiai pataiso apetitą.

VARTOJIMAS: Vieną pakelį šitų gydančių augmenų užmerkti į vieną kvortą cisto spirito ir tiek pat vandens, arba išvirti cistame vandenyje ir po 24 valandų gerti po pusę stiklo arba mažiau.

VINCAS J. DAUNORA, Aptiekorius
 229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
 Kampas North 4-tos gatvės.

„Trejos Devynerios“ (Trejanka) — tai išskirtinai lietuvių draugams — gydytojas — jūnionose negalėjęs būti ligose. Tačiau reikia žinoti, kad tik Daunoros „Trejos Devynerios“ yra tikrai lietuviškos. Jų, tai ir reikalaukite aptikose, bet jei nerisite, tai rašykite žemiau paduotu adresu, pristandant 35 centus, o tuojais apsiursite.

— **NEPAMIRŠKIT** —
Tautiško Namų,
 Extra, parankiausia Salė vešelioms, Baliams, Teatrams ir mitingams.
 Skanus alus, gardi degtinė, visoki likierai, puikūs Cigarai.
 Skanūs užkandžiai ir nakvynė.

A. RAZUTIS
 101-103 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
 Telephone 1470 Greenpoint

LIGONIO ŠEIMYNOS PADEJIMAS JEI JISAI NEPRIGULI PRIE
S. L. A.

Visi lietuviai rašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant \$150 iki \$1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po \$6.00 į savaitę pašalpos ligoje.
 Reikalaujami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:
A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
 307 W. 30th St., New York City.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
 pas **PETRA A. DRAGELI.**
 Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vinas, kvepanti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų.
 Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
 Palei Wythe Ave.

Konkursinis
Geografijos Vadovėlis
 Kaina 50c.
 Apdarytas 75c.
I. J. Paukštis & Co.
 120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

H. B. ROSENSON,
 BROOKLYN, N. Y.
 812-819 Grand St.,
 Telephone, 4179 Stagg.

12 dideliu ir 12 mažu.
PRIFETAI LIETUVIAI

DR. RICHTER'S
"PAIN-EXPULSED"

Su vienu buteliu **Pain Expulserio** Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams del suteptimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda taip greitai palengvimo ir pastovenciai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsiskukimo, Sudurdimo t.t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c.
F. AD. RICHTER & CO.
 74-80 Washington St., New York

Tėmykit ant Ankerio ženkle apsaugojimo

Jei norite turēt gerą laikraštį, tai užsisakykite
"ATEITIS!"

"ATEITIS" išeina 3 kartus į savaitę: Utminkais, Ketvergais ir Subatomis ir darbo žmonėms pilnai atstoją dienraštį.
 "ATEITIS" eidama 3 kartus į savaitę paduoda naujausias žinias iš visokių atsitikimų visam pasaulyje.
 "ATEITIS" yra vedama gabijų redaktorių, kuriai sandarbininkauja visai eilė įžymiausių lietuvių rašytojų.
 "ATEITIS" kaina tik \$2.50 metams ir \$1.50 pusei metų. Į užrubežį \$3.50 metams ir \$2.50 pusei metų. Norintiems "Ateiti" pamatyti, vieną numerį siunčiame dykai. Adresas:
ATEITIS PUBLISHING CO.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. 2320 Greenpoint Telephone 7867 Main
GRABORIUS
JUOZAS GARŠVA

Mano firma gerai atlieka sekancius darbus: išbalsamuoja ir laiduoja mirusius ant visokių kapinių. Pagrabus paruošia nuo paprasčiausių iki prakiliausių. Parsamdau karjetas laidotuviems, veselijoms, krikštynoms ir kitoms pasivažinėjimams.

Viršui minėtai reikalais kreipkitės pas mane, o busit užganėdinti.

144 NORTH 5th STR. OFFISAI: 264 FRONT STR.
 BROOKLYN, NEW YORK.

New Plaza Hall

Dvi **DIDELĖS SALĖS** DEL **BALIU, BENKIETU, YPATINGAI VESELIU IR LINKSMU VAKARELIU**

PUIKUS KAMBARIAI MITINGAMS ARBA ŠIAIP VISOKIEMS SUSIRINKIMAMS IR T. T.

A. Miller, Savininkas
 121-31 Havemeyer Str., 265-267 So. 1st Str., 318-324 Grand Street
 BROOKLYN, N. Y. Telephone 4437 Stagg

M. Mierzwinski
 užlaiko dvi didelias **BUČERNIAS,**

kuriose galima gauti visokios MĖSOS užlaikomos pagal krajavą madą, kaip tai: Skilandzių, visokių Dešrų ir visaip padarytos Rūkintos Mėsos, Jaujų Paršiukų, Kumpių, KrajavųTaukinių ir Kudu Lašinių.

Visados Svežia Mėsa ir čystai užlaikoma.

75 Grand Street Kampas Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y. Tel. 3359 Greenpoint

41 Avenue A Kampas 3-rd Street NEW YORK, N. Y. Tel. 2174 Orchard

NORĖDAMAS GAUTI GERUS CEVERYKUS
 eik visada pirkti pas **Simaną Pociuną** Cia gansi Čeverykus gerų išdirbusių, kaip **W.L. DOUGLAS EMERSON** ir kitų. Reikalaujamos užėik.

S. POCIUNAS
 127 Grand St., kampas Berry St., Brooklyn, N. Y.

W. SLOMINSKA
 Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą **KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽLŲ IR TEIP TOLIAUS.**

Turju už garbę apreikšti guodiniems Kunigams ir guodinioms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus **PIGLIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI**, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įėjau geriausių praktikų ir del to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
 Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Puikiausia ir smagiausia lietuviams užėiga pas
Jokuba Kancieriu

Skanus Alus, Arielka, visoki Vynai, Elius ir Havanos Cigarai
 Lietuviai vietiniai ir atvažiaję iš kitur nepamirškite šios puikios vietos.
253 Wythe Ave.
 Kampas North 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.
 Tel. 5311 Greenpoint.

Tel. 2797 Greenpoint.
 Geriausia lietuviams užėiga pas **JONĄ KULBOKĄ**

Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepanti Cigarai.
291 Wythe Ave.
 Kampas So. 1-st Str. BROOKLYN, N. Y.

Teisingiausia Lietuvizska Agentura
PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleviai visados bus užganėdintais.
SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kauciją \$30.000.)
 Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidēt del apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.
PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gerimai, per tai visados svečių pilna, kiekviens draugiškai ir maloniai visados pavašina.
P. J. CHMIELIAUSKAS,
 177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
 (Bell Phone 8-8-R)

THE LACKAWANNA
 Parankiausiai geležinkelei Europor keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavineja bagažą ir perveža pasaziarius.

The Road of Anthracite
 (Kietųjų auglinių kelias).
 Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Sorantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
 Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
 Tarpe visų vietinių Punktų nuolatini ir parankus susinešimas.
 Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
 Passenger Traffic Man
 90 West Street, N. Y.

Telefonas, Dickinson 3906 M
Dr. Ignotas Stankus,
 1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

OFISO VALANDOS	Nuo 9 iki 11 rito
	" 2 - 4 popiet.
	" 7 - 8 vakaro
NEDELIOMIS	" 9 - 11 rito
	" 1 - 4 popiet.

SAULE
 THE SUN

Du-kart nedėlinis laikraštis magiausias lietuviškas laikraštis visose pasaulėje.
 ŠEINA kas UTAENINKA ir PĖTNYCIA
Prenumerata kaštuoja:
Amerikoje Ant viso meto \$2.50
 Ant pusės meto \$1.25

PIRMAS LIETUVISKAS Fotografistas ir Maliorius
 Geras darbas. Vidutiniska cienia
G. BENSON,
 328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Resioje ir Lietuvoje \$3.50
 Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
 Prusuose 15 markių.

Priek tam pilnai užsimokėję kaitytojai kas metas gauna DOVANĄ odukų Kalendorių.
 Adresavokite:
W. D. Boczkowski & Co.
 520-522 W. South St. MAHANAY CITY, PA.

Telephone 3674 Stagg
Robertas Gabrecht's CAFE
 KASDIEN
Szutinti Kliamsai ir Kliamsai Sriuba

Puikiausia užėiga del visų. Skanus Alus ir visoki Likierai, kvepanti CIGARAI. Visoki užkandžiai dovanai.
355 GRAND STREET, KAMPAS MARCY AVE. Brooklyn, N. Y.